

I. Jaunatnes politikas īstenošanas indekss

RĪGA, 2012

SATURS

IEVADS	3
PĒTĪJUMA APRAKSTS	5
1. Jaunatnes politikas īstenošanas indekss	8
1.1. Mērķis un ieguvumi	8
1.2. Jaunatnes politikas īstenošanas indeksa koncepcijas izstrāde	9
Jaunatnes politikas tiesiskais ietvars	10
Likumdošana Latvijā	10
Pētnieciskais ietvars Eiropas Savienībā	13
Citu valstu pieredzes apskats	18
Kopsavilkums.....	22
1.3. Jaunatnes politikas īstenošanas indeksa koncepcija	24
Indeksa dimensijas	24
Jaunatnes politikas īstenošanas indeksa sistēmas izmantošanas plāns.....	29
Indeksa svaru karte	33
1.4. Jaunatnes politikas īstenošanas indekss	52
Rezultāti nacionālā līmenī: Latvija.....	52
Rezultāti reģionālā līmenī: Gadījuma izpēte Jelgavā	56
PĒTĪJUMA SECINĀJUMI UN IETEIKUMI	63
PIELIKUMS	131

IEVADS

Jaunatnes situācijas kvalitatīva novērošana un datus balstīta politikas izvērtēšana un koordinēšana ir nozīmīgi rīki jaunatnes kopējā stāvokļa uzlabošanai Latvijā. Jaunatnes politikas valsts programmā 2009. – 2013. gadam ir noteikts, ka Latvijā ir nepieciešams nodrošināt pastāvīgu jaunatnes politikas monitoringu, kā arī jaunatnes politikas īstenošanas indeksa izstrādi.

Jau sākot ar 2008.gadu regulāri tiek veikts ikgadējais jaunatnes politikas monitorings par aktuāliem jaunatnes politikas aspektiem. Šis monitorings nodrošina iespējas novērot politikas īstenošanas rezultātus, īpaši pievēršoties tam, kādā mērā pašreiz sasniegtie rezultāti un reālā situācija atšķiras no ideālās un vēlamās, kā arī norāda uz to, kādiem politikas aspektiem būtu jāpievērš pastiprināta uzmanība, lai uzlabotu esošo situāciju.

Lai varētu monitorēt politikas attīstības tendences un ietekmi uz jauniešu ikdienu, katru gadu tiek izmantota praktiski nemainīga pētījuma metodoloģija. Arī šajā gadā jaunatnes situācijas monitoringā nemainītā formā tika iekļauti monitoringa jautājumi par jaunatnes politikas īstenošanas rezultātiem, kas ļauj identificēt jauniešu aktivitāti, iesaistoties brīvprātīgajā darbā, jaunatnes organizāciju un jauniešu iniciatīvu grupu darbībā, sabiedriskajā dzīvē un fiziskajās aktivitātēs, kā arī identificēt galvenos informācijas iegūšanas avotus un vēlamo informāciju.

2012.gadā ir paplašināts jaunatnes politikas monitoringa ietvaros aptverto jaunatnes politikas aspektu loks, pievēršoties arī jautājumiem par izglītības un apmācības, nodarbinātības un uzņēmējdarbības, veselības aizsardzības un labklājības, jaunrades un kultūras aspektiem un interesēm, līdzdalības formām, brīvprātīgā darba izvērtējumam, sociālās iekļaušanas jautājumiem un vērtējumiem par jaunatnes situāciju pasaulē kopumā.

Tāpat šajā gadā ir izstrādāts jaunatnes politikas īstenošanas indekss, kas ļauj sistemātiski un konceptuāli apkopot un izvērtēt jaunatnes politikas ietekmes un rezultātus noteiktās jauniešu dzīves jomās. Šāds jaunatnes politikas indekss nodrošina iespēju pēc vienotiem parametriem novērtēt jaunatnes politikas īstenošanas procesu gan Latvijā kopumā, gan katrā pašvaldībā atsevišķi. Indeksa izstrādes procesā tika veikta citu valstu pieredzes izpēte, Latvijas Republikas un Eiropas Savienības likumdošanas izpēte, kā arī veidotas ekspertu diskusijas.

Abu šo politikas ietekmes mērīšanas rīku - jaunatnes politikas monitoringa un jaunatnes politikas īstenošanas indeksa - vienlaicīga izmantošana sniedz plašu ieskatu jaunatnes ikdienā, norādot uz pašreizējo jaunatnes situāciju valstī. Savukārt šo rīku izmantošana ilgtermiņā sniedz iespējas izvērtēt jaunatnes politikas ietekmes sfēras un rezultātu izmaiņas, un tas ļaus izstrādāt risinājumus jaunatnes situācijas uzlabošanai.

Projekta izpildes grupa:

No Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas puses:

Projekta koordinēšana – Diāna Sīmansone

No SIA TNS Latvia puses:

Projekta koordinēšana – Monta Dalke

Darba grupa – Signe Kaņējeva, Dace Goško, Natalja Kovaļova

Programmēšana – Ilze Liepiņa

Lauka darba koordinēšana (CAWI) – Mārcis Jākobsons

Lauka darba koordinēšana (PAPI) – Ilze Kumerdanka, Ilona Grasmane

Datu statistiskā apstrāde – Gundars Sporāns, Jānis Reinsons

Grafiku un tabulu veidošana – Jānis Reinsons, Anna Orehova

Rezultātu analīze – Monta Dalke, Dace Goško, Signe Kaņējeva

PĒTĪJUMA APRAKSTS

TNS LATVIA no 2012.gada septembra līdz decembrim veica aptauju ikgadējā monitoringa ietvaros par jauniešu dzīves kvalitāti, iesaistīšanos brīvprātīgajā darbā, jaunatnes organizāciju darbībā un piekļuvi jauniešiem aktuālai informācijai un izstrādāja un pielietoja situācijas analīzei jaunatnes politikas īstenošanas indeksu.

Mērķis: izstrādāt daudzdimensionālu jaunatnes politikas īstenošanas indeksu, kas nodrošinātu iespēju veikt jaunatnes politikas izvērtējumu dažādu teritoriālo vienību līmenī un iegūt gan savstarpēji, gan dažādos laika periodos salīdzināmus rezultātus.

Mērķa grupa: Latvijas jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem.

Aptaujas metode: Pētījums tika veikts kvantitatīvas aptaujas veidā. Primāri intervijas ar respondentiem tikai veiktas ar interneta palīdzību, izmantojot datorizētās tiešsaistes (CAWI - *Computer Assisted Web Interviews*) aptaujas metodi. Tāpat tika pielietota tiešo papīra interviju metode (PAPI - *Paper Assisted Personal Interviews*) atsevišķās demogrāfiskajās grupās. Aptaujas valoda - latviešu vai krievu - pēc respondenta izvēles.

Ģeogrāfiskais pārklājums: Visa Latvija

Ģenerālais kopums: aptuveni 363 045 Latvijas iedzīvotāji vecumā no 13 līdz 25 gadiem (*LR Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati uz 2012. gada 1. janvāri*).

Izlases lielums: 1 083 iedzīvotāju.

Izlases reprezentativitāte: Pētījuma izlase ir reprezentatīva, līdz ar to rezultātus var attiecināt uz atbilstošo mērķa grupu noteiktajā vecumā (Latvijas jaunieši 13 līdz 25 gadiem).

Izlases metode: pētījuma izlase tika veidota, izmantojot kombinēto izlases veidošanas metodi – stratificētās nejaušās izlases un kvotu metodi. Lai nodrošinātu reprezentatīvu izlasi tika izmantota precīzi atlasīta un sasegmentēta e-pastu datu bāze atbilstoša Latvijas iedzīvotāju (vecumā no 13 līdz 25 gadiem) ģenerālajam kopumam.

Pētījuma norise: Aptaujas dalībnieki anketu tiešsaistes režīmā aizpildīja laikā no 2012. gada 1. – 23. novembrim. Tiešās intervijas ar respondentiem tika veiktas no 2012.gada 19.-23.novembrim.

Vidējais aptaujas aizpildīšanas laiks: ~15-25 minūtes

Pētījuma koordinēšana: CAWI intervijas koordinēja 1 koordinators (izsūtīt uz e-pasta adresēm paroles un uzaicinājumus piedalīties šajā aptaujā, atgādinājumus par anketas aizpildīšanu, kā arī sekojot līdz atbildētībai). PAPI aptaujas koordinēja 2 koordinatori (uzraugot izlases kvotas un sekojot līdz atbildētībai).

Kvalitātes kontrole: tika veikta visās pētījuma stadijās (programmas pārbaude, datu tīrīšana un kontrole).

Datu svēršanas procedūras:

Rezultāti pirms apstrādes papildus tika svērti pēc 5 parametriem: dzimuma, vecuma, apdzīvotās vietas tipa, reģiona un tautības atbilstoši oficiāli pieejamiem LR Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes datiem uz 2012. gada 1. janvāri.

Piemērojot datu svēršanas procedūras, tika koriģēts pētījuma izlases sadalījums, to pietuvinot Latvijas iedzīvotāju vecumā no 13 līdz 25 gadiem struktūrai. Šādas procedūras piemērošana koriģē gan izlases struktūras atbilstību reālajai situācijai, gan atteikumu rezultātā radušās novirzes no ideālās izlases struktūras.

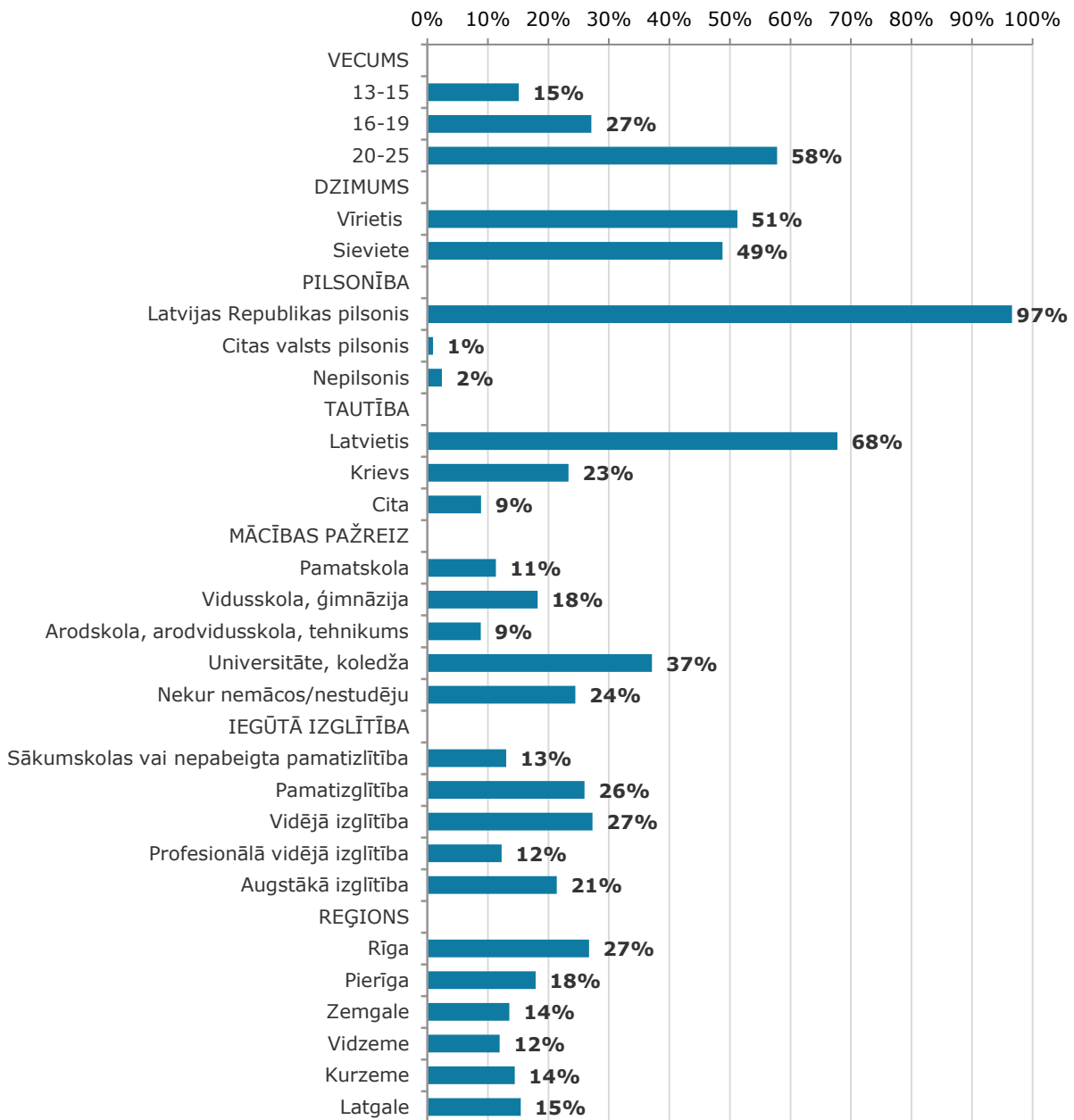
Tabulā sniegts pētījuma sasniegtās izlases salīdzinājums ar iedzīvotāju statistiku.

Sasniegtās izlases salīdzinājums ar iedzīvotāju statistiku

	Respondentu skaits izlasē (%) pēc svēršanas	Statistika* (%)
KOPĀ:	100.0	100
Dzimums		
Vīrietis	51	51
Sieviete	49	49
Vecums		
13 - 15	15	15
16 - 19	27	27
20 - 25	58	58
Tautība		
Latvietis	68	68
Krievs	23	23
Cita	9	9
Reģions		
Rīga	27	27
Pierīga	18	18
Vidzeme	12	12
Kurzeme	14	14
Zemgale	14	14
Latgale	15	15
Teritoriālā piederība		
Rīga	27	27
Pilsētas (8 lielās pilsētas, rajona centri, citas pilsētas)	36	36
Neliels ciemats, ciems, lauki	37	37

* **Avots:** LR Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati uz 2012. gada 1. janvāri.

Aptaujāto respondentu raksturojums

Bāze: visi respondenti, n=1083

Rezultātu precizitāte: pie izlases apjoma (n = 1083) pētījuma kopējā kļūda ir +/-3,01% ar 95% varbūtības līmeni.

Pētījuma veikšanas laiks: 2012. gada no 30.augusta līdz 7.decembrim.

1. Jaunatnes politikas īstenošanas indekss

Jaunatnes politikas centrālais uzdevums ir uzlabot jauniešu dzīves kvalitāti, veicinot jauniešu pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību un iekļaušanos sabiedrībā. To, ka jaunatnes politikas jomā tiek veiktas dažādas aktivitātes un uzlabojumi, apliecina ne tikai politikas īstenošanai paredzēto budžeta līdzekļu apjoms, bet arī jaunatnes situācijas uzlabošanās. Tomēr nozīmīgi ir saprast, kādā mērā dažādas rīcībpolitikas jaunatnes jomā sasniedz savu mērķi un kādiem jaunatnes politikas virzieniem nepieciešams pievērst papildus uzmanību. Ne vienmēr reālā situācija pilnībā atbilst situācijai, kas noteikta politikas dokumentos, tāpēc jaunatnes situācija visprecīzāk ir novērtējama, apskatot un analizējot tieši jauniešu viedokli un pieredzi saskarsmē ar dažādiem jaunatnes politikas aspektiem.

1.1 Mērķis un ieguvumi

Indeksa mērķis:

noskaidrot dažādu jaunatnes politikas aspektu ietekmi uz jauniešu dzīvi un pašvērtējumu, īpaši pievērsties Jaunatnes likumā definētajiem vienlīdzības, līdzdalības un jauniešu interešu ievērošanas principiem.

Kopumā indekss – skaitliski izteikts, matemātisks aprēķināts rādītājs – visaptveroši atbild uz jautājumu: **Kā jaunieši novērtē savas iegūtās prasmes, vēlmes un dažādu iespēju pieejamību, sagatavojoties patstāvīgai un kvalitatīvai dzīvei sabiedrībā?**

Ieguvumi:

- Izveidots matemātiski aprēķināms, skaitliski izsakāms Jaunatnes politikas īstenošanas indekss, kas nodrošina iespēju vispārīgi novērtēt jauniešu dzīves kvalitāti saistībā ar noteiktām jaunatnes politikas jomām; matemātiskā pieeja indeksa veidošanā nodrošina rezultātu objektivitāti.
- Indeksa pieeja jaunatnes politikas aspektiem ir vispārīga – tiek aptverts plašs dažādu jautājumu loks, bet tajā pašā laikā vispārīgā pieeja novērš tādas padziļinātas un specifiskas informācijas dublēšanos, kas jau līdz šim ir apkopota dažāda līmeņa un nozaru institūcijās;
- Vienota un stingri noteikta metodoloģija un indeksa skaitliskais formāts nodrošina iespēju iegūt savstarpēji salīdzināmus rezultātus gan dažādos laika periodos, gan dažādu teritoriālo vienību vidū. Rezultātu tendenču novērojums ilgtermiņā sniedz iespēju izvērtēt kādā mērā jaunatnes politikas ietvaros veiktās darbības sasniedz savu mērķauditoriju, kā arī pieņemt informācijā balstītus lēmumus turpmāko politiku virzīšanai.

1.2. Jaunatnes politikas īstenošanas indeksa koncepcijas izstrāde

Jaunatnes politika ir starpnozaru sadarbības politika, kuras īstenošanā un pilnveidošanā ir iesaistītas dažāda līmeņa un nozaru institūcijas. Tāpat aptverto jaunatnes politikas tēmu loks ir ļoti plašs – pievērsties gan jaunatnes situācijas analīzei tādos vispārīgos politikas virzienos kā veselības aizsardzība, labklājība un tiesības, gan saistībā ar citām grupām nesaistītām politikas jomām – jaunatnes brīvprātīgais darbs, jauniešu līdzdalība lēmumu pieņemšanā un brīvprātīgā laika lietderīga izmantošanā.

Lai tiktu gūts priekšstats par izveidojamā indeksa apmēru, īpatnībām un prasībām tika veikta:

- Nacionāla līmeņa politikas dokumentu analīze – kā rezultātā tika iegūts vispārīgs skatījums par jaunatnes likumdošanas ietvaru, kā arī identificētas nozīmīgākās jomas un jautājumi jaunatnes politikas īstenošanā Latvijā;
- Eiropas Savienības līmeņa politikas dokumentu analīze – kā rezultātā tika apzināts Eiropas Savienības likumdošanas ietvars, kas regulē un virza jaunatnes politikas attīstību Eiropas Savienības kontekstā;
- Citu valstu pieredzes analīze jaunatnes politikas dimensiju pētniecībā – apskatot citu valstu pieredzi, tiek apskatīti veidi kā tiek apkopota un ilgtermiņā monitorēta situācija jaunatnes politikas jomā.

Turpmākajā nodaļā sniegts vispārīgs ieskats nozīmīgākajos jaunatnes politikas dokumentos un galvenajās jaunatnes politikas tēmās. Izmantojot dokumentu analīzes metodi, tiek iegūts plašs, sistemātisks ieskats tajās jomās, kuras jaunatnes politikas kontekstā tiek uzskatītas par īpaši nozīmīgām, kā arī tiek izvēlēti nozīmīgākie politikas aspekti, kuriem būtu jāpievērš īpaša uzmanība jaunatnes politikas īstenošanas indeksā.

JAUNATNES POLITIKAS TIESISKAIS IETVARŠ

Likumdošana Latvijā

Latvijas līmenī kopējā jaunatnes politikas virzība un konkrēti uzdevumi darbam ar jaunatni tiek atrunāti, galvenokārt, trīs politikas dokumentos – Jaunatnes likumā¹; Jaunatnes politikas pamatnostādņēs 2009.-2018.gadam² un Jaunatnes politikas valsts programmā 2009.-2013.gadam³.

Šo dokumentu analītisks pārskats atklāj nozīmīgāko jautājumu un tēmu loku jaunatnes politikas jomā, kā arī norāda, kādas rīcības tiek veiktas, un ir ielānotas jaunatnes situācijas uzlabošanai.

Jaunatnes likums

2008.gadā pieņemtais Jaunatnes likums ir pamata dokuments jaunatnes politikas jomā Latvijā. Tajā tiek definēta Latvijas jaunatnes politikas mērķa auditorija, nosakot, ka Latvijā jaunieši ir personas vecumā no 13 līdz 25 gadiem.

Tāpat šajā dokumentā, papildus citam, ir noteikti arī galvenie uzdevumi un rīcības veidi jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanai, „veicinot viņu [jauniešu] iniciatīvas, darba tikumu un patriotismu, līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, kā arī atbalstot darbu ar jaunatni”.

Jaunatnes likumā ir uzvērts, ka valstij un pašvaldībai ir jāveicina jauniešu neformālo izglītību, brīvprātīgo darbu, fiziskās aktivitātes un iesaistīšanos kultūras dzīvē, kā arī ir jāveicina lietderīgas brīvā laika izmantošanas veidus⁴.

Likumā definētie jaunatnes politikas pamatprincipi ir:

- 1) **līdzdalības princips** – nodrošināt jauniešiem iespēju iesaistīties jaunatnes politiku ietekmējošu lēmumu apspriešanā pirms to pieņemšanas;
- 2) **informācijas pieejamības princips** – sekmēt jauniešu nodrošināšanu ar viņu attīstības vajadzībām atbilstošu informāciju;
- 3) **vienlīdzīgu iespēju princips** – nodrošināt jauniešiem iespēju bez jebkādas diskriminācijas aktīvi piedalīties sabiedriskās, politiskās, kultūras un ekonomiskās dzīves aktivitātēs;
- 4) **jauniešu interešu ievērošanas princips** – risinot ar jaunatni saistītus jautājumus, izvērtēt jauniešu intereses, tiesības, vajadzības un iespējas;

¹ Jaunatnes likums: LR likums. Pieejams: <http://www.likumi.lv/doc.php?id=175920> [Aplūkots 2012.gada 11.decembrī]

² Apstiprinātas ar 2008.gada 20.aprīļa Ministru Kabineta rīkojumu Nr.246. Pieejams: http://izm.izm.gov.lv/upload_file/Normativie_akti/IZMpamn_021009.pdf [Aplūkots 2012.gada 11.decembrī]

³ Apstiprinātas ar 2009.gada 27.augusta Ministru Kabineta rīkojumu Nr.589. Pieejams: http://izm.izm.gov.lv/upload_file/IZMProg_070709.2323.pdf [Aplūkots 2012.gada 11.decembrī]

- 5) **labvēlīgu ekonomisko priekšnosacījumu princips** – veicināt tādu apstākļu veidošanos, kuros jauniešiem ir iespēja būt ekonomiski patstāvīgiem Latvijas iedzīvotājiem;
- 6) **jauniešu integrācijas princips** – veicināt starpkultūru dialogu visos jaunatnes politikas izstrādes un īstenošanas posmos;
- 7) **mobilitātes un starptautiskās sadarbības princips** – nodrošināt jauniešiem iespēju būt mobiliem, apgūt zināšanas un prasmes ārpus viņu dzīvesvietas un veicināt citu valstu ieteikumu, kā arī labās prakses apmaiņu un ieviešanu Latvijas jaunatnes politikā.

Šie politikas pamatprincipi ir īpaši nozīmīgi jaunatnes politikas īstenošanas indeksa kontekstā, jo tie norāda uz vēlamo un ideālo situāciju jaunatnes politikā, t.i. situāciju, kad visi šie pamatprincipi pilnā mērā darbojas un to sniegtās priekšrocības ir izmantojamas visiem jauniešiem. Tā kā indeksa būtība ir novērot un identificēt pašreizējo situāciju jaunatnes politikā, skatoties no politikas izmantotāju - pašu jauniešu – skatupunkta, indeksa izstrādē tiek pieņemts, ka labvēlīgākā situācija, un līdz ar to arī augstākais indeksa rādītājs ir iespējams gadījumos, ja iegūtajās atbildēs papildās Jaunatnes likumā definētie jaunatnes politikas pamatprincipi. Savukārt zemāks indeksa rezultāts veidojas gadījumos, ja politikas pamatprincipos ietvertie aspekti, balstoties uz jauniešu personīgo situācijas izjūtu un pieredzi, īstenojas daļēji, vai neīstenojas nemaz. Šis secinājums ir centrālais indeksa aprēķina matemātiskajā sistēmā.

Jaunatnes politikas pamatnostādnes 2009.-2018. gadam

Jaunatnes politikas pamatnostādnes 2009.-2018. gadam ir ilgtermiņa politikas plānošanas dokuments, kurā tiek identificēti prioritārie rīcības virzieni un sasniedzamie politikas rezultāti. Pamatnostādnēs noteiktie uzdevumi jaunatnes politikas attīstīšanai ir izstrādāti, balstoties uz Jaunatnes likumā noteiktajiem pamatprincipiem. Jaunatnes politika tiek definēta kā „mērķtiecīgu darbību kopums (...) kas veicina jauniešu kā sabiedrības locekļu pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību, iekļaušanos sabiedrībā un dzīves kvalitātes uzlabošanu”.

Pamatnostādnēs uzmanība tiek pievērsta Jaunatnes likumā definētajiem politikas pamatprincipiem, balstoties uz kuriem, tiek definētas trīs galvenās Latvijas jaunatnes politikas dimensijas. Katrai no šīm 3 dimensijām, tiek norādīti arī situācijas uzlabošanai nepieciešamie rīcības virzieni un darbības rezultāti:

- 1) **jaunatnes politikas pilnveides dimensija** – kurā, *indeksa izstrādes kontekstā*, nozīmīgākie rīcības virzieni ir jaunatnes politikas koordinācijas

attīstība, [...], atbalstot darba ar jaunatni īstenošanu pašvaldībās, veicinot jaunatnes informētības palielināšanos, [...].

- 2) **politiskās attīstības dimensija**, kas ietver jauniešu līdzdalības un brīvā laika lietderīgas izmantošanas jautājumu loku, kurā, *indeksa izstrādes kontekstā*, nozīmīgākie rīcības virzieni ir jauniešu līdzdalības veicināšana lēmumu pieņemšanā, jaunatnes organizācijās un jauniešu iniciatīvu grupas, kā arī iesaistīšanos brīvprātīgajā darbā, fiziskajās aktivitātēs un kultūras dzīvē.
- 3) **jauniešu sociālekonomiskās attīstības dimensija**, kas pamatnostādnēs attiecīgi aptver jautājumus par jauniešu sociāli ekonomiskās izaugsmes, konkurētspējas un iekļaušanās sabiedrībā veicināšanu, un kurā, *indeksa izstrādes kontekstā*, nozīmīgākie rīcības virzieni ir jauniešu sociāli ekonomiskās izaugsmes un konkurētspējas, kā arī iekļaušanās sabiedrībā veicināšana.

Šī dokumenta kontekstā lielākā uzmanība tiek pievērsta norādītajiem rīcības virzieniem, pieņemot, ka tie nosaka galvenās politikas sfēras, kurās uzlabojumi ir gan nepieciešami, gan plānoti. Tādējādi, indeksa izstrādes procesā tiek pieņemts, ka ir nozīmīgi pievērsties pastiprināti atsevišķiem politikas nostādnēs noteiktajiem rīcības virzieniem, kuros esošo situāciju ir nozīmīgi izvērtēt gan pašreiz, gan ilgtermiņā:

- jauniešu līdzdalības lēmumu pieņemšanā īstenošanai un informētības palielināšanai;
- jauniešu līdzdalības paaugstināšanai dažādās jaunatnes organizācijās un aktivitātēs, aktīvai līdzdarbībai sabiedrības sociālajā dzīvē;
- konkurētspējas palielināšanai un iekļaušanās sabiedrībā veicināšanai.

Jaunatnes politikas valsts programma 2009.-2013.gadam

Jaunatnes politikas valsts programma 2009.-2013.gadam ir izstrādāta saskaņā ar Jaunatnes pamatnostādnēs 2009.-2018.gadam noteiktajiem mērķiem un uzdevumiem. Tāpat šīs programmas izstrādē ir ņemtas vērā starptautiskās rekomendācijas un labās prakses piemēri jaunatnes jomā, tajā skaitā Eiropas Padomes un Eiropas Savienības sadarbības ietvaros pieņemtās rezolūcijas un rekomendācijas jaunatnes jomā. Programmā ir definēti konkrēti pasākumi un rīcības jomas, lai tiktu sasniegti jaunatnes politikas mērķi.

PĒTNIECISKAIS IETVARS EIROPAS SAVIENĪBĀ

Saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma XI sadaļu jaunatnes politikā netiek izdotas direktīvas vai regulas, bet pilnīgi tiek respektēta dalībvalstu rīcība Eiropas Savienības kopējo mērķu īstenošanā. Jaunatnes politika Eiropas Savienības līmenī pieņemtajiem tiesību aktiem jaunatnes jomā ir ieteikuma raksturs, un, balstoties dažādos tiesību aktos noteiktajos punktos, katrai valstij pašai ir jātiecas sasniegt labākus rezultātus jauniešu apstākļu uzlabošanai.

Eiropas Savienībā jaunatnes politikas jautājumi aptver daudz plašāku sabiedrības daļu, jo par jaunatni Eiropā tiek uzskatīti jaunieši vecumā no 13 līdz 30⁵. Atsevišķiem statistikas mērķiem tiek izmantoti arī citi vecuma dalījumi. Tomēr kopumā šāds vecuma dalījums atklāj politikas sarežģīto raksturu, kad politika aptver ļoti plašu cilvēku loku ar dažādām vecumam un attīstībai raksturīgām īpatnībām.

Eiropas Padomes Rezolūcija par atjauninātu regulējumu Eiropas sadarbībai jaunatnes jomā (2010-2018)⁶

Eiropas Savienības Padomes rezolūcijā par atjauninātu regulējumu Eiropas sadarbībai jaunatnes jomā (2010-2018) (saukta arī par Eiropas Savienības Jaunatnes stratēģiju (2010-2018))⁷ ir norādītas galvenās darbības jomas, kurās būtu jānāk klajā ar ierosmēm, lai sasniegtu galvenos izvērstas Eiropas sadarbības mērķus jaunatnes jomā. Rezolūcijā minētās galvenās darbības jomas ir:

- 1) Izglītība un apmācība
- 2) Nodarbinātība un uzņēmējdarbība
- 3) Veselības aizsardzība un labklājība
- 4) Līdzdalība
- 5) Brīvprātīgais darbs
- 6) Sociālā iekļaušana
- 7) Jaunatne un pasaule
- 8) Jaunrade un kultūra

Katrā no šīm jomām ir konkrēts mērķis un tiek definēti katras jomas galvenie aspekti, kam ir jāpievērš padziļināta uzmanība. Katram no astoņiem centrālajiem

⁵ Eiropas Kopienas Komisija. Paziņojums padomei, Eiropas parlamentam, Eiropas ekonomikas un sociālo lietu komitejai un reģionu komitejai. Eiropas Savienības jaunatnes stratēģija - ieguldīt jaunatnē, iesaistīt jauniešus. Atjaunināta atvērtās koordinācijas metode, kā risināt jauniešu problēmas un tiem pavērt jaunas iespējas. 2.lpp. 27.04.2009.

Pieejams: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0200:FIN:LV:PDF>

⁶ Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis. Eiropas Padomes Rezolūcija (2009. gada 27.novembris) par atjauninātu regulējumu Eiropas sadarbībai jaunatnes jomā (2010-2018) (2009/C 311/01). Pieejams: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2009:311:0001:0011:LV:PDF>

⁷ Eiropas Komisija. Paziņojums preseī. ES ziņojumā par jaunatni par galvenajām prioritātēm aicina noteikt nodarbinātību un sociālo iekļaušanu. 10.09.2012.

Pieejams: http://ec.europa.eu/latvija/news/press_releases/2012_09_10_lv.htm

mērķiem pievienotas arī dalībvalstu ierosmes un komentāri par veicamajām darbībām konkrētās politikas jomās.

Lai gan kopumā dokumentā definētie mērķi, rīcības virzieni un darbības sfēras ir noteiktas ļoti vispārīgi, tiek uzskatīts, ka Eiropas Savienības Padomes rezolūcijā norādītās galvenās darbības jomas aptver visus nozīmīgākos jaunatnes politikas aspektus un virzienus. Noteikti mērķi lielā mērā pārklājas ar Jaunatnes likumā noteiktajiem pamatprincipiem – par vienlīdzīgu iespēju pieejamību, līdzdalības attīstīšanu, sociālekonomisko iespēju nodrošināšanu, u.c.

Eiropas Savienības jaunatnes stratēģija - ieguldīt jaunatnē, iesaistīt jauniešus. Atjaunināta atvērtās koordinācijas metode, kā risināt jauniešu problēmas un tiem pavērt jaunas iespējas

Šajā dokumentā izklāstīta nākotnes politikas stratēģija attiecībā uz Eiropas jauniešiem. Dokumentā tiek ierosinātā metode, kurā tiek pieņemta starpnozaru pieeja, kas piedāvā veikt noteiktus īstermiņa pasākumus, piemēram, jauniešu vienlīdzīgu iespēju veicināšana, kā rezultātā tiks panākti arī jauniešu situācijas uzlabojumi ilgtermiņā. Kopumā tiek norādīts, ka izstrādātā stratēģija „radīs labvēlīgus apstākļus jauniešiem, lai tie varētu uzlabot prasmes, īstenot savu potenciālu, strādāt, aktīvi piedalīties sabiedrībā un ciešāk iesaistīties Eiropas Savienības projekta veidošanā”.

Tiek norādīts, ka, lai tiktu nodrošināta iespēja jauniešiem izmantot savu potenciālu vislabākajā veidā, ir nepieciešams politikā ieviest divu pakāpju pieeju, kuru izmantojot tiks pilnveidota sadarbība starp jaunatnes politikas un citām politikas jomām:

- **Ieguldīt jaunatnē:** piešķirt lielākus resursus, lai izstrādātu politikas jomas, kas ikdienā ietekmē jauniešus, kā rezultātā tiktu uzlabota jauniešu labklājība;
- **Iesaistīt jauniešus:** jauniešu potenciāla veicināšana, lai atjauninātu sabiedrību un palīdzētu īstenot Eiropas Savienības vērtības un mērķus.

Papildus divpakāpju sistēmai, tiek ieteikta jauna stratēģija jaunatnes politikas jomā ar trim visaptverošiem un savstarpēji saistītiem mērķiem, no kuriem katram ir identificētas konkrētas darbības jomas un uzdevumi:

- **Pavērt vairāk** izglītības un nodarbinātības **iespēju** jauniešiem – darbības jomas ir izglītība, nodarbinātība, radošums un uzņēmējdarbība;
- **Uzlabot** jauniešu **iespējas** pilnībā **līdzdarboties** sabiedrībā – darbības jomas ir veselība un sports, līdzdalība;
- **Veidot savstarpēju solidaritāti** starp sabiedrību un jauniešiem – darbības jomas ir sociālā integrācija, brīvprātīgais darbs, jaunatne un pasaule.

Kopumā dokumentā ir noteikts, ka ik pēc trīs gadiem notiek pārbaude un izvērtēšana par sasniegtajiem mērķiem un to apjomu, kā arī turpmāko darbības jomu un virzienu izvērtēšana.

Šis dokuments Eiropas Savienības kontekstā ir nozīmīgs, jo nosaka prioritāros virzienus un rīcības plānus. Dokumentā noteiktā divpakāpju pieeja lielā mērā atklāj līdzīgus mērķus Eiropas Savienības jaunatnes politikā kā definēts Latvijas Republikas Jaunatnes likuma pamatprincipos – par vienlīdzības, integrācijas, interešu ievērošanas u.c. principu ievērošanu.

Eiropas Savienības izstrādātie indikatori jaunatnes jomā⁸

Lai tiktu nodrošināta Eiropas Savienības Jaunatnes stratēģijā noteikto galveno darbības jomu mērķu sasniegšana un noritētu kopējā politikas pilnveidošana, Eiropas Komisija noteica, ka ir nepieciešams izstrādāt veidu, kā uzraudzīt sasniegtos rezultātu. Šādi rezultāti ne tikai nodrošinātu regulāru politikas virzības monitoringu, bet arī sniegtu kopēju un vienādā veidā salīdzināmu informāciju par jaunatnes politikas aspektiem dažādās Eiropas Savienības valstīs un Eiropas Savienībā kopumā.

Tā kā Eiropas valstu vidū, definīcijas par jaunatnes vecumu ievērojami atšķiras, Eiropas Komisija pieņem, ka jaunatne Eiropā ir jaunieši vecumā no 15 līdz 30 gadiem.

Dati par jaunatnes politikas virzību kopumā tiek iegūti izmantojot jau Eiropas Savienībā pastāvošos aptauju un statistikas apkopošanas rīkus – Eurostat, Eurobarometer, kā arī Eiropas Parlamenta rīcībā esošos datus un citu pārnacionālu aptauju vai pētījumu rezultātus. Ekspertu grupas izstrādātie indikatori aptver Eiropas Savienības jaunatnes stratēģijā noteiktās 8 jaunatnes politikas galvenās jomas. Indikatori ir noteikti statistiskie rādītāji, kas tieši vai netieši norāda uz reālo situāciju noteiktajās jaunatnes politikas darbības jomās. Indikatori ir izteikti matemātiskā formā, noteiktās skalās.

Papildus indikatoriem, kuri tiek apkopoti 8 jaunatnes politikas darbības jomās, Eiropas Komisijas ekspertu darba grupa, kuras sastāvā darbojās vairāk nekā 60 eksperti no dažādām nozarēm, ir noteikusi, ka ir svarīgi apkopot arī 4 kontekstuālos indikatorus, kas norādītu atsevišķus kopējos rādītājus par jaunatnes situāciju Eiropā.

- Sadaļā „**Kontekstuālie indikatori**” tiek apkopota informācija par - kopējo bērnu (0-14 gadiem) skaitu Eiropas Savienībā; kopējo jauniešu skaitu Eiropas Savienībā; kopējais jaunu cilvēku īpatsvars Eiropas Savienībā un vidējais vecums, kad jaunieši uzsāk dzīvot atsevišķi no vecākiem.

⁸ Commission staff working document. On EU indicators in the field of youth. 25.03.2011. Pieejams: http://ec.europa.eu/youth/news/doc/sec401_en.pdf

Katrā no politikas darbības virzieniem ir noteikts skaits apkopojamo indikatoru:

- **Sadaļā „Izglītība un apmācība”** tiek apkopota informācija par jauniešiem, kuri pametuši pamatizglītības apmācību; jauniešiem, kuriem ir zems izglītības pamatprasmju novērtējums; procentuālo cilvēku skaitu, kuriem vecumā no 30 līdz 34 gadiem ir iegūta augstākā izglītība; procentuālo cilvēku skaitu, kuriem vecumā no 20 līdz 24 gadiem ir iegūta vidusskolas izglītība.
- **Sadaļā „Nodarbinātība un uzņēmējdarbība”** tiek apkopota informācija par jaunatnes nodarbinātības un ilgtermiņa bezdarba rādītājiem; pašnodarbinātības rādītājiem jauniešu vidū; jauniešu vēlmi uzsākt pašiem savu uzņēmumu; jauniešiem, kuri strādā ar terminētajiem līgumiem.
- **Sadaļā „Veselības aizsardzība un labklājība”** tiek apkopota informācija par smēķēšanu jauniešu vidū; par liekā svara problēmām; par alkohola patēriņu pēdējā mēneša laikā; par pašnāvību gadījumiem jauniešu vidū; psiholoģisko labsajūtu; un jauniešiem, kuri ir iesaistīti ceļu satiksmes negadījumos.
- **Sadaļā „Sociālā iekļaušana”** tiek apkopota informācija par dažāda vecuma jauniešiem, kuri ir pakļauta sociālās atstumtības riskam; dažāda vecuma jauniešiem, kuri ir pakļauti nabadzības riskam; jauniešiem, kuri dzīvo māsaiņniecībās ar ļoti zemu nodarbinātības intensitāti (kā rezultātā var tikt pakļauti gan sociālās atstumtības, gan nabadzības riskam); gadījumiem, kad jaunieši nav saņēmuši nepieciešamo medicīnisko palīdzību; to jauniešu skaitu, vecumā no 15 līdz 25 gadiem, kuri nav nodarbināti un nav iesaistīti jebkādā izglītības vai apmācības formā.
- **Sadaļā „Kultūra un radošums”** tiek apkopota informācija par līdzdalību dažādās amatieru mākslas formās; līdzdalību kultūras aktivitātēs; līdzdalību sporta organizācijās, brīvā laika pavadīšanas vai jaunatnes organizācijās; divu vai vairāku svešvalodu apguves procesu.
- **Sadaļā „Jaunatnes līdzdalība”** tiek apkopota informācija par jauniešiem, kuri piedalās dažāda veida nevalstiskajās organizācijās; līdzdalību dažāda līmeņa vēlēšanās; jauniešu skaitu, kuri ir ievēlēti Eiropas Padomē; jauniešiem, kuri izmanto internetu, lai sazinātos ar politiskajām autoritātēm; jauniešiem, kuri izmanto internetu, lai paustu savu viedokli vai nostāju.
- **Sadaļā „Brīvprātīgais darbs”** tiek apkopota informācija par jauniešiem, kuri piedalās dažādās brīvprātīgā darba aktivitātēs; jauniešiem, kuri ir veikuši

brīvprātīgo darbu citās valstīs; jauniešiem, kuri ir ieguvuši apliecinājuma dokumentus par brīvprātīgā darba veikšanu.

- **Sadaļā „Jaunatne un pasaule”** pirmo gadu tiek apkopota informācija par jauniešiem, kuri līdzdarbojas nevalstiskajās organizācijās, kuru primārās darbības jomas ir saistītas ar klimata pārmaiņām, attīstības palīdzību vai cilvēktiesībām; jauniešiem, kuri pagājušajā gadā ir iesaistījušies jaunatnes projektos citos kontinentos.

Lai gan konkrētie izstrādātie indikatori aptver plašu tēmu loku un sniedz ieskatu jaunatnes kopējā politikā Eiropas Savienības līmenī, šo indikatoru pielietošana Latvijas līmenī būtu sarežģīta un resursu ietilpīga – daudzi no rādītājiem tiek apkopoti tikai valstu līmenī (kā rezultātā šādu indeksu nebūtu iespējams izmantot Latvijā dažādu teritoriālu vienību līmenī); rādītāji tiek apkopoti par noteiktām vecuma grupām, kas neatbilst Latvijas Republikas likumdošanā norādītajai jaunatnes definīcijai (no 13 līdz 25 gadi); atsevišķi no indikatoriem tiek iegūti no pētījumiem, kuri tiek veikti ar noteiktu laika intervālu, piemēram, trīs līdz pieciem gadiem, kā rezultātā šādu indikatoru apkopošana Latvijas līmenī būtu laikietilpīga un neregulāra.

Atsevišķi indikatori no Eiropas līmeņa jaunatnes monitoringa ir iekļauti Latvijas jaunatnes politikas īstenošanas indikatoru sistēmā, tomēr datu iegūšanas metode nebalstās uz statistikas un veikto pētījumu rezultātu apkopošanu, bet gan uz aptaujas metodi, kas nodrošina jauniešu subjektīvās situācijas un pieredzes izzināšanu saistībā ar dažādiem politikas aspektiem.

Atšķirībā no Latvijas gadījumā izstrādātā jaunatnes politikas īstenošanas indeksa, Eiropas līmeņa sniegumi dažādās politikas darbības jomās un dažādos jautājumos netiek apstrādāti vienotā sistēmā un gala rezultātā netiek izteikts vienots indikatora skaitlis.

CITU VALSTU PIEREDZES APSKATS

Lai izstrādātu Jaunatnes politikas īstenošanas indeksu tika veikta citu valstu pieredzes izpēte saistībā ar jaunatnes situācijas monitoringa praksēm, kā arī apskatītajiem politikas aspektiem un situācijas monitoringā izmantotajiem indikatoriem. Padziļināta uzmanība tika pievērsta Nīderlandes, Igaunijas un Lietuvas piemēriem un pieredzēm.

Jaunatnes situācijas monitorings Nīderlandē

Nīderlandes Nacionālais Jaunatnes monitorings⁹, kopš 2007.gada, apkopo un apstrādā dažādu pētījumu un projektu ietvaros izmantotos statistikas datus par jaunatni Nīderlandē. Monitoringa mērķis ir nodrošināt ar kvalitatīvu un vispusīgu informāciju politikas lēmumu pieņēmējus, pētniekus un citas ieinteresētās personas. Nozīmīgākā izmantoto datu daļa ir iegūta, izmantojot Nīderlandes Centrālās statistikas pārvaldes rīcībā esošos datus, kuri ir plaši, reizē vispusīgi un pietiekami padziļināti, kā arī tie tiek regulāri apkopoti.

Apkopotie dati Nīderlandes Jaunatnes monitoringā tiek apkopoti par jauniešiem vecumā no 0 līdz 24 gadiem – tādējādi monitoringā ir aptverts plašs, dažādiem vecumiem un jauniešu dzīves posmiem raksturīgs, tēmu loks.

Kopumā Nīderlandes jaunatnes monitorings koncentrējas uz pieciem politikas aspektiem – jaunatne un ģimene, veselība un labklājība, izglītība, nodarbinātība (darbs), un drošība un tiesiskums. Dati ir iegūti, apkopojot Nīderlandes Centrālās statistikas pārvaldes rīcībā esošos datus.

- **Jaunatne un ģimene** indikatori - apkopota dažāda informācija par jauniešu skaitu kopumā; mājsaimniecību skaitu, kurās mīt jaunieši; jauniešiem, kuri dzīvo viena vecāka ģimenēs; šķirtajām ģimenēm, kurām ir vismaz viens bērns; pusaudžu mātēm; u.c.;
- **Veselība un labklājība** indikatori – apkopota dažāda informācija par zīdaiņu veselību un mirstības jautājumiem; dažādu narkotiku un alkohola patēriņu jauniešu vidū; fiziskās aktivitātes līmeni; vecāku apmierinātību ar veidu, kā tiek audzināti viņu bērni; dažādu pret bērniem izdarīto noziegumu skaits; subjektīvais veselības novērtējums; līdzdalības aktivitātes; u.c.
- **Izglītība** indikatori – plaši apkopota informācija par jauniešu iesaistību dažādās formālās izglītības pakāpēs (atbilstoši jauniešu vecumam); iegūto dažādu līmeņu formālās izglītības; jaunieši, kuri noteiktos vecumos izstājušies no formālās izglītības apguves; u.c.

⁹ Netherlands Ministry of Health, Wealthfare and Sport. Youth monitor. Skatīts:12.12.2012.
Pieejams: <http://jeugdmonitor.cbs.nl/en-GB/menu/home/default.htm>

- **Nodarbinātība/darbs** indikatori – apkopota informācija par nodarbināto jauniešu skaitu, izglītības un kvalifikācijas rādītājiem; neaktīvo jauniešu skaitu un iemesliem; saņemtajiem sociālās palīdzības veidiem; jauniešu skaitu, kuri piedalās dienas aprūpē un ārpuskolas aprūpē; u.c.
- **Drošība un tiesiskums** indikatori – ļoti plaši apkopota informācija par jauniešu izdarītajiem dažāda apmēra likumpārkāpumiem, saņemtajiem sodiem; jauniešiem, kuri pašlaik atrodas ieslodzījumā, probācijas vai noteiktās integrācijas programmās; jauniešu subjektīvo drošības izjūtu, u.c.

Kopumā Nīderlandes jaunatnes politikas monitoringā tiek apkopots ļoti liels informācijas daudzums par jauniešiem dažādu rādītāju griezumos. Noteikti var apgalvot, ka šāds monitoringa sniedz ieskatu jaunatnes politikas situācijā Nīderlandē un ļauj novērtēt noteiktas jaunatnes situācijas attīstības tendences laika gaitā.

Lai gan atsevišķi aspekti un indikatori no šī monitoringa tiešā vai pārveidotā formā tiek izmantoti jaunatnes monitoringa pilnveidošanā vai jaunatnes politikas īstenošanas indeksa izveidē, Latvijas situācijā nav iespējams precīzi izmantot Nīderlandes gadījuma metodoloģiju, jo Latvijā ir definēts cits jaunatnes vecums (no 13 līdz 25 gadiem), kā rezultātā atsevišķi rādītāji Latvijas situācijai nebūtu aktuāli; tāpat šādas indikatoru sistēmas pielietošana nebūtu iespējama, jo Latvijā netiek tik padziļināti, regulāri vai atbilstošajos griezumos apkopota informācija par jautājumiem, kas saistīti ar jaunatni, savukārt šādu pētījumu regulāra veikšana prasītu plašus finansiālus un laika resursu ieguldījumus.

Jaunatnes situācijas monitorings Igaunijā

Igaunijā, kopš 2009.gada, Igaunijas Jaunatnes institūts, sistemātiski apkopo datus par jauniešu situāciju valstī kopumā. Lai iegūtu pilnīgu skatījumu uz jauniešu situāciju un rādītājiem Igaunijā, šajā monitoringā¹⁰, papildus plaši izmantotajiem statistiskajiem datiem, tiek izmantoti dažādi izveidoti indikatori, kas attēlo dažādus nozīmīgākos jaunatnes dzīves aspektus, tāpat tiek apkopoti pētījumi un analīzes par dažādiem ar jaunatnes ikdienu saistītiem jautājumiem.

Šāda jaunatnes politikas monitoringa izstrāde Igaunijā tiek pamatota ar nepieciešamību veidot zināšanās balstītu un līdz ar to, arī mērķtiecīgi izstrādātu jaunatnes politiku Igaunijā. Tieši šādu, kvalitatīvu un visaptverošu datu esamība nodrošina iespēju padziļināti izvērtēt konkrētu politikas sfēru un darbību ietekmi uz kopējo jaunatnes situāciju valstī.

¹⁰ Youth Monitor. Estonia. Skatīts: 12.12.2012.

Pieejams: <http://www.noorteseire.ee/en/about-youth-monitor/structure-of-youth-monitoring>

Igaunijas izvēlētie indikatori ir primāri balstīti uz Igaunijas oficiālo statistiku, kā arī rādītājiem, kas iegūti tiešos pētījumos izmantojot dažādas datu iegūšanas metodes. Aptvertajos datos galvenokārt statistika tiek apkopota par jauniešiem vecumā no 7 līdz 26 gadiem.

Izdalītas astoņas kategorijas, kas daļēji pārklājas ar Eiropas Savienības Jaunatnes stratēģijā norādītajām nozīmīgākajām politikas jomām. Katrā no kategorijām tiek apkopoti tematiskie rādītāji, kurus iespējams salīdzināt dažādu demogrāfisko grupu vidū – pēc dzimuma, vecuma, reģionālās piederības, izglītības līmeņa, dzimtās valodas, tautības un etniskās piederības. Indeksa kategorijas:

- Sadaļā **„Demogrāfijas jautājumi”** padziļināti apkopota informācija par dažādiem demogrāfijas jautājumiem, t.sk – kopējo jauno cilvēku skaitu sabiedrībā; dzimušo skaitu; mirstības rādītājiem jauniešu vidū; paredzamo dzīves ilgumu; jauniešu imigrācijas un emigrācijas, kā arī migrācijas valsts robežās jautājumiem; u.c.
- Sadaļā **„Izglītība”** tiek apkopota informācija par jauniešu apgūtās un pašreiz apgūstamās izglītības līmeni; līdzdalību apmācībās un dažādos formālās izglītības veidos; u.c.
- Sadaļā **„Darba tirgus”** pieejami indikatori par jauniešu dalību darba tirgū; vidējiem nodarbinātības un dažāda tipa bezdarba rādītājiem; pašnodarbinātības rādītājiem; karjeras konsultantu pakalpojumu izmantošana; nodarbināto personu darba algas jautājumiem; u.c.
- Sadaļā **„Iztika un labklājība”** apkopota informācija par jauniešiem, kuri ir pakļauti nabadzības riskam; jauniešiem un bērniem, kuri palikuši bez vecāku apgādības un kuriem ir nepieciešama palīdzība; u.c.
- Sadaļā **„Veselība”** apkopta informācija par slimību izplatību jauniešu un iedzīvotāju vidū; jauniešu alkohola patēriņa paradumiem un smēķēšanu; depresīvu situāciju regularitātei jauniešu vidū; fiziskās veselības jautājumiem; seksuālās veselības jautājumiem; satiksmes drošības jautājumiem; u.c.
- Sadaļā **„Tiesību sistēma un drošība”** apkopota informācija par dažādiem jauniešu veiktajiem pārkāpumiem; notiesātajiem jauniešiem; jauniešiem, kuri ir kļuvuši par noziegumu upuriem; u.c.
- Sadaļā **„Darbs ar jaunatni”** apkopota informācija par jauniešu līdzdalību dažādās aktivitātēs; jaunatnes centru apmeklētību; jauniešu dalību starptautiskās apmaiņas programmās; jauniešu dalību asociācijās; jaunatnes organizāciju skaitu; u.c.

- Sadaļā „**Pilsoniskā līdzdalība un attieksmes jautājumi**” apkopota informācija par jauniešu brīvprātīgā darba aktivitātēm; brīvprātīgā darba veikšanu ārzemēs; politisko interesi un interesi par nacionālo aizsardzību; līdzdalību vēlēšanās; u.c.
- Sadaļā „**Brīvais laiks**” apskatīti jautājumi par jauniešu brīvā laika aktivitāšu veidiem un līdzdalību kultūras dzīvē.

Kopumā Igaunijas monitoringa ietvaros pakopoto datu formāts ir interaktīvs, viegli izprotams un izmantojams. Tomēr, līdzīgi kā Nīderlandes gadījumā konkrētie indikatori pilnībā nav pielietojami Latvijas jaunatnes situācijas izpētei, galvenokārt, tādēļ, ka Latvijas līmenī netiek apkopota statistiskā informācija par jaunatnes jautājumiem tik padziļināti vai dalījumos pēc noteiktām pazīmēm – vecuma vienībām, reģionālās piederības, tautības, etniskās piederības, u.c. Šādas izpētes veikšana būtu ievērojami apgrūtināta nepieciešamo ievērojamo laika un ekonomisko resursu dēļ.

Jaunatnes situācijas monitorings Lietuvā

Lietuvas Republikas normatīvie dokumenti nosaka, ka jaunietis ir 14-29 gadus vecs iedzīvotājs¹¹. Jaunatnes politikas attīstībā tiek noteikti divi virzieni:

- jaunatnes interešu nodrošinājumu izglītības un zinātnes, sporta, nodarbinātības, mājokļa, dzīves apstākļu, veselības, kultūras jomā;
- darbs ar jaunatni, nodrošinot iespēju mācīties no paša dzīves pieredzes (brīvprātība, neatkarība, paša atbildība).

Lietuvas Republikas Jaunatnes politikas likumā ir noteikti jaunatnes politikas ieviešanas pamatprincipi – paritāte un subsidiaritāte, dalība un informēšana, neatkarība un brīvprātīgums, sadarbības vadība, kopvadība (co-management), komunikācija u.c.¹². Nacionālajā jaunatnes politikas attīstības programmā 2011.-2019. gadam ir noteikts, ka ir jāveic jauniešu vajadzību un situācijas monitorings, taču rādītāji netiek apkopoti pēc vienotās metodoloģijas. Informācija tiek vākta par atsevišķajām jomām, t.sk. visās Eiropas Savienības valstīs rīkoto pētījumu ietvaros.

¹¹ Law on Youth Policy Framework. Republic of Lithuania. Pieejams: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_bin?p_id=245497

¹² Youth policy. Ministry of Social Security and Labour, Republic of Lithuania. Pieejams: <http://www.socmin.lt/index.php?-460861425>

KOPSAVILKUMS

Tā kā jaunatnes politika kopumā ir komplicēta un aptver ļoti plašu tēmu loku, lai izstrādātu jaunatnes politikas īstenošanas indeksu sākotnēji tika veikta:

Latvijas nacionāla līmeņa dokumentu analīze, padziļināti apskatot:

- Jaunatnes likumu;
- Jaunatnes politikas pamatnostādnes 2009.-2018.gadam;
- Jaunatnes politikas valsts programma 2009.-2013.gadam;

Pētnieciskā ietvara Eiropas Savienībā analīze, padziļināti apskatot:

- Eiropas Padomes Rezolūcija par atjauninātu regulējumu Eiropas sadarbībai jaunatnes jomā (2010-2018)
- Eiropas Savienības jaunatnes stratēģija - ieguldīt jaunatnē, iesaistīt jauniešus. Atjaunināta atvērtās koordinācijas metode, kā risināt jauniešu problēmas un tiem pavērt jaunas iespējas
- Eiropas Savienības izstrādātos indikatorus jaunatnes jomā.

Citu valstu pieredzes analīze jaunatnes politikas situācijas pētniecībā, pievēršoties Nīderlandes, Igaunijas un Lietuvas piemēriem.

Kopumā, pēc dokumentu un citu valstu pieredzes analīzes tiek secināts, ka:

- Likumdošanā kopumā tiek identificētas galvenās jaunatnes politikas jomas, kurās ir jācenšas sasniegt konkrētus mērķus. Lai gan atsevišķi galveno jomu nosaukumi netiek iekļauti visos konkrētajos dokumentos, tiem tiek pievērsta uzmanība tematiski. Iepazīstoties ar dažādajiem dokumentiem un valstu pieredzēm, ir iespējams apgalvot, ka kopumā centrāli norādītās 8 jomas visaptveroši pievēršas jaunatnes politikas jautājumiem. Tiek nolemts izmantot šīs jomas arī jaunatnes politikas īstenošanas indeksa izstrādē. Šīs jomas ir – izglītība un apmācība; līdzdalība, brīvprātīgais darbs, jaunrade un kultūra, nodarbinātība un uzņēmējdarbībā, veselības aizsardzība un labklājība, sociālā iekļaušana, un jaunatne un pasaule.
- Visos no apskatītajiem dokumentiem noteiktā mērā uzmanība tiek pievērsta centrālajiem politikas veidošanas principiem, aspektiem, kuri norāda kādā virzienā ir jāattīsta jaunatnes politika un kādi ir vēlamie tās rezultāti. Galvenie no šiem principiem ir saistīti ar Jaunatnes likumā definētajiem politikas pamatprincipiem – līdzdalību, vienlīdzību, interešu ievērošanas, integrācijas u.c. Balstoties uz šo secinājumu tiek gūts pamatojums indeksa sistēmas aprēķinam, pieņemot, ka pozitīvāk ir vērtējamas situācijas, kad tiek pilnībā

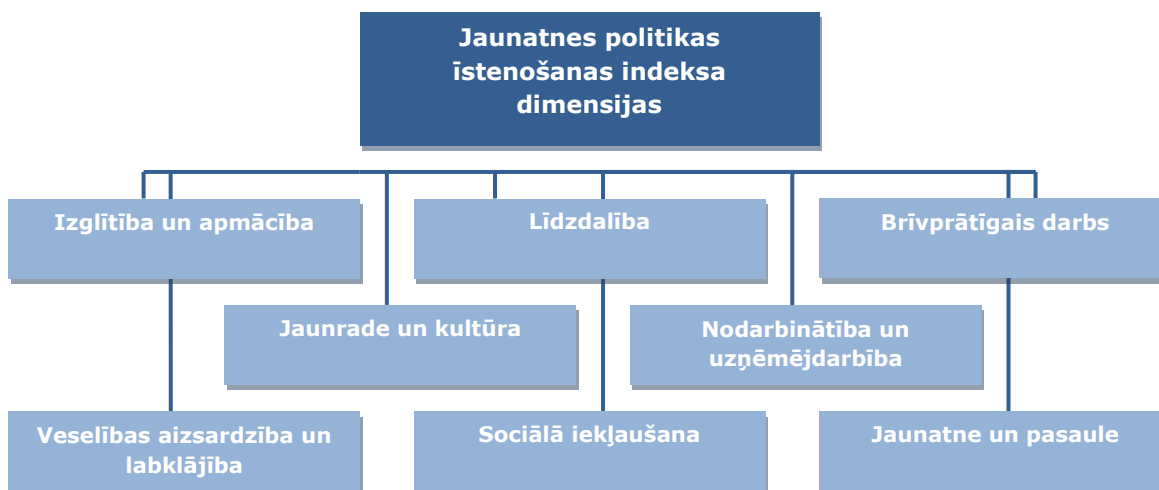
īstenoti Jaunatnes likumā noteikti pamatprincipi – t.i. jaunieši ir aktīvi līdzdalībā, izjūt vienlīdzību, izjūt iespējas paust savu viedokli, u.c.

- Lai gan citās valstīs tiek veikti kvalitatīvi un dažādu politikas jomu visaptveroši mērījumi jaunatnes politikas jomā, Latvijā šādi mērījumi nav izmantojami jauniešu mērķa grupas izpētei piemērotas statistikas trūkuma dēļ. Jaunatnes politikas īstenošanas indekss ir jāveido balstoties uz primāri iegūstamiem datiem, tos apstrādājot Latvijas situācijai piemērotā sistēmā. Indeksa rezultātu apstrādes sistēmas principi tiek veidoti matemātiski apstrādājot rezultātus.

1.3. Jaunatnes politikas īstenošanas indeksa koncepcija

Balstoties uz citu nozīmīgu valsts dokumentu analīzes rezultātiem un citu valstu pieredzes apskatiem, tika secināts, ka Eiropas Savienības Padomes rezolūcijā norādītās galvenās darbības jomas aptver visus nozīmīgākos jaunatnes politikas aspektus un virzienus, tādēļ Latvijas jaunatnes politikas īstenošanas indeksa veidošana tika balstīta uz šīm 8 jaunatnes politikas jomām, nosakot tās par 8 jaunatnes politikas īstenošanas indeksa dimensijām.

1.Attēls. Jaunatnes politikas īstenošanas indeksa dimensijas.

JAUNATNES POLITIKAS ĪSTENOŠANAS INDEKSA DIMENSIJAS

Izglītība un apmācība

Izglītība kopumā tiek uzskatīta par kvalitatīvas un spējīgas sabiedrības attīstības pamatu, tādēļ izglītības un dažāda veida apmācību kvalitātes un pieejamības jautājumiem jaunatnes politikas kontekstā tiek pievērsta īpaši padziļināta uzmanība. Tāpat sabiedrības attīstībai nozīmīga ir daudzpusīga un dažādas izglītības pieejamība, kas, ne tikai sniedz iespējas īstenot noteiktas vēlmes, bet tajā pat laikā arī atklāj alternatīvas izglītības un attīstības iespējas. Politikas īstenošanas indeksa kontekstā izglītības un apmācības dimensijā ietvertie jautājumi kopumā sniedz atbildi uz jautājumu:

Kādas ir jauniešu iespējas iegūt viņiem vēlamu izglītības un apmācības pakalpojumu apmēru?

Lai noskaidrotu atbildes uz šo kopējo dimensijas jautājumu, jauniešiem tiek uzdoti jautājumi par izglītības un apmācības pakalpojumu pieejamību, šīs pieejamības atbilstību reālajām pakalpojumu izmantošanas vēlmēm, kopējo izglītības kvalitātes un skolas piedāvāto aktivitāšu apjoma novērtējumu.

Līdzdalība

Līdzdalība kopumā ir ļoti plašs jēdziens, kas ietver dažādas līdzdalības aspektus un formas. Dažādu līdzdalības formu pieejamība un sasniedzamība veicina ne tikai indivīda personīgo attīstību, bet arī tolerantas un rīcībspējīgas sabiedrības veidošanos. Līdzdalības kontekstā ir īpaši svarīgi pievērsties tieši jaunatnes līdzdalībai dažādās aktivitātēs un sabiedrības procesos, jo tieši šādā veidā jauniešiem tiek atklātas iespējas pierādīt sevi un veidot vidi sev apkārt. Politikas īstenošanas indeksa līdzdalības dimensijā ietvertie jautājumi kopumā sniedz atbildi uz jautājumu:

Cik aktīvi ir jaunieši kopumā un kādi līdzdalības veidi ir jauniešiem aktuālākie?

Lai noskaidrotu atbildes uz centrālo dimensijas jautājumu, jauniešiem tiek uzdoti jautājumi par to, cik lielā mērā dažādu līdzdalības aktivitāšu pieejamība atbilst jauniešu reālajai vēlmei iesaistīties dažādās līdzdalības formās, par to, kāds ir pašreizējais līdzdalības rādītājs jauniešu vidū, kāda ir jauniešu līdzdalības pieredze un kā jaunieši novērtē informācijas pieejamību par dažādām līdzdalības aktivitātēm.

Brīvprātīgais darbs

Jaunatnes brīvprātīgā darba veicināšana un atbalstīšana ir viena no jaunatnes politikas prioritātēm. Galvenie ieguvumi no brīvprātīgā darba veikšanas ir jauniešiem pašam – viņa zināšanu, prasmju, iemaņu attīstība un lietderīga brīvā laika pavadīšana. Tomēr, kā pierādījuši pētījumi¹³, brīvprātīgā darba veikšana jauniešu vidū Latvijā nav aktuāla, un jaunieši īsti neizprot brīvprātīgā darba nozīmi un ieguvumus no tā veikšanas. Lai izprastu kāds ir brīvprātīgā darba attīstības potenciāls un reālā situācija, politikas īstenošanas indekss brīvprātīgā darba dimensijā ietver jautājumus, kuri sniedz atbildi uz jautājumu:

Cik lielā mērā jaunieši ir ieinteresēti brīvprātīgā darba veikšanā?

Lai noskaidrotu atbildi uz šo dimensijas kopējo jautājumu, tiek noskaidrota jauniešu brīvprātīgā darba veikšanas regularitāte, vēlme turpmākajā gadā veikt brīvprātīgo darbu un kopējās informācijas par brīvprātīgo darbu pieejamība.

Jaunrade un kultūra

Jauniešu attīstība lielā mērā ir saistīta tieši ar kultūras, sociālo un ekonomisko vidi, kurā jaunieši attīstās. Plašs kultūras skatījums sniedz jauniešiem iespējas „redzēt” un „zināt” vairāk, meklēt dažādus risinājumus un izvērtēt dažādus rīcības modeļus

¹³ SIA „Analītisko pētījumu un stratēģiju laboratorija” LR Bērnu un ģimenes lietu ministrijas pasūtījumā „Jauniešu sociālās un politiskās darbības izpēte Latvijā. Gala ziņojums”. Rīga, 2007. 91.lpp. Pieejams: http://izm.izm.gov.lv/upload_file/jaunatne/petijumi/Jauniesu_socialas_un_politiskas_darbibas_izpete_Latvija.pdf

ikdienas situācijās. Tieši plaša dažādu zināšanu bāze tiek uzskatīta par jaunrades un inovāciju veicinātāju sabiedrībā, savukārt tieši jaunrades reālais līmenis un potenciāls veicina sabiedrības ekonomiskās un sociālās situācijas uzlabošanu.

Latvijas līmenī uzmanība tiek pievērsta tieši kopējā aktivitātes līmeņa identificēšanai, kas norāda, cik lielā mērā tiek apmierinātas jauniešu vajadzības pēc jaunrades un kultūras aktivitātēm. Jaunrades un kultūras dimensijas kopējais jautājums ir:

Cik aktīvi ir jaunieši iesaistoties dažādās kultūras aktivitātēs?

Lai noskaidrotu atbildi uz šo jautājumu, jauniešiem tiek uzdots jautājumu kopums par interesi izmantot dažādus kultūras pakalpojumus, par dažādu pasākumu pieejamības atbilstību pakalpojumu izmantošanas interesi, kā arī par aktivitātes līmeni pasākumu organizēšanas iniciēšanai.

Nodarbinātība un uzņēmējdarbība

Jautājumi, kas saistīti ar jaunatnes nodarbinātību mūsdienās gan Eiropas, gan Latvijas līmenī ir īpaši aktuāli – bieži tiek diskutēts par jaunatnes bezdarbu, apgūto zināšanu līmeņa un kvalitātes neatbilstību darba tirgus prasībām, grūtībām savienot darbu ar mācībām un dažāda vecuma jauniešiem piemērotu nodarbinātības veidu trūkumu. Tajā pašā laikā, kad pastāv sarežģījumi jaunatnes nodarbinātības jomā, paralēli tiek norādīts, ka ekonomisko attīstību var veicināt kvalitatīvas uzņēmējdarbības attīstība un jaunu, inovatīvu uzņēmumu veidošanās.

Šādu skatījumu kontekstā lielākā uzmanība jāpievērš jautājumiem par apgūto prasmju kvalitāti un piemērotību darba tirgum, kā rezultātā jauniešiem tiktu nodrošināta konkurētspējīga pozīcija, sagatavojoties dzīvei pēc izglītības apgūšanas.

Nodarbinātības un uzņēmējdarbības dimensijas kopējais jautājums ir:

Kā jaunieši novērtē savu iegūto prasmju kvalitāti saistībā ar iekļaušanos darba tirgū?

Lai rastu atbildi uz šo jautājumu, tiek noskaidroti jauniešu viedokļi par viņu apgūto prasmju piemērotību darba tirgum, īpaši pievēršoties prasmēm un zināšanām, kuras apgūtas skolā un studijās, un prasmēm un zināšanām, kuras apgūtas interešu vai neformālās izglītības vietās, kā arī par vēlamākajām nodarbinātības formām nākotnē.

Veselības aizsardzība un labklājība

Veselības un labklājības līmenis kopumā tiek mērīts ļoti dažādi (piemēram, kopējie labklājības un dzīves kvalitātēs pētījumi; atsevišķi OECD finansētie pētījumi), tomēr visbiežāk pētījumos padziļināta uzmanība tiek pievērsta atsevišķiem,

konkrētiem veselības, sociālās politikas vai labklājības aspektiem. Kopumā iegūtā informācija ir salīdzinoši sadrumstalota un sarežģīti pārvaldāma. Lai Jaunatnes politikas īstenošanas kontekstā iegūtie dati būtu savstarpēji salīdzināmi, ērti iegūstami un salīdzinoši viegli analizējami un izmantojami, tiek pieņemts, ka galvenais princips šīs dimensijas izstrādē ir vispārīgums. Kopējais veselības aizsardzības un labklājības dimensijas jautājums ir:

Kāds ir vispārējais jauniešu fiziskās veselības un labklājības līmenis?

Lai gūtu atbildi uz šo jautājumu, jauniešiem tiek uzdoti jautājumi par viņu dzīves kvalitātes novērtējumu, veselības stāvokli un fizisko aktivitāšu līmeni.

Sociālā iekļaušana

Sociālās iekļaušanas tematika aptver ne tikai jautājumus par emocionālo drošību vai līdzvērtīgu iespēju nodrošināšanu pēc dažādām pazīmēm atšķirīgām personām, sociālās iekļaušanas jautājumi ir arī jautājumi par labvēlīgas vides nodrošināšanu, kopējā savstarpējās uzticības līmeņa nodrošināšanu un iespējām ietekmēt sev nozīmīgus apkārtējos notikumus¹⁴. Kopējais jautājums Jaunatnes politikas īstenošanas kontekstā Sociālās iekļaušanas dimensijā ir:

Kāda ir jauniešu pašizjūta apkārtējā sociālajā vidē?

Šajā dimensijā tiek aptverti jautājumi par uzticības līmeni citiem cilvēkiem un par iespējām ietekmēt lēmumu pieņemšanu dažādos sociālajos līmeņos.

Jaunatne un pasaule

Mūsdienu globalizētajā pasaulē ir radušās dažādas iespējas, kuras pirms vairākiem gadu desmitiem nepastāvēja. Interneta attīstība nodrošinājusi iespēju komunicēt ar dažādu tautību un valstu pārstāvjiem; ir pavērušās plašākas izglītības, nodarbinātības iespējas; paaugstinās ne tikai informētības pakāpe par dažādiem pasaules līmeņa notikumiem, bet arī interese par tiem.

Šobrīd jaunieši vairs nesaista savu ikdienu un dzīvi kopumā tikai ar kādu vienu nelielu teritoriālu vienību. Tāpēc ir nozīmīgi panākt to, ka jaunieši izprot savu „vietu” un nozīmi pasaulē – jauni cilvēki ir spējīgi, aktīvi rīkojoties un līdzdarbojoties, veidot sev patīkamu un piemērotu sociālo, ekonomisko un politisko vidi. Kopējais jautājums Jaunatnes politikas īstenošanas kontekstā Jaunatnes un pasaules dimensijā ir:

Kā jaunieši izjūt savas iespējas ietekmēt lēmumu pieņemšanu un cik lielā mērā jaunieši aktīvi interesējas par dažāda līmeņa notikumiem?

¹⁴ LR Labklājības ministrija. Sociālā iekļaušana. Situācijas raksturojums. Pieejams: <http://www.lm.gov.lv/text/548>

Lai atbildētu uz šo dimensijas kopējo jautājumu, jauniešiem tiek uzdoti jautājumi par informētības līmeni par notikumiem dažāda līmeņa teritoriālajās vienībās, par iespējām ietekmēt dažādu valsts un sabiedrības līmeņa lēmumu pieņemšanu un iespējām ietekmēt tieši jauniešu ikdienā un sadzīvē nozīmīgu jautājumu izlemšanu dažāda līmeņa teritoriālajās vienībās.

Indeksa dimensiju kopējais politikas jomu ietvars

Kopumā Jaunatnes politikas īstenošanas indeksa jomās ir aptvertas galvenās likumdošanā definētās jaunatnes politikas darbības jomas. Visas identificētās dimensijas - izglītība un apmācība; līdzdalība; brīvprātīgais darbs; jaunrade un kultūra; nodarbinātība un uzņēmējdarbība; veselības aizsardzība un labklājība; sociālā iekļaušana; jaunatne un pasaule - ir nozīmīgi jaunatnes politikas virzieni, kuri tiek uzskatīti par centrālajiem jaunatnes politikas izveidē.

Katra no indeksa dimensijām atbild uz konkrētu jautājumu, kas ļauj indeksa vērtējumus analizēt ne tikai kopumā, bet arī par katru dimensiju atsevišķi, kā arī nodrošina ērtāku indeksa rezultātu salīdzināšanu gan dažādu teritoriālu vienību vidū, gan laika gaitā.

Izveidotais Jaunatnes politikas īstenošanas indekss balstās Latvijas Jaunatnes likumā norādītajos jaunatnes politikas pamatprincipos, un izmantojot indeksu ir iespējams noskaidrot dažādu jaunatnes politikas aspektu ietekmi uz jauniešu dzīvi un pašizjūtu, kā arī izvērtēt šo politikas aspektu sniegumu laika gaitā.

JAUNATNES POLITIKAS ĪSTENOŠANAS INDEKSA SISTĒMAS IZMANTOŠANAS PLĀNS

Indekss ir rādītājs, kurā skaitliskā formā ir izteikts jaunatnes politikas īstenošanas rezultāts.

Izlase

Lai datu ievākšana būtu korekta, sākotnēji ir nepieciešams definēt izpētes apmēru, koncentrējoties uz noteiktu teritoriālu vienību. Lai iegūtu reprezentatīvu izlasi ir nepieciešams uzzināt kopējo jauniešu skaitu un demogrāfiskās īpašības noteiktajā teritoriālajā vienībā*.

Lai iegūtos rezultātus varētu attiecināt uz visiem konkrētās teritorijas jauniešiem, ir svarīgi, lai respondentu dalījums pētījuma izlasē atbilst kopējam teritoriālās vienības demogrāfiskajam sadalījumam:

- pēc dzimuma;
- pēc vecuma;
- pēc tautības.

Nepieciešamības gadījumā var izmantot kvotu metodi, kas nosaka precīzu respondentu skaitu, kas jāsavāc katrā demogrāfiskajā grupā noteiktajā teritoriālajā vienībā.

Piemērs: Izlase Latvijas gadījumā. Demogrāfiskais rādītājs – dzimums un vecums.

LR Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati uz 2012. gada 1. janvāri norāda, ka visā Latvijas teritorijā noteiktajā vecumā ir 51% vīriešu un 49 % sieviešu. Savukārt jauniešu sadalījums vecuma grupās no 13 līdz 15 gadiem – 15%; no 16 līdz 19 gadiem – 27%; no 20 līdz 25 gadiem – 58%.

Tas nozīmē, ka kopējam respondentu skaitam pētījuma izlasē ir jābūt šādā dalījumā:

Kopējā izlase, %	
Dzimums	
Vīrietis	51
Sieviete	49
Vecums	
13-15	15
16-19	27
20-25	58

Rezultātu precizitāte

Pētījuma rezultātos vienmēr pastāv zināmas statistiskās kļūdas robežas. Analizējot un interpretējot katrā pētījumā iegūtos rezultātus, to vajadzētu ņemt vērā. Tās atšķirības, kuras iekļaujas statistiskās kļūdas robežās jeb ir mazākas par statistiskās kļūdas robežu, var uzskatīt par nenozīmīgām.

* Dati par jauniešu - personu vecumā no 13 līdz 25 gadiem – skaitu noteiktās teritoriālās vienībās ir pieejami Centrālās Statistikas pārvaldes publiskajos arhīvos.

Pētījuma rezultātu statistiskās kļūdas noteikšanas tabula

(ar 95% varbūtību)

Atbilžu sadalījums %	Respondentu skaits (bāze) n =												
	50	75	100	150	200	300	400	500	600	800	850	1000	1200
2 vai 98	3.9	3.2	2.7	2.2	1.9	1.6	1.4	1.2	1.1	1.0	0.9	0.9	0.8
4 vai 96	5.4	4.4	3.8	3.1	2.7	2.2	1.9	1.7	1.6	1.4	1.3	1.2	1.1
6 vai 94	6.6	5.4	4.7	3.8	3.3	2.7	2.3	2.1	1.9	1.6	1.6	1.5	1.3
8 vai 92	7.5	6.1	5.3	4.3	3.8	3.1	2.7	2.4	2.2	1.9	1.8	1.7	1.5
10 vai 90	8.3	6.8	5.9	4.8	4.2	3.4	2.9	2.6	2.4	2.1	2.0	1.9	1.7
12 vai 88	9.0	7.4	6.4	5.2	4.5	3.7	3.2	2.8	2.6	2.3	2.2	2.0	1.8
15 vai 85	9.9	8.1	7.0	5.7	4.9	4.0	3.5	3.1	2.9	2.5	2.4	2.2	2.0
20 vai 80	11.1	9.1	7.8	6.4	5.5	4.5	3.9	3.5	3.2	2.8	2.7	2.5	2.3
25 vai 75	12.0	9.8	8.5	6.9	6.0	4.9	4.2	3.8	3.5	3.0	2.9	2.7	2.5
30 vai 70	12.7	10.4	9.0	7.3	6.4	5.2	4.5	4.0	3.7	3.2	3.1	2.8	2.6
35 vai 65	13.2	10.8	9.3	7.6	6.6	5.4	4.7	4.2	3.8	3.3	3.2	3.0	2.7
40 vai 60	13.6	11.1	9.6	7.8	6.8	5.5	4.8	4.3	3.9	3.4	3.3	3.0	2.8
45 vai 55	13.8	11.3	9.8	8.0	6.9	5.6	4.9	4.4	4.0	3.4	3.3	3.1	2.8
50 vai 50	13.9	11.3	9.8	8.0	6.9	5.7	4.9	4.4	4.0	3.5	3.4	3.1	2.8

Lai noteiktu statistisko mērījuma kļūdu, nepieciešams zināt respondentu skaitu atbilstošajā apakšgrupā (tabulās apzīmēts ar "N") un pētījuma rezultātu izteiktu procentos. Izmantojot šos lielumus, tabulas attiecīgajā iedaļā var atrast statistiskās mērījuma kļūdas robežas +/- procentos ar 95%-tu varbūtību.

Piemēram, ja pētījuma rezultātā no visiem aptaujātajiem respondentiem (respondentu skaits Jaunatnes īstenošanas monitoringa gadījumā visā Latvijā ir n=1 000) tiek iegūta 75% atbilde, ka *jaunieši pašlaik līdzdarbojas kādā jaunatnes organizācijā*, tad ar 95%-tu varbūtību ir iespējams teikt, ka statistiskā mērījuma kļūda šajā jautājumā ir +/- 2,5% robežās. No tā izriet, ka *jauniešu grupa, kura ir minējusi, ka pašlaik līdzdarbojas kādā jaunatnes organizācijā* ir no 72,3% no 77,7%.

Statistikās kļūdas iespējams samazināt, palielinot kopējo izlases apmēru. Tomēr jāņem vērā teritoriālajā vienībā reāli dzīvojošo jauniešu skaitu un pētījumam atvēlēto līdzekļu apmērs.

Datu ievākšana

Lai nodrošinātu indeksa salīdzināšanas iespējamību ar kopējo Latvijas Jaunatnes politikas īstenošanas indeksu, datu ievākšanā ir jāizmanto 2012.gada pētījumā izstrādātā Jaunatnes politikas indeksa īstenošanas anketa (*pievienota pielikumā*).

Lai izlasē būtu pārstāvēti gan latvieši, gan cittautieši, nepieciešamības gadījumā ir jāizmanto aptaujas anketas ne tikai latviešu, bet arī krievu valodā.

Aptauja var tikt veikta izmantojot dažādas datu ieguves metodes CAPI (*Computer Assisted Personal Interviews*), PAPI (*Paper Assisted Personal Interviews*), CAWI (*Computer Assisted Personal Interviews*) u.c. Metodes iespējams kombinēt.

Datu apstrāde

Pēc datu ievākšanas, dati tiek svērti pēc dzimuma, vecuma, tautības, reģiona un apdzīvotas vietas tipa. Atvērtās atbildes tiek apstrādātas. Tiek izvērtēta atbilžu precizitāte un no turpmākās analīzes izslēgtas nekorekti aizpildītas anketas.

Indeksa aprēķins

Lai nodrošinātu korektu indeksa rezultāta aprēķinu, dati ir jāapstrādā noteiktā sistēmā, kas ir padziļināti aprakstīta nodaļā „Indeksa svaru karte”.

Indeksa aprēķina process sastāv no:

- primāro rezultātu apstrādes, kad tiek iegūti kopumā 8 rādītāji (viens par katru dimensiju). Katras dimensijas rezultāts tiek izteikts punktu skalā no 0 līdz 100. Aprēķini padziļināti aprakstīti nodaļā „Indeksa svaru karte”.
- indeksa rezultāta aprēķina – kad lai nodrošinātu rezultātu objektivitāti un jaunatnes politikas dimensiju vienlīdzīgu nozīmi kopējā indeksa rādītājā, Jaunatnes politikas īstenošanas indekss tiek iegūts, saskaitot visu dimensiju rezultāta rādītājus, un iegūto rezultātu izdalot ar kopējo dimensiju skaitu.

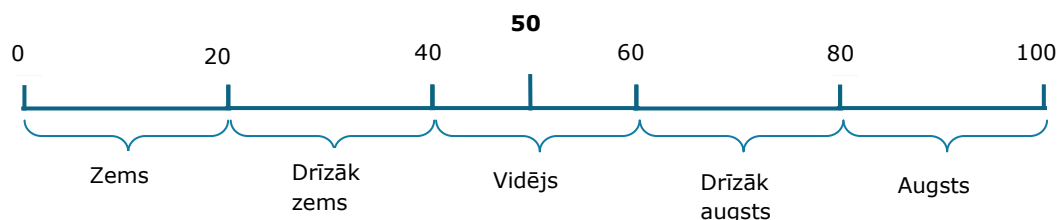
Indeksa aprēķina formulas paraugs.

$$\text{Indekss} = (68+47+41+68+56+66+50+55)/8$$

Indeksa rezultātu analīze

Gan iegūtais indeksa rezultāts, gan rezultāti katrā no indeksa dimensijām ir izteikti punktu skalā no 0 līdz 100.

Analīzes shēma. Punktu skala. Snieguma vērtējums.

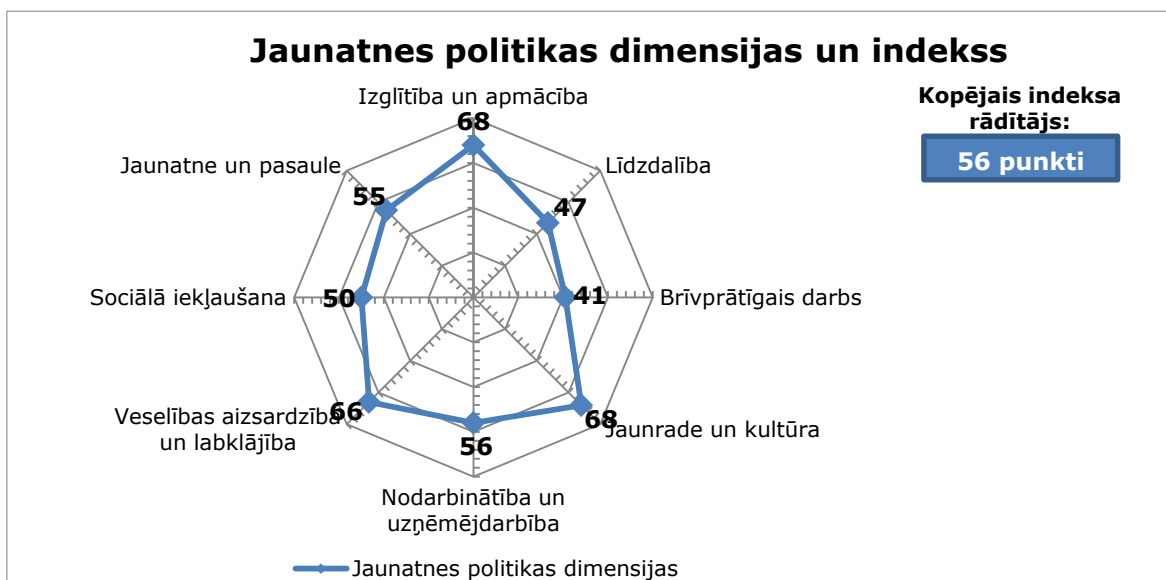
Rezultātu analīze tiek balstīta uz snieguma novērtēšanas skalu, kurā kopējais stāvokļa novērtējums tiek sadalīts 5 vienādās vērtējumu grupās (robežās ik pa 20 punktiem), kur katrai grupai atbilst noteikts vērtējums:

- no 0 līdz 20 punktiem – zems novērtējums;
- no 21 līdz 40 punktiem - drīzāk zems novērtējums;
- no 41 līdz 60 punktiem – vidējs novērtējums;
- no 61 līdz 80 punktiem - drīzāk augsts novērtējums;
- no 81 līdz 100 punktiem - drīzāk augsts novērtējums.

Indeksa dimensiju vai kopējais indeksa rezultāts tiek uzskatīts par ļoti augstu, ja indekss ir 81 punkts vai vairāk. Šis rādītājs - vismaz 81 punkts – tāpat tiek uzskatīts par vēlamu situāciju politikas novērtējuma kontekstā. Tomēr jāņem vērā tas, ka indeksu var uzlabot tikai pakāpeniski, piemēram, gada laikā reāli sasniedzams indeksa uzlabojums ir vismaz 3 indeksa punkti.

Tā kā kopējais Jaunatnes politikas īstenošanas indeksa rezultāts (*skatīt piemēru*) tiek iegūts apkopot visu dimensiju vidējos rādītājos, šis indekss parāda jaunatnes vidējo rezultātu līmeni. Attiecīgi dimensiju rādītāji tiek salīdzināti pret indeksa vidējo rādītāju – norādot dimensijas, kurās kopumā ir augstāks vai zemāks vērtējums nekā indeksa kopējais rādītājs.

Jaunatnes politikas dimensiju grafiskais attēlojums ar skaitliskiem vērtējumiem. Piemērs.

Tāpat indekss nodrošina iespēju veikt salīdzinājumus starp dimensiju rezultātiem.

Tiek pieņemts, ka visos gadījumos var runāt par nozīmīgām atšķirībām, ja atšķirības ir vismaz 3 indeksa punkti. Tas nozīmē, ka, ja rezultāti starp dimensijām ir līdzīgi, piemēram, 55 un 56 punkti, nevar uzskatīt, ka vērtējumos ir nozīmīgas atšķirības. Tomēr, ja rezultātu vidū ir atšķirības vismaz par trīs punktiem, piemēram, 56 un 68 punkti, tad var apgalvot, ka rezultāti ir būtiski atšķirīgi.

INDEKSA SVARU KARTE

Indekss ir rādītājs, kurā skaitliskā formā izteikts jaunatnes politikas īstenošanas rezultāts. Tas tiek veidots, apstrādājot aptaujas veidā iegūtos 8 Jaunatnes politikas dimensiju novērtējumus, kā rezultātā vērtējums tiek iegūts gan par katru no 8 dimensijām, gan indeksa rādītājs par visām dimensijām kopumā. Indekss tiek izteikts skalā no 0 līdz 100.

Rezultātu apstrāde dimensiju līmenī

Turpmākajā sadaļā attēloti jautājumi, kas tiek izmantoti katras atsevišķās dimensijas rādītāja/rezultāta noskaidrošanai, un matemātiskās funkcijas un to paskaidrojumi, kas izmantojamas katras no šo dimensiju rādītāju aprēķinam.

Indeksa svaru kartes interpretācija

Indeksa svaru karte ir attēlota tabulas formātā, kurā ir kopumā 7 kolonnas:

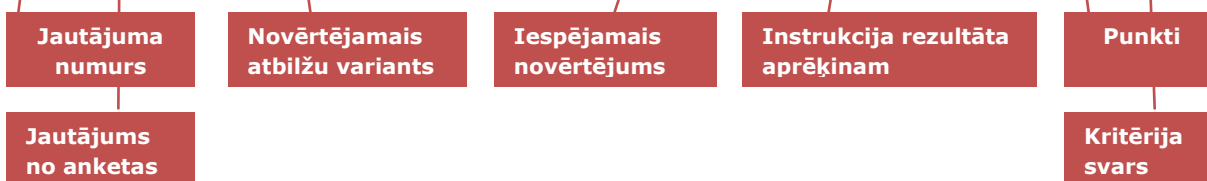
- 1. kolonna.** Anketā iekļautā jautājuma numurs;
- 2. kolonna.** Anketā iekļautais jautājums;
- 3. kolonna.** Atbilžu varianti/Novērtējamie atbilžu varianti* ;
- 4. kolonna.** Iespējamie novērtējumi/atbilžu varianti;
- 5.kolonna.** Instrukcijas rezultāta aprēķinam – kurā paskaidrots kā tiek apstrādāti/ir jāapstrādā no aptaujas iegūtie rezultāti un kāds ir maksimālais punktu skaits, kas iegūstams par katru jautājumu;
- 6. kolonna.** Punkti – kurā norādīts kāds punktu vērtējums ir piešķirams par katru no iespējamām sniegtajām atbildēm;
- 7. kolonna.** Kritērija svars – skaitlis no 0 līdz 1 ar kādu jāreizina katrā jautājumā iegūto punktu skaits, lai visās kategorijās iegūtais rezultāts būtu savstarpēji salīdzināms un pielietojams Jaunatnes politikas īstenošanas indeksa aprēķinā.

Krāsu lietojums

- - Jautājumi, kuri ir tiek izmantoti indeksa aprēķinā
- - Jautājumi, kuri indeksa aprēķinā tiek izmantoti, apstrādājot iegūtās atbildes kopā ar cita jautājuma atbildēm.

*Jautājumi ir veidoti formā, kad ar vienu jautājumu tiek lūgts novērtēt vairākus iespējamus ar dimensiju aspektus, piemēram, jautājumā „Kā Tu novērtētu...” novērtējamie atbilžu varianti ir „Savas izglītības kvalitāti kopumā” un „Izglītības iestādes piedāvāto aktivitāšu/pulciņu daudzumu/dažādību”, attiecīgi šajā gadījumā respondents atsevišķi novērtē gan „Savas izglītības kvalitāti kopumā”, gan „Izglītības iestādes piedāvāto aktivitāšu/pulciņu daudzumu/dažādību”.

Nr.	Jautājums	Atbildes (Rindas)	Atbilde - Kolonnas	Instrukcijas rezultāta aprēķinam	Punkti	Kritērija svars
1. Izglītība un apmācība						
Q1.1.	Vai Tev ir pieejami?	1 - Komandu sporta aktivitātes (basketbols, volejbols, florbols, utt.) 2 - Valodu apguves kursi 3 - Deju pulciņš/grupa 4 - Ar muzicēšanu saistītas aktivitātes (ansamblis, orķestris, koris, utt.)	1 - Jā 2 - Nē 3 - Grūti pateikt	Jautājums tiek izmantots Q2.10. aprēķinam. Jautājuma atbildes tiek arī atsevišķi iekļautas indeksā.	100	0.33
Q1.2.	Vai Tu vēlētos?	1 - Komandu sporta aktivitātes (basketbols, volejbols, florbols, utt.) 2 - Valodu apguves kursi 3 - Deju pulciņš/grupa 4 - Ar muzicēšanu saistītas aktivitātes (ansamblis, orķestris, koris, utt.)	1 - Jā 2 - Nē 3 - Grūti pateikt	Jautājums netiek iekļauts indeksā, bet tiek izmantots Q2.10. aprēķinam		
Aprēķins no Q1.1. un Q1.2.	Rādītājs, aprēķināts no jautājumiem Q1.1. un Q1.2.,	1 - Komandu sporta aktivitātes (basketbols, volejbols, florbols, utt.) 2 - Valodu apguves kursi 3 - Deju pulciņš/grupa 4 - Ar muzicēšanu saistītas aktivitātes (ansamblis, orķestris, koris, utt.)	1 - Q1.1. un Q1.2. katrā no variantiem, abos jautājumos atbilde "Jā". 3 - Drīzāk negatīvi 4 - Ļoti negatīvi 5 - Grūti pateikt	Tiek savstarpēji analizēti jautājumu varianti no Q1.1. un Q1.2. izsakot procentuāli attiecību par piekļuvi pakalpojumiem un vēlmi tos izmantot.	100 25 0 0	0.33 1

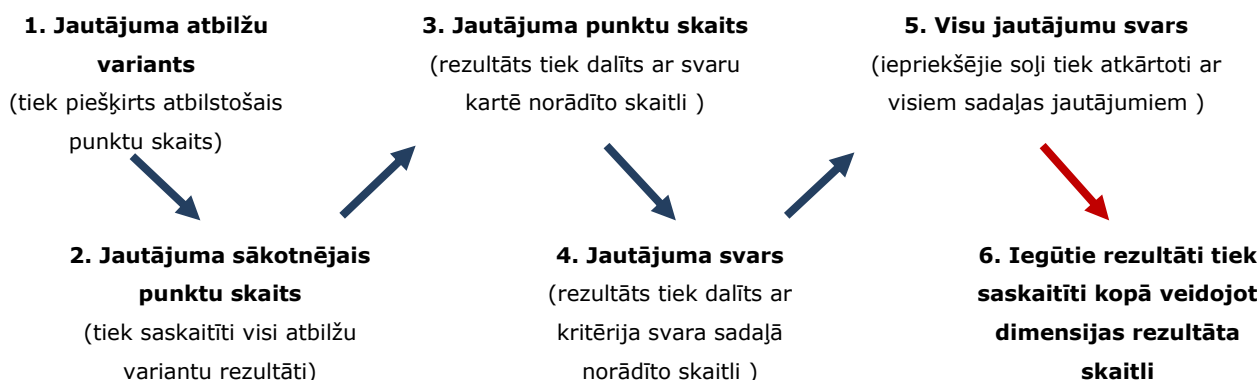
1.Attēls. Indeksa svaru kartes attēlojums aprēķinam dimensijas līmenī.

Dimensijas rezultāta aprēķina secība

Jaunatnes politikas īstenošanas indekss tiek rēķināts „no apakšas – uz augšu”, sākot aprēķinu ar nelielākajām vienībām un sākotnēji piešķirot novērtējamajiem atbilžu variantiem svaru kartē noteiktos vērtējumus. Attiecīgi, novērtējamie varianti viena jautājuma robežās tiek saskatīti un nepieciešamības gadījumā dalīti ar indeksa svaru kartē norādīto skaitli. Šāds aprēķins nodrošina, ka iegūtie dati būs noteiktā formā izmantojami turpmākajā analizē.

Pēc rezultāta iegūšanas jautājuma ietvaros, kopējais jautājuma rezultāts ir jāreizina ar kritērija svara sadaļā norādīto skaitli, piešķirot katram jautājumam vienādā skalā izteiktu vērtību. Pēc reizināšanas ar kritērija svara koeficientu, iegūtie rezultāti ir jāsaskaita, tādējādi izsakot dimensijas kopējo novērtējumu.

2.Attēls. Piemērs dimensijas rezultāta aprēķināšanas secībai

Izglītība un apmācība

Izglītības un apmācības dimensijā tiek uzdoti kopumā 3 jautājumi:

- 1.jautājums – novērtē 7 veidu pulciņu/aktivitāšu pieejamību;
- 2.jautājums – novērtē vēlmi turpmākā gada laikā izmantot šo 7 veidu pulciņus/aktivitātes;
- 3.jautājums – novērtē divus ar izglītību un izglītības iestādi saistītus aspektus;

Izglītības un apmācības dimensijas jautājumi:

Q1.1. Vai Tev ir pieejami (finansiālā un/vai ģeogrāfiskā ziņā (attālums)) šādi pulciņi/aktivitātes?

		Q1.1.		Grūti pateikt/N A
		Jā	Nē	
1	Komandu sporta aktivitātes (basketbols, volejbols, florbols, utt.)	1	2	8
2	Valodu apguves kursi	1	2	8
3	Deju pulciņš/grupa	1	2	8
4	Ar muzicēšanu saistītas aktivitātes (ansamblis, orķestris, koris, utt.)	1	2	8
5	Vizuālās mākslas pulciņš/grupa	1	2	8
6	Dažādas radošās un tematiskās grupu aktivitātes (piem. teātra mākslas grupas, tehniskās jaunrades grupas, folkloras pulciņi, vides izglītības pulciņi, u.c.)	1	2	8
7	Dažādas tematiskās neformālās izglītības aktivitātes (nometnes, apmācības, pieredzes apmaiņa, izglītojošie semināri, iesaiste projektā, utt.)	1	2	8

Q1.2. Vai Tu vēlētos tuvākā gada laikā piedalīties šādos pulciņos/aktivitātes?

(Norādi, lūdzu, savu viedokli neatkarīgi no tā vai jau piedalies kādā pulciņā/aktivitātē vai ne).

		Q1.2.		Grūti pateikt/N A
		Jā	Nē	
1	Komandu sporta aktivitātes (basketbols, volejbols, florbols, utt.)	1	2	8
2	Valodu apguves kursi	1	2	8
3	Deju pulciņš/grupa	1	2	8
4	Ar muzicēšanu saistītas aktivitātes (ansamblis, orķestris, koris, utt.)	1	2	8
5	Vizuālās mākslas pulciņš/grupa	1	2	8
6	Dažādas radošās un tematiskās grupu aktivitātes (piem. teātra mākslas grupas, tehniskās jaunrades grupas, folkloras pulciņi, vides izglītības pulciņi, u.c.)	1	2	8
7	Dažādas tematiskās neformālās izglītības aktivitātes (nometnes, apmācības, pieredzes apmaiņa, izglītojošie semināri, iesaiste projektā, utt.)	1	2	8

Q1.5. Kā Tu novērtētu

Ja esi pabeidzis mācības, lūdzu sniedz atbildi par pēdējo izglītības iestādi.

		Ļoti pozitīvi	Drīzāk pozitīvi	Drīzāk negatīvi	Ļoti negatīvi	Grūti pateikt / NA
1	Savas izglītības kvalitāti kopumā	1	2	3	4	8
2	Izglītības iestādes piedāvāto aktivitāšu/pulciņu daudzumu/dažādību	1	2	3	4	8

!!! Tāpat šajā dimensijā tiek izmantots rādītājs, kas nosaka, kādā mērā jauniešu iespējas izmantot noteiktos 7 dažādus pakalpojumu/aktivitāšu tipus (pieejamība) atbilst jauniešu interesei izmantot šos 7 dažādos pakalpojumu/aktivitāšu tipus. Šis rādītājs tiek izteikts izmantojot jautājumu Q1.1. un Q1.2. atbildes, analizējot to savstarpējās attiecības un sakritības.

Nr.	Jautājums	Atbildes (Rindas)	Atbilde - Kolonnas	Instrukcijas rezultāta aprēķinam	Punkti	Kritērija svars
1. Izglītība un apmācība						
Q1.1.	Vai Tev ir pieejami (finansiālā un/vai ģeogrāfiskā ziņā (attālums)) šādi pulciņi/aktivitātes?	1 - Komandu sporta aktivitātes (basketbols, volejbols, florbols, utt.) 2 - Valodu apguves kursi 3 - Deju pulciņš/grupa 4 - Ar muzicēšanu saistītas aktivitātes (ansamblis, orķestris, koris, utt.) 5 - Vizuālās mākslas pulciņš/grupa 6 - Dažādas radošās un tematiskās grupu aktivitātes (piem. teātra mākslas grupas, tehniskās jaunrades grupas, folkloras pulciņi, vides izglītības pulciņi, u.c.) 7- Dažādas tematiskās neformālās izglītības aktivitātes (nometnes, apmācības, pieredzes apmaiņa, izglītojošie semināri, iesaiste projektā, utt.)	1 - Jā 2 - Nē 3 - Grūti pateikt	■Jautājuma atbildes tiek apstrādātas atsevišķi un iekļautas indeksā. Aprēķinā tiek pieņemts, ka katra atbilde „jā” (par to, ka pakalpojums ir pieejams) sniedz 25 punktus. Maksimāli iegūstamais punktu skaits ir 100 punkti, t.i. ja visas aktivitātes ir „jā” (pieejamas), maksimālais jautājumā iegūstamais punktu skaits ir 100. ■Jautājums tiek izmantots arī Q1.10. aprēķinam.	100	0.33
Q1.2.	Vai Tu vēlētos tuvākā gada laikā piedalīties šādos pulciņos/aktivitātes?	1 - Komandu sporta aktivitātes (basketbols, volejbols, florbols, utt.) 2 - Valodu apguves kursi 3 - Deju pulciņš/grupa 4 - Ar muzicēšanu saistītas aktivitātes (ansamblis, orķestris, koris, utt.) 5 - Vizuālās mākslas pulciņš/grupa 6 - Dažādas radošās un tematiskās grupu aktivitātes (piem. teātra mākslas grupas, tehniskās jaunrades grupas, folkloras pulciņi, vides izglītības pulciņi, u.c.) 7- Dažādas tematiskās neformālās izglītības aktivitātes (nometnes, apmācības, pieredzes apmaiņa, izglītojošie semināri, iesaiste projektā, utt.)	1 - Jā 2 - Nē 3 - Grūti pateikt	■Jautājums netiek iekļauts indeksā atsevišķi, bet iegūtās atbildes tiek izmantotas Q1.10. aprēķinam.		
Aprēķins no Q1.1. un Q1.2. - Q1.10	Rādītājs, aprēķināts no jautājumiem Q1.1. un Q1.2., kas norāda cik lielā mērā pieejamība atbilst jauniešu interesei piedalīties noteiktās aktivitātēs	1 - Komandu sporta aktivitātes (basketbols, volejbols, florbols, utt.) 2 - Valodu apguves kursi 3 - Deju pulciņš/grupa 4 - Ar muzicēšanu saistītas aktivitātes (ansamblis, orķestris, koris, utt.) 5 - Vizuālās mākslas pulciņš/grupa 6 - Dažādas radošās un tematiskās grupu aktivitātes (piem. teātra mākslas grupas, tehniskās jaunrades grupas, folkloras pulciņi, vides izglītības pulciņi, u.c.) 7- Dažādas tematiskās neformālās izglītības aktivitātes (nometnes, apmācības, pieredzes apmaiņa, izglītojošie semināri, iesaiste projektā, utt.)	Aprēķins tiek veikts gadījumā, ja jautājumos Q1.1. un Q1.2. katrā no variantiem (par pieejamību un vēlmi izmantot), abos novērtējamajos atbilstu variantos atbilde "Jā".	■Tiek savstarpēji analizēti jautājumu varianti no Q1.1. un Q1.2. procentuāli izsakot attiecību par piekļuvi pakalpojumiem un vēlmi tos izmantot. Katra no 7 novērtējamajiem variantiem attiecība tiek izteikta punktos, piešķirot 100 punktus gadījumā, kad ir iespēja UN vēlme izmantot pakalpojumu. ■ Iegūtie punkti tiek saskaitīti kopā, un dalīti ar 7, izsakot kopējo skaitli skalā no 0 - 100.	100	0.33
Q1.5.	Kā Tu novērtētu	1 - Savas izglītības kvalitāti kopumā 2 - Izglītības iestādes piedāvāto aktivitāšu/pulciņu daudzumu /dažādību	1 - Ļoti pozitīvi 2 - Drīzāk pozitīvi 3 - Drīzāk negatīvi 4 - Ļoti negatīvi 5 - Grūti pateikt	■Jautājuma atbildes tiek apstrādātas atsevišķi un iekļautas indeksā. Par katru no atbildēm tiek aprēķināts punktu skaits no „Ļoti pozitīvi”(100) līdz „Ļoti negatīvi”(0).Kopējais iegūto punktu skaits tiek dalīts ar 2.	100 75 25 0 0	0.34

Līdzdalība

Līdzdalības dimensijā tiek uzdoti kopumā 5 jautājumi:

- 1.jautājums – novērtē 6 veidu pulciņu/aktivitāšu pieejamību;
- 2.jautājums – novērtē vēlmi turpmākā gada laikā izmantot šo 6 veidu pulciņus/aktivitātes;
- 3.jautājums – identificē vai norit pašreizējā līdzdalība;
- 4.jautājums – novērtē pēdējā gada līdzdalības aktivitāšu izmantošanas biežumu
- 5.jautājums - novērtē informācijas pieejamību par iespējām iesaistīties dažādās līdzdalības formās.

Līdzdalības dimensijas jautājumi:

Q2.1. Vai Tev ir iespēja (finansiālā un/vai ģeogrāfiskā ziņā (attālums)) līdzdarboties šādās aktivitātēs?

		Q2.1.		
		Jā	Nē	Grūti pateikt/NA
1	Tematiskajās domubiedru grupās internetā	1	2	8
2	Tematiskajās domubiedru grupās klātienē (ārpus skolas/studijām)	1	2	8
3	Nevalstiskajās organizācijās	1	2	8
4	Jauniešu centros vai jaunatnes organizācijās	1	2	8
5	Dažādās sociālajās un sabiedriskajās aktivitātes Tavas dzīvesvietas tuvumā	1	2	8
6	Dažādās politiskajās aktivitātes/ politiskā viedokļa paušanā	1	2	8

Q2.2. Vai Tu vēlētos tuvākā gada laikā līdzdarboties šādās aktivitātēs?

Atzīmē, lūdzu, atbilžu variantu, kas vislielākā mērā atbilst Tavam viedoklim.

		Q2.2.		
		Jā	Nē	Grūti pateikt/NA
1	Tematiskajās domubiedru grupās internetā	1	2	8
2	Tematiskajās domubiedru grupās klātienē (ārpus skolas/studijām)	1	2	8
3	Nevalstiskajās organizācijās	1	2	8
4	Jauniešu centros vai jaunatnes organizācijās	1	2	8
5	Dažādās sociālajās un sabiedriskajās aktivitātes Tavas dzīvesvietas tuvumā	1	2	8
6	Dažādās politiskajās aktivitātes/ politiskā viedokļa paušanā	1	2	8

Q2.3. Vai Tu pašlaik līdzdarbojies kādā jaunatnes organizācijā?

- 1) Jā
- 2) Nē
- 3) Grūti pateikt

Filtrs: Tiem, kas mācās D5.1. atb. 1-4 uzdot visus jautājumus; tiem, kam D5.1. – 5 (nemācās) uzdot 2-5 jautājumu)

Q2.5. Cik bieži Tu pēdējā gada laikā esi iesaistījies/-usies šādās aktivitātēs?

Rotēt jomas	12 Reizes vai biežāk	6-11 reizes	1-5 reizes	Ne reizes	Grūti pateikt /NA
1 Skolas aktivitātes (skolēnu/ studentu pašpārvalde, skolas pasākumi)	1	2	3	4	5
2 Interesu aktivitātes (pulciņi, interešu klubi un grupas ārpus skolas)	1	2	3	4	5
3 Sabiedriskās un sociālās aktivitātes (dalība nevalstiskajās organizācijās, vides sakopšana, talkas, brīvprātīgais darbs ar cilvēkiem vai dzīvniekiem, labdarības pasākumi u.c.)	1	2	3	4	5
4 Politiskās aktivitātes (diskusijas par politiku, vēlēšanas, dalība partiju darbībā)	1	2	3	4	5
5 Kultūras un izklaides aktivitātes (koncerti, sporta sacensības, festivāli, kino u.c.)	1	2	3	4	5

Filtrs: *Tiem, kas mācās D5.1. atb. 1-4 uzdot visus jautājumus; tiem, kam D5.1. – 5 (nemācās) uzdot 2-5 jautājumu)*

Q2.7. Novērtē, cik lielā mērā Tev ir pieejama informācija par iespējām iesaistīties...

Rotēt jomas	Ir pietiekoši daudz informācijas	Ir par maz informācijas	Nav nemaz informācijas	Neinteresē šāda informācija
1 ...savas skolas/ augstskolas aktivitātēs?	1	2	3	4
2 ... savas pašvaldības darbībā?	1	2	3	4
3 ... nevalstisko un sabiedrisko organizāciju darbībā?	1	2	3	4
4 ... jaunatnes organizāciju darbībā?	1	2	3	4
5 ... jauniešu pulciņu, klubiņu, interešu grupu aktivitātēs?	1	2	3	4
6 ... politisko organizāciju darbībā?	1	2	3	4

!!! Tāpat šajā dimensijā tiek izmantots rādītājs, kas nosaka, kādā mērā jauniešu iespējas izmantot noteiktos 7 dažādus pakalpojumu/aktivitāšu tipus (pieejamība) atbilst jauniešu interesei izmantot šos 7 dažādos pakalpojumu/aktivitāšu tipus. Šis rādītājs tiek izteikts izmantojot jautājumu Q2.1. un Q2.2. atbildes, analizējot to savstarpējās attiecības un sakritības.

Nr.	Jautājums	Atbildes (Rindas)	Atbilde - Kolonnas	Instrukcijas rezultāta aprēķinam	Punkti	Kritērija svars
2. Līdzdalība						
Q2.1.	Vai Tev ir iespēja (finansiālā un/vai ģeogrāfiskā ziņā (attālums)) līdzdarboties šādās aktivitātēs?	1 - Tematiskajās domubiedru grupās internetā 2 - Tematiskajās domubiedru grupās klātienē (ārpus skolas/studijām) 3 - Nevalstiskajās organizācijās 4 - Jauniešu centros vai jaunatnes organizācijās 5 - Dažādās sociālajās un sabiedriskajās aktivitātes Tavas dzīvesvietas tuvumā 6 - Dažādas politiskajās aktivitātes/ politiskā viedokļa paušanā	1 - Jā 2 - Nē 3 - Grūti pateikt	■Jautājums netiek iekļauts indeksā atsevišķi, bet iegūtās atbildes tiek izmantotas Q2.10. aprēķinam.		
Q2.2.	Vai Tu vēlētos tuvākā gada laikā līdzdarboties šādās aktivitātēs?	1 - Tematiskajās domubiedru grupās internetā 2 - Tematiskajās domubiedru grupās klātienē (ārpus skolas/studijām) 3 - Nevalstiskajās organizācijās 4 - Jauniešu centros vai jaunatnes organizācijās 5 - Dažādās sociālajās un sabiedriskajās aktivitātes Tavas dzīvesvietas tuvumā 6 - Dažādas politiskajās aktivitātes/ politiskā viedokļa paušanā	1 - Jā 2 - Nē 3 - Grūti pateikt	■Jautājums netiek iekļauts indeksā atsevišķi, bet iegūtās atbildes tiek izmantotas Q2.10. aprēķinam.		
Aprēķins no Q2.1. un Q2.2. - Q2.10	Rādītājs, aprēķināts no jautājumiem Q2.1. un Q2.2., kas norāda cik lielā mērā pieejamība atbilst jauniešu interesei piedalīties noteiktās aktivitātēs	1 - Tematiskajās domubiedru grupās internetā 2 - Tematiskajās domubiedru grupās klātienē (ārpus skolas/studijām) 3 - Nevalstiskajās organizācijās 4 - Jauniešu centros vai jaunatnes organizācijās 5 - Dažādās sociālajās un sabiedriskajās aktivitātes Tavas dzīvesvietas tuvumā 6 - Dažādas politiskajās aktivitātes/ politiskā viedokļa paušanā	Aprēķins tiek veikts gadījumā, ja jautājumos Q2.1. un Q2.2. katrā no variantiem (par pieejamību un vēlmi izmantot), abos novērtējamos atbilžu variantos atbilde "Jā".	■Tiek savstarpēji analizēti jautājumu varianti no Q2.1. un Q2.2. izsakot procentuāli attiecību par piekļuvi pakalpojumiem un vēlmi tos izmantot. Katra no 6 vērtējamajiem variantiem attiecība tiek izteikta punktos, piešķirot 100 punktus par gadījumu, kad ir iespēja UN vēlme izmantot pakalpojumu. ■6 gadījumu punkti tiek saskaitīti kopā, un dalīti ar 6, izsakot kopējo skaitli skalā no 0- 100.	100	0.25
Q2.3.	Vai Tu pašlaik līdzdarbojies kādā jaunatnes organizācijā?	1 - Jā 2 - Nē 3 - Grūti pateikt		■Jautājuma atbildes tiek apstrādātas atsevišķi un iekļautas indeksā. Atbilde „jā” vērtējums ir 100 punkti; atbildes „nē” vērtējums – 0 punktu.	100 0 0	0.25

2. Līdzdalība (tabulas turpinājums)						
Q2.5.	Cik bieži Tu pēdējā gada laikā esi iesaistījies/-usies šādās aktivitātēs?	1 - Skolas aktivitātes (skolēnu/ studentu pašpārvalde, skolas pasākumi)	1 - 12 Reizes vai biežāk	<p>■Jautājuma atbildes tiek apstrādātas atsevišķi un iekļautas indeksā.</p> <p>■Aprēķinā tiek pieņemts, ka katra atbilde „1-12 reizes vai biežāk” sniedz 100 punktus, atbilde „2- 6-11 reizes” sniedz 75 punktus, u.tt.</p> <p>■Kopējais punktu skaits tiek dalīts ar 5, lai iegūtu skaitli skalā no 0-100.</p> <p>■Tiem, kuri nemācās, kopējais punktu skaits tiek dalīts ar 4.</p>	100	0.25
		2 - Interesu aktivitātes (pulciņi, interešu klubi un grupas ārpus skolas)	2 - 6-11 reizes		75	
		3 - Sabiedriskās un sociālās aktivitātes (dalība nevalstiskajās organizācijās, vides sakopšana, talkas, brīvprātīgais darbs ar cilvēkiem vai dzīvniekiem, labdarības pasākumi u.c.)	3 - 1-5 reizes		50	
		4 - Politiskās aktivitātes (diskusijas par politiku, vēlēšanas, dalība partiju darbībā)	4 - Ne reizes		0	
		5 - Kultūras un izklaides aktivitātes (koncerti, sporta sacensības, festivāli, kino u.c.)	5 - Grūti pateikt/NA		0	
Q2.7.	Novērtē, cik lielā mērā Tev ir pieejama informācija par iespējām iesaistīties...	1 - ...savas skolas/ augstskolas aktivitātēs?	1 - Ir pietiekoši daudz informācijas	<p>■Jautājuma atbildes tiek apstrādātas atsevišķi un iekļautas indeksā.</p> <p>■Aprēķinā tiek pieņemts, ka katra atbilde „1-Ir pietiekoši daudz informācijas” sniedz 100 punktus un atbilde „2- Ir par maz informācijas” sniedz 25 punktus.</p> <p>■Kopējais punktu skaits tiek dalīts ar 6, lai iegūtu skaitli skalā no 0 - 100.</p> <p>■Tiem, kuri nemācās, kopējais punktu skaits tiek dalīts ar 5.</p>	100	0.25
		2 - ... savas pašvaldības darbībā?	2 - Ir par maz informācijas		25	
		3 - ... nevalstisko un sabiedrisko organizāciju darbībā?	3 - Nav nemaz informācijas		0	
		4 - ... jaunatnes organizāciju darbībā?	4 - Neinteresē šāda informācija		0	
		5 - ... jauniešu pulciņu, klubiņu, interešu grupu aktivitātēs?				
		6 - ... politisko organizāciju darbībā?				

Brīvprātīgais darbs

Brīvprātīgā darba dimensijā tiek uzdoti kopumā 3 jautājumi:

- 1.jautājums – identificē brīvprātīgā darba veikšanas biežumu pēdējā gada laikā;
- 2.jautājums – novērtē vēlmi turpmākā gada laikā veikt brīvprātīgo darbu;
- 3.jautājums - novērtē informācijas pietiekamību par iespējām veikt brīvprātīgo darbu.

Brīvprātīgā darba dimensijas jautājumi:

Q.3.2. Cik bieži Tu esi veicis/veikusi brīvprātīgo darbu pēdējā gada laikā?

- 1) Veicu regulāri, vairākas reizes gadā (4 un vairāk reizes)
- 2) Veicu dažas reizes gadā (2-3 reizes)
- 3) Veicu vienu reizi gadā
- 4) *Pēdējā gada laikā brīvprātīgo darbu neesmu veicis/veikusi*

Q.3.3. Vai Tu vēlies nākamā gada laikā veikt brīvprātīgo darbu?

- 1) Noteikti vēlos veikt brīvprātīgo darbu
- 2) Drīzāk vēlos veikt brīvprātīgo darbu
- 3) Drīzāk nevēlos veikt brīvprātīgo darbu
- 4) Noteikti nevēlos veikt brīvprātīgo darbu

Q3.4. Kā Tu kopumā vērtētu informācijas pietiekamību par iespējām veikt brīvprātīgo darbu?

- 1) Informācija ir pilnīgi pietiekama
- 2) Informācija ir drīzāk pietiekama
- 3) Informācija drīzāk nav pietiekama
- 4) Informācija pilnībā nav pietiekama
- 5) *Grūti pateikt*

Nr.	Jautājums	Atbildes (Rindas)	Atbilde - Kolonnas	Instrukcijas rezultāta aprēķinam	Punkti	Kritērija svars
3. Brīvprātīgais darbs						
Q.3.2.	Cik bieži Tu esi veicis/veikusi brīvprātīgo darbu pēdējā gada laikā?	1 - Veicu regulāri, vairākas reizes gadā (4 un vairāk reizes)		<p>■Jautājuma atbildes tiek apstrādātas atsevišķi un iekļautas indeksā.</p> <p>■Aprēķinā tiek pieņemts, ka atbilde „1-veicu regulāri, vairākas reizes gadā” sniedz 100 punktus, atbilde „2- 6-11 reizes” sniedz 75 punktus, u.tt.</p>	100	0.33
		2 - Veicu dažas reizes gadā (2-3 reizes)			75	
		3 - Veicu vienu reizi gadā			50	
		4 - Pēdējā gada laikā brīvprātīgo darbu neesmu veicis/veikusi			0	
Q.3.3.	Vai Tu vēlies nākamā gada laikā veikt brīvprātīgo darbu?	1 - Noteikti vēlos veikt brīvprātīgo darbu		<p>■Jautājuma atbildes tiek apstrādātas atsevišķi un iekļautas indeksā.</p> <p>■Aprēķinā tiek pieņemts, ka atbilde „1-noteikti vēlos veikt brīvprātīgo darbu” sniedz 100 punktus, atbilde „2- drīzāk vēlos veikt brīvprātīgo darbu” sniedz 75 punktus, u.tt.</p>	100	0.34
		2 - Drīzāk vēlos veikt brīvprātīgo darbu			75	
		3 - Drīzāk nevēlos veikt brīvprātīgo darbu			25	
		4 - Noteikti nevēlos veikt brīvprātīgo darbu			0	
Q3.4.	Kā Tu kopumā vērtētu informācijas pietiekamību par iespējām veikt brīvprātīgo darbu?	1 - Informācija ir pilnīgi pietiekama		<p>■Jautājuma atbildes tiek apstrādātas atsevišķi un iekļautas indeksā.</p> <p>■Aprēķinā tiek pieņemts, ka atbilde „1-informācija ir pilnīgi pietiekama” sniedz 100 punktus, atbilde „2-informācija ir drīzāk pietiekama” sniedz 75 punktus, u.tt.</p>	100	0.33
		2 - Informācija ir drīzāk pietiekama			75	
		3 - Informācija drīzāk nav pietiekama			25	
		4 - Informācija pilnībā nav pietiekama			0	
		5 - Grūti pateikt			0	

Jaunrade un kultūra

Jaunrades un kultūras dimensijā tiek uzdoti kopumā 3 jautājumi:

- 1.jautājums – novērtē jauniešu iniciatīvu noteiktās aktivitātes formās;
- 2.jautājums – novērtē 4 kultūras aktivitāšu pieejamību;
- 3.jautājums - novērtē vēlmi turpmākā gada laikā izmantot šo 4 veidu kultūras aktivitātes.

Jaunrades un kultūras dimensijas jautājumi:

Q4.1. Cik lielā mērā Tavai rīcībai atbilst katrs no šiem apgalvojumiem? Lūdzu, novērtē savu atbildi skalā „pilnībā atbilst”, „drīzāk atbilst”, „drīzāk neatbilst” vai „pilnībā neatbilst”.

		Pilnībā atbilst	Drīzāk atbilst	Drīzāk neatbilst	Pilnībā neatbilst	Grūti pateikt/NA
1	Es bieži iesaistos dažādu kultūras pasākumu organizēšanā	1	2	3	4	8
2	Es regulāri organizēju dažādus pasākumus saviem draugiem	1	2	3	4	8

Q4.2. Vai Tev ir iespēja (finansiālā un/vai ģeogrāfiskā ziņā (attālums)) izmantot šādus pakalpojumus?

		Q4.2.		Grūti pateikt/NA
		Jā	Nē	
1	Kultūras pasākumu apmeklējums (opera, teātris, klasiskās mūzikas koncerts, izstādes u.c.)	1	2	8
2	Populārās/masu kultūras pasākumu apmeklējums (pasaules slaveno dziedātāju uzstāšanās, dažādi vasaras festivāli)	1	2	8
3	Kultūras objektu apmeklējums (pilis, pieminekļi, u.c.)	1	2	8
4	Ceļojums uz citu valsti	1	2	8

Q4.3. Vai Tu vēlētos nākamā gada laikā izmantot šādus pakalpojumus?

Atzīmē, lūdzu, atbilžu variantu, kas vislielākā mērā atbilst Tavam viedoklim.

		Q4.3.		Grūti pateikt/NA
		Jā	Nē	
1	Kultūras pasākumu apmeklējums (opera, teātris, klasiskās mūzikas koncerts, izstādes u.c.)	1	2	8
2	Populārās/masu kultūras pasākumu apmeklējums (pasaules slaveno dziedātāju uzstāšanās, dažādi vasaras festivāli)	1	2	8
3	Kultūras objektu apmeklējums (pilis, pieminekļi, u.c.)	1	2	8
4	Ceļojums uz citu valsti	1	2	8

!!! Tāpat šajā dimensijā tiek izmantots rādītājs, kas nosaka, kādā mērā jauniešu iespējas izmantot noteiktos 4 kultūras pakalpojumus veidus (pieejamība) atbilst jauniešu interesei izmantot šos 4 kultūras pakalpojumu veidus. Šis rādītājs tiek izteikts izmantojot jautājumu Q4.2. un Q4.3. atbildes, analizējot to savstarpējās attiecības un sakritības.

Nr.	Jautājums	Atbildes (Rindas)	Atbilde - Kolonnas	Instrukcijas rezultāta aprēķinam	Punkti	Kritērija svars
4. Jaunrade un kultūra						
Q4.1.	Cik lielā mērā Tavai rīcībai atbilst katrs no šiem apgalvojumiem? Lūdzu, novērtē savu atbildi skalā „pilnībā atbilst”, „drīzāk atbilst”, „drīzāk neatbilst” vai „pilnībā neatbilst”.	1 - Es bieži iesaistos dažādu kultūras pasākumu organizēšanā	1 - Pilnībā atbilst	<p>■Jautājuma atbildes tiek apstrādātas atsevišķi un iekļautas indeksā.</p> <p>■Aprēķinā tiek pieņemts, ka katra atbilde „1-pilnībā atbilst” sniedz 100 punktus, atbilde „2- drīzāk atbilst” sniedz 75 punktus, atbilde „3 - drīzāk neatbilst” sniedz 25 punktus u.tt.</p> <p>■Kopējais iegūto punktu skaits tiek dalīts ar 2, lai iegūtu skaitli skalā no 0-100.</p>	100	0.33
		2 - Es regulāri organizēju dažādus pasākumus saviem draugiem	2 - Drīzāk atbilst		75	
			3 - Drīzāk neatbilst		25	
			4 - Pilnībā neatbilst		0	
			5 - Grūti pateikt/NA		0	
Q4.2.	Vai Tev ir iespēja (finansiālā un/vai ģeogrāfiskā ziņā (attālums)) izmantot šādus pakalpojumus?	1 - Kultūras pasākumu apmeklējums (opera, teātris, klasiskās mūzikas koncerts, izstādes u.c.)	1 - Jā	<p>■Jautājums netiek iekļauts indeksā atsevišķi, bet iegūtās atbildes tiek izmantotas Q4.10. aprēķinam.</p>		
		2 - Populārās/masu kultūras pasākumu apmeklējums (pasaules slaveni dziedātāju uzstāšanās, dažādi vasaras festivāli)	2 - Nē			
		3 - Kultūras objektu apmeklējums (pilis, pieminekļi, u.c.)	3 - Grūti pateikt			
		4 - Ceļojums uz citu valsti				
Q4.3.	Vai Tu vēlētos nākamā gada laikā izmantot šādus pakalpojumus?	1 - Kultūras pasākumu apmeklējums (opera, teātris, klasiskās mūzikas koncerts, izstādes u.c.)	1 - Jā	<p>■Jautājuma atbildes tiek apstrādātas atsevišķi un iekļautas indeksā. Aprēķinā tiek pieņemts, ka katra atbilde „jā” (pieejamība) sniedz 25 punktus. Maksimāli iegūstamais punktu skaits ir 100 punkti</p> <p>■Jautājums tiek izmantots arī Q4.10. aprēķinam.</p>	100	0.33
		2 - Populārās/masu kultūras pasākumu apmeklējums (pasaules slaveni dziedātāju uzstāšanās, dažādi vasaras festivāli)	2 - Nē			
		3 - Kultūras objektu apmeklējums (pilis, pieminekļi, u.c.)	3 - Grūti pateikt			
		4 - Ceļojums uz citu valsti				
Aprēķins no Q4.2. un Q4.3. - Q4.10	Rādītājs, aprēķināts no jautājumiem Q4.2. un Q4.3., kas norāda cik lielā mērā pieejamība atbilst jauniešu interesei piedalīties noteiktās kultūras aktivitātēs	1 - Kultūras pasākumu apmeklējums (opera, teātris, klasiskās mūzikas koncerts, izstādes u.c.)	Aprēķins tiek veikts gadījumā, ja jautājumos Q2.1. un Q2.2. katrā no variantiem (par pieejamību un vēlmi izmantot), abos novērtējamajos atbilžu variantos atbilde "Jā".	<p>■Tiek savstarpēji analizēti jautājumu varianti no Q4.2. un Q4.3. izsakot procentuāli attiecību par piekļuvi pakalpojumiem un vēlmi tos izmantot. Katra no 4 vērtējamajiem variantiem attiecība tiek izteikta punktos, piešķirot 100 punktus par gadījumu, kad ir iespēja UN vēlme izmantot pakalpojumu.</p> <p>■4 gadījumu punkti tiek saskaitīti kopā, un dalīti ar 4, izsakot kopējo skaitli skalā</p>	100	0.34
		2 - Populārās/masu kultūras pasākumu apmeklējums (pasaules slaveni dziedātāju uzstāšanās, dažādi vasaras festivāli)				
		3 - Kultūras objektu apmeklējums (pilis, pieminekļi, u.c.)				
		4 - Ceļojums uz citu valsti				

Nodarbinātība un uzņēmējdarbība

Nodarbinātības un uzņēmējdarbības dimensijā tiek uzdoti kopumā 3 jautājumi:

- 1.jautājums – identificē jauniešu vēlamo nākotnes nodarbinātības formu;
- 2.jautājums – novērtē izglītības vai apmācību ceļā apgūtās zināšanas saistībā ar iekļaušanos darba tirgū;
- 3.jautājums - novērtē kopējo izglītības pieredzi saistībā ar iekļaušanos darba tirgū.

Nodarbinātības un uzņēmējdarbības dimensijas jautājumi:

Q5.1. Ja Tev šodien vajadzētu izvēlēties starp dažādiem iespējamiem nodarbošanās veidiem nākotnē, kuram no tiem Tu dotu priekšroku?

- 1) Būt par darba ņēmēju (darbinieks kādā uzņēmumā)
- 2) Būt par pašnodarbināto (individuāls uzņēmējs, kas pats rada un pārdod preces un pakalpojumus)
- 3) Būt par darba devēju (persona, kas vada uzņēmumu un nodarbina citas personas)
- 4) *Cits (lūdzu, norādi)* _____
- 5) *Grūti pateikt*

Q5.2. Tavuprāt, cik lielā mērā, šīs Tavas prasmes ... Tev palīdzētu (palīdzēja) veiksmīgi iekļauties darba tirgū?

Tiem, kuri šobrīd nemācās jautājumi, tiek uzdoti pagātnes formā – vai iepriekš apgūtās lietas palīdzēja utt.

		Sniegtu /(sniedza) man ievērojamas priekšrocības	Nodrošinātu /(nodrošināja), ka esmu vienādā/līdzīgā līmenī kā citi	Nesniegtu /(nesniedza) man nekādas priekšrocības /drīzāk kavētu /(kavēja)	<i>Grūti pateikt/ NA</i>
1	Zināšanas, ko apgūstu/-uvu skolā/studijās	1	2	3	8
2	Prasmes un zināšanas, ko apgūstu/-uvu interesešu vai neformālā izglītības ceļā	1	2	3	8

Q5.3. Vai, Tavuprāt, Tava izglītības pieredze kopumā (zināšanas, saskarsmes spējas, kontakti, u.c.) ir piemērota, lai veiksmīgi iekļautos darba tirgū?

- 1) Noteikti jā
- 2) Drīzāk jā
- 3) Drīzāk nē
- 4) Noteikti nē
- 5) *Grūti pateikt*

Nr.	Jautājums	Atbildes (Rindas)	Atbilde - Kolonnas	Instrukcijas rezultāta aprēķinam	Punkti	Kritērija svars
5. Nodarbinātība un uzņēmējdarbība						
Q5.1.	Ja Tev šodien vajadzētu izvēlēties starp dažādiem iespējamiem nodarbošanās veidiem nākotnē, kuram no tiem Tu dotu priekšroku?	1 - Būt par darba ņēmēju (darbinieks kādā uzņēmumā) 2 - Būt par pašnodarbināto (individuāls uzņēmējs, kas pats rada un pārdod preces un pakalpojumus) 3 - Būt par darba devēju (persona, kas vada uzņēmumu un nodarbina citas personas) 4 - Cits 5 - Grūti pateikt		■Jautājuma atbildes tiek apstrādātas atsevišķi un iekļautas indeksā. ■Katrai no atbildēm tiek piešķirts norādītais punktu skaits.	75 100 100 0 0	0.33
Q5.2.	Tavuprāt, cik lielā mērā, šīs Tavas prasmes ... Tev palīdzētu (palīdzēja) veiksmīgi iekļauties darba tirgū?	1 - Zināšanas, ko apgūstu/-uvu skolā/studijās 2 - Prasmes un zināšanas, ko apgūstu/-uvu interešu vai neformālā izglītības ceļā	1 - Sniegtu /(sniedza) man ievērojamas priekšrocības 2 - Nodrošinātu /(nodrošināja), ka esmu vienādā/līdzīgā līmenī kā citi 3 - Nesniegtu /(nesniedza) man nekādas priekšrocības/drīzāk kavētu /(kavēja) 4 - Grūti pateikt/NA	■Jautājuma atbildes tiek apstrādātas atsevišķi un iekļautas indeksā. ■Aprēķinā tiek pieņemts, ka katra atbilde „1-sniegtu man ievērojamas priekšrocības” sniedz 100 punktus, atbilde „2- nodrošināja, ka esmu līdzīgā līmenī kā citi” sniedz 50 punktus, u.tt. ■Kopējais iegūto punktu skaits tiek dalīts ar 2, lai iegūtu skaitli skalā no 0-100.	100 50 0 0	0.33
Q5.3.	Vai, Tavuprāt, Tava izglītības pieredze kopumā (zināšanas, saskarsmes spējas, kontakti, u.c.) ir piemērota, lai veiksmīgi iekļautos darba tirgū?	1 - Noteikti jā 2 - Drīzāk jā 3 - Drīzāk nē 4 - Noteikti nē 5 - Grūti pateikt		■Jautājuma atbildes tiek apstrādātas atsevišķi un iekļautas indeksā. ■Katrai no atbildēm tiek piešķirts norādītais punktu skaits.	100 75 25 0 0	0.34

1

Veselības aizsardzība un labklājība

Veselības aizsardzības un labklājības dimensijā tiek uzdoti kopumā 3 jautājumi:

- 1.jautājums – dzīves kvalitātes novērtējums;
- 2.jautājums – veselības stāvokļa novērtējums;
- 3.jautājums - fizisko aktivitāšu apmēra noteikšana pēdējās nedēļas laikā.

Veselības aizsardzības un labklājības dimensijas jautājumi:

Q6.1. Lūdzu, novērtē kāda ir Tava dzīve (dzīves kvalitāte) pašlaik: izglītības iespējas, hobiju un brīvā laika iespējas, finanses, veselība, drošība (skolā, uz ielas, mājās)?

- 1) Esmu pilnībā apmierināts/-a ar savu dzīvi
- 2) Esmu drīzāk apmierināts/-a ar savu dzīvi
- 3) Esmu drīzāk neapmierināts/-a ar savu dzīvi
- 4) Esmu pilnībā neapmierināts/-a ar savu dzīvi

Q6.4. Kā Tu pats (pati) novērtē savu pašreizējo veselības stāvokli?

- 1) labs
- 2) diezgan labs
- 3) vidējs
- 4) diezgan slikts
- 5) slikts

Q6.5. Kurš no šiem apgalvojumiem vislielākā mērā atbilst Tavai situācijai? Tev/Tavas..?

Paskaidrojums: Fiziskās aktivitātes ir aktivitātes, kas izraisa elpošanas paātrināšanos. Fiziskās aktivitātes nav mājas uzkopšanas darbu veikšana

- 1) nav bijušas sporta vai fiziskās aktivitātes pēdējo 7 dienu laikā
- 2) sporta vai fiziskās aktivitātes pēdējo 7 dienu laikā kopumā nepārsniedz 2,5 stundas nedēļā
- 3) sporta vai fiziskās aktivitātes pēdējo 7 dienu laikā nepārsniedz 5 stundas nedēļā
- 4) sporta vai fiziskās aktivitātes pēdējo 7 dienu laikā kopumā ir vairāk nekā 5 stundas nedēļas laikā
- 5) *Grūti pateikt*

Sociālā iekļaušana

Sociālās iekļaušanas dimensijā tiek uzdoti kopumā 2 jautājumi:

- 1.jautājums – iespēju ietekmēt lēmumu pieņemšanu novērtējums;
- 2.jautājums – kopējais uzticības līmenis citiem cilvēkiem.

Sociālās iekļaušanas dimensijas jautājumi:

Filtrs: Tiem, kas mācās D5 ir 1-4 uzdot visus; tiem, kam D5 ir 5 (nemācās) uzdot 1;2;4;

Q7.2. Kā Tu vērtē, cik lielā mērā Tev personīgi ir iespējas ietekmēt lēmumu pieņemšanu...

		Lielā mērā (mans viedoklis vienmēr tiek ņemts vērā)	Nedaudz (Mans viedoklis dažreiz tiek ņemts vērā)	Nemaz (mans viedoklis nekad netiek ņemts vērā)	Grūti pateikt/ NA
1	Tavā ģimenē	1	2	3	8
2	Tavā draugu kompānijā	1	2	3	8
3	Tavā izglītības iestādē	1	2	3	8
4	Pašvaldībā, kurā Tu dzīvo	1	2	3	8
5	Latvijā	1	2	3	8

Q7.3. Cik lielā mērā Tu kopumā uzticies cilvēkiem?

- 1) Pilnībā uzticos
- 2) Drīzāk uzticos
- 3) Drīzāk neuzticos
- 4) Nemaz neuzticos
- 5) *Grūti pateikt*

Nr.	Jautājums	Atbildes (Rindas)	Atbilde - Kolonnas	Instrukcijas rezultāta aprēķinam	Punkti	Kritērija svars
6. Veselības aizsardzība un labklājība						
Q6.1.	Lūdzu, novērtē kāda ir Tava dzīve (dzīves kvalitāte) pašlaik: izglītības iespējas, hobiju un brīvā laika iespējas, finanses, veselība, drošība (skolā, uz ielas, mājās)?	1 - Esmu pilnībā apmierināts/-a ar savu dzīvi		<p>■Jautājuma atbildes tiek apstrādātas atsevišķi un iekļautas indeksā.</p> <p>■Katrai no atbildēm tiek piešķirts norādītais punktu skaits.</p>	100	0.34
		2 - Esmu drīzāk apmierināts/-a ar savu dzīvi			75	
		3 - Esmu drīzāk neapmierināts/-a ar savu dzīvi			25	
		4 - Esmu pilnībā neapmierināts/-a ar savu dzīvi			0	
Q6.4.	Kā Tu pats (pati) novērtē savu pašreizējo veselības stāvokli?	1 - labs		<p>■Jautājuma atbildes tiek apstrādātas atsevišķi un iekļautas indeksā.</p> <p>■Katrai no atbildēm tiek piešķirts norādītais punktu skaits.</p>	100	0.33
		2 - diezgan labs			75	
		3 - vidējs			50	
		4 - diezgan slikts			25	
		5 - slikts			0	
Q6.5.	Kurš no šiem apgalvojumiem vislielākā mērā atbilst Tavai situācijai? Tev/Tavas..?	1 - nav bijušas sporta vai fiziskās aktivitātes pēdējo 7 dienu laikā		<p>■Jautājuma atbildes tiek apstrādātas atsevišķi un iekļautas indeksā.</p> <p>■Katrai no atbildēm tiek piešķirts norādītais punktu skaits.</p>	0	0.33
		2 - sporta vai fiziskās aktivitātes pēdējo 7 dienu laikā kopumā nepārsniedz 2,5 stundas nedēļā			25	
		3 - sporta vai fiziskās aktivitātes pēdējo 7 dienu laikā nepārsniedz 5 stundas nedēļā			50	
		4 - sporta vai fiziskās aktivitātes pēdējo 7 dienu laikā kopumā ir vairāk nekā 5 stundas nedēļas laikā			100	
		5 - Grūti pateikt			0	

Nr.	Jautājums	Atbildes (Rindas)	Atbilde - Kolonnas	Instrukcijas rezultāta aprēķinam	Punkti	Kritērija svars
7. Sociālā iekļaušana						
Q7.2.	Kā Tu vērtē, cik lielā mērā Tev personīgi ir iespējas ietekmēt lēmumu pieņemšanu...	1 - Tavā ģimenē	1 - Lielā mērā (mans viedoklis vienmēr tiek ņemts vērā)	<p>■Jautājuma atbildes tiek apstrādātas atsevišķi un iekļautas indeksā.</p> <p>■Katrai no atbildēm tiek piešķirts norādītais punktu skaits skalā no 0 līdz 100.</p> <p>■Kopējais iegūto punktu skaits tiek dalīts ar 5, lai iegūtu skaitli skalā no 0-100.</p> <p>■Tiem, kuri nemācās, kopējais punktu skaits tiek dalīts ar 4.</p>	100	0.5
		2 - Tavā draugu kompānijā	2 - Nedaudz (mans viedoklis dažreiz tiek ņemts vērā)		50	
		3 - Tavā izglītības iestādē	3 - Nemaz (mans viedoklis nekad netiek ņemts vērā)		0	
		4 - Pašvaldībā, kurā Tu dzīvo	4 - Grūti pateikt/NA		0	
		5 - Latvijā				
Q7.3.	Cik lielā mērā Tu kopumā uzticies cilvēkiem?	1 - Pilnībā uzticos		<p>■Jautājuma atbildes tiek apstrādātas atsevišķi un iekļautas indeksā.</p> <p>■Katrai no atbildēm tiek piešķirts norādītais punktu skaits.</p>	100	0.5
		2 - Drīzāk uzticos			75	
		3 - Drīzāk neuzticos			25	
		4 - Nemaz neuzticos			0	
		5 - Grūti pateikt			0	

Jaunatne un pasaule

Jaunatne un pasaule dimensijā tiek uzdoti kopumā 3 jautājumi:

- 1.jautājums – sekošana līdzī daudā līmeņa notikumiem;
- 2.jautājums – jauniešu iespēju novērtējums, ietekmējot daudā valsts un sabiedrības līmeņa lēmumu pieņemšanu;
- 3.jautājums - jauniešu iespēju novērtējums, ietekmējot lēmumus, kas tieši attiecas uz jauniešu dzīvi.

Jaunatne un pasaule dimensijas jautājumi:

Q8.1. Cik lielā mērā Tu seko līdzī informācijai par notiekošo...

		Regulāri sekoju līdzī	Dažreiz sekoju līdzī	Nesekoju līdzī nemaz	Grūti pateikt/ NA
1	Tavā dzīvesvietā (pilsētā, pagastā)	1	2	3	8
2	Tavā reģionā	1	2	3	8
3	Latvijā	1	2	3	8
4	Eiropā	1	2	3	8
5	Citur pasaulē	1	2	3	8

Q8.2. Kā Tu vērtē, cik lielā mērā jauniešiem kopumā ir iespējas ietekmēt daudā valsts un sabiedrības līmeņa lēmumu pieņemšanu...

		Lielā mērā (jauniešu viedoklis vienmēr tiek ņemts vērā)	Nedaudz (jauniešu viedoklis dažreiz tiek ņemts vērā)	Nemaz (jauniešu viedoklis vispār netiek ņemts vērā)	Grūti pateikt/ NA
1	Tavā dzīvesvietā (pilsētā, pagastā)	1	2	3	8
2	Tavā reģionā	1	2	3	8
3	Latvijā	1	2	3	8

Q8.3. Kā Tu vērtē, cik lielā mērā jauniešiem kopumā ir iespējas ietekmēt daudā lēmumu, kas tieši attiecas uz viņu dzīvi, pieņemšanu?

		Lielā mērā (jauniešu viedoklis vienmēr tiek ņemts vērā)	Nedaudz (jauniešu viedoklis dažreiz tiek ņemts vērā)	Nemaz (jauniešu viedoklis vispār netiek ņemts vērā)	Grūti pateikt/ NA
1	Tavā dzīvesvietā (pilsētā, pagastā)	1	2	3	8
2	Tavā reģionā	1	2	3	8
3	Latvijā	1	2	3	8

Nr.	Jautājums	Atbildes (Rindas)	Atbilde - Kolonnas	Instrukcijas rezultāta aprēķinam	Punkti	Kritērija svars
8. Jaunatne un pasaule						
Q8.1.	Cik lielā mērā Tu seko līdzi informācijai par notiekošo....	1 - Tavā dzīvesvietā (pilsētā, pagastā)	1 - Regulāri sekoju līdzi	<p>■Jautājuma atbildes tiek apstrādātas atsevišķi un iekļautas indeksā.</p> <p>■Katrai no atbildēm tiek piešķirts norādītais punktu skaits skalā no 0 līdz 100; atbilžu variants „1 – Regulāri sekoju līdzi” sniedz 100 punktus, „2 – Dažreiz sekoju līdzi” sniedz 50 punktu, u.tt.</p> <p>■Kopējais iegūto punktu skaits tiek dalīts ar 5, lai iegūtu skaitli skalā no 0-100.</p>	100	0.33
		2 - Tavā reģionā	2 - Dažreiz sekoju līdzi		50	
		3 - Latvijā	3 - Nesejoju līdzi nemaz		0	
		4 - Eiropā	4 - Grūti pateikt/NA		0	
		5 - Citur pasaulē				
Q8.2.	Kā Tu vērtē, cik lielā mērā jauniešiem kopumā ir iespējas ietekmēt dažādu valsts un sabiedrības līmeņa lēmumu pieņemšanu...	1 - Tavā dzīvesvietā (pilsētā, pagastā)	1 - Lielā mērā (jauniešu viedoklis vienmēr tiek ņemts vērā)	<p>■Jautājuma atbildes tiek apstrādātas atsevišķi un iekļautas indeksā.</p> <p>■Katrai no atbildēm tiek piešķirts norādītais punktu skaits skalā no 0 līdz 100; atbilžu variants „1 – lielā mērā” sniedz 100 punktus, „2 – nedaudz” sniedz 25 punktu, u.tt.</p> <p>■Kopējais iegūto punktu skaits tiek dalīts ar 3, lai iegūtu skaitli skalā no 0-100.</p>	100	0.33
		2 - Tavā reģionā	2 - Nedaudz (jauniešu viedoklis dažreiz tiek ņemts vērā)		25	
		3 - Latvijā	3 - Nemaz (jauniešu viedoklis vispār netiek ņemts vērā)		0	
			4 - Grūti pateikt/NA		0	
Q8.3.	Kā Tu vērtē, cik lielā mērā jauniešiem kopumā ir iespējas ietekmēt dažādu lēmumu, kas tieši attiecas uz viņu dzīvi, pieņemšanu?	1 - Tavā dzīvesvietā (pilsētā, pagastā)	1 - Lielā mērā (jauniešu viedoklis vienmēr tiek ņemts vērā)	<p>■Jautājuma atbildes tiek apstrādātas atsevišķi un iekļautas indeksā.</p> <p>■Katrai no atbildēm tiek piešķirts norādītais punktu skaits skalā no 0 līdz 100; atbilžu variants „1 – lielā mērā” sniedz 100 punktus, „2 – nedaudz” sniedz 25 punktu, u.tt.</p> <p>■Kopējais iegūto punktu skaits tiek dalīts ar 3, lai iegūtu skaitli skalā no 0-100.</p>	100	0.34
		2 - Tavā reģionā	2 - Nedaudz (jauniešu viedoklis dažreiz tiek ņemts vērā)		25	
		3 - Latvijā	3 - Nemaz (jauniešu viedoklis vispār netiek ņemts vērā)		0	
			4 - Grūti pateikt/NA		0	

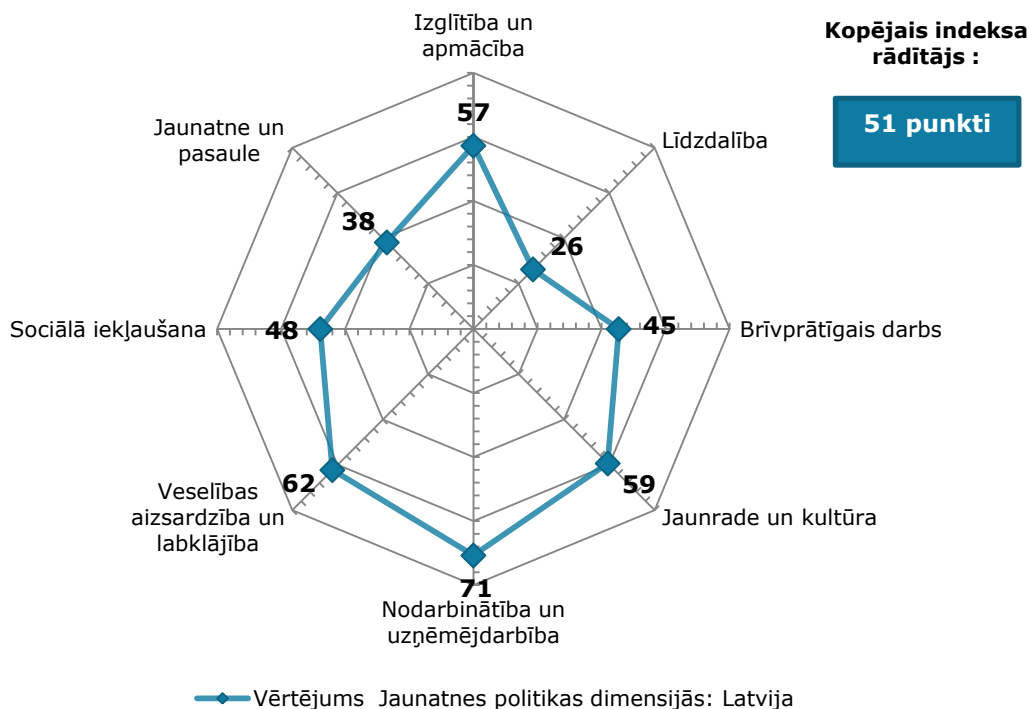
1.4. JAUNATNES POLITIKAS ĪSTENOŠANAS INDEKSS

REZULTĀTI NACIONĀLĀ LĪMENĪ: Latvija

Sākotnēji tika definēts, ka indeksa mērķis ir **noskaidrot dažādu jaunatnes politikas aspektu ietekmi uz jauniešu dzīvi un pašizjūtu, īpaši pievērošoties Jaunatnes likumā definētajiem vienlīdzības, līdzdalības un jauniešu interešu ievērošanas principiem.**

Apstrādājot dimensiju rezultātus noteiktajā sistēmā, tiek iegūts indeksa rādītājs, kurš attēlo kopējo jaunatnes politikas situāciju Latvijā un atbild uz jautājumu: **Kā jaunieši novērtē savas iegūtās prasmes, vēlmes un dažādu iespēju pieejamību, sagatavojoties patstāvīgai un kvalitatīvai dzīvei sabiedrībā?**

Jaunatnes politikas īstenošanas indekss: Latvija

Indeksa kopējais rādītājs Latvijas situācijai ir vērtējams kā viduvējs – 51 punkts no 100 punktiem. Tas nozīmē, ka jaunieši Latvijā savas iegūtās prasmes, vēlmes un dažādu iespēju pieejamību, sagatavojoties patstāvīgai un kvalitatīvai dzīvei sabiedrībā vērtē kā viduvējas.

Analizējot iegūtos rezultātus Latvijas līmenī, pēc indeksa svaru kartē aprakstītajiem soļiem tika iegūti rezultāti katrā no politikas jomām. Iegūtie

rezultāti tiek salīdzināti ar Latvijas vidējo indeksa rādītāju, ņemot vērā aprēķina metodoloģijā noteiktās vismaz trīs punktu atšķirības, kad ir iespējams savstarpēji salīdzināt rezultātus un to starpā ir vērojamas nozīmīgas atšķirības.

Dimensija	Izglītība un apmācība	Līdzdalība	Brīvprātīgais darbs	Jaunrade un kultūra
	57 ↑	26 ↓	45 ↓	59 ↑

Dimensija	Nodarbinātība un uzņēmējdarbība	Veselības aizsardzībai un labklājība	Sociālā iekļaušana	Jaunatne un pasaule
	71 ↑	62 ↑	48	38 ↓

↓ Rezultāts ir nozīmīgi zemāks kā vidējais indeksa rādītājs

↑ Rezultāts ir nozīmīgi augstāks kā vidējais indeksa rādītājs

Vērtējums un salīdzinājums

Vērtējums dimensijā „**Izglītība un apmācība**” ir vidējs (57 punkti no 100 punktiem). Sākotnēji izvirzītais dimensijas kopējais jautājums ir:

Kādas ir jauniešu iespējas iegūt viņiem vēlamu izglītības un apmācības pakalpojumu apmēru?

Tas nozīmē, ka jauniešiem tiek nodrošinātas tikai daļējas iespējas iegūt viņiem vēlamu izglītības un apmācības pakalpojumu apmēru.

Tomēr kopumā dimensijas vērtējums ir uzskatāms par augstāku kā vidējo indeksa rādītāju Latvijā, kā rezultātā ir iespējams teikt, ka situācija šajā jomā tiek kopumā no jauniešu skatu punkta vērtēta pozitīvāk.

Salīdzinoši ar citām dimensijām, „Izglītības un apmācības” (57 punkti) dimensija ir līdzīgi novērtēta kā dimensija „Jaunrade un kultūra” (59 punkti); ievērojami augstāk ir novērtētas dimensijas „Nodarbinātība un uzņēmējdarbība” (71 punkts) un „Veselības aizsardzība un labklājība” (62 punkti); savukārt salīdzinot, ievērojami zemāki vērtējumi ir dimensijās „Sociālā aizsardzība” (48 punkti), „Brīvprātīgais darbs” (45 punkti), „Jaunatne un pasaule” (38 punkti) un „Līdzdalība” (26 punkti).

Vērtējums dimensijā „**Līdzdalība**” ir drīzāk zems (26 punkti no 100 punktiem). Sākotnēji izvirzītais dimensijas kopējais jautājums ir:

Cik aktīvi ir jaunieši kopumā un kādi līdzdalības veidi ir jauniešiem aktuālākie?

Tas nozīmē, ka jaunieši kopumā nav aktīvi dažādos līdzdalības veidos, un nozīmīga daļa līdzdalības veidu jauniešiem vispār nav aktuāli.

Kopumā dimensijas vērtējums ir uzskatāms par zemāku kā vidējo indeksa rādītāju Latvijā, kā rezultātā ir iespējams teikt, ka situācija šajā jomā tiek kopumā no jauniešu skatu punkta vērtēta ievērojami negatīvāk.

Šī dimensijas novērtējums salīdzinoši ar citām dimensijām ir viszemākais un citas dimensijas ir novērtētas ievērojami augstāk – „Jaunatne un pasaule” (38 punkti), „Brīvprātīgais darbs” (45 punkti), „Sociālā aizsardzība” (48 punkti), „Izglītības un apmācības” (57 punkti), „Jaunrade un kultūra” (59 punkti), „Veselības aizsardzība un labklājība” (62 punkti) un „Nodarbinātība un uzņēmējdarbība” (71 punkts).

Vērtējums dimensijā **„Brīvprātīgais darbs”** ir vidējs (45 punkti no 100 punktiem). Sākotnēji izvirzītais dimensijas kopējais jautājums ir:

[Cik lielā mērā jaunieši ir ieinteresēti brīvprātīgā darba veikšanā?](#)

Šāds rezultāts nozīmē, ka kopumā jaunieši ir daļēji ieinteresēti brīvprātīgā darba veikšanā. Tomēr kopumā dimensijas vērtējums ir uzskatāms par zemāku kā vidējo indeksa rādītāju Latvijā, kā rezultātā ir iespējams teikt, ka situācija šajā jomā tiek kopumā no jauniešu skatu punkta vērtēta negatīvāk.

Salīdzinoši ar citām dimensijām, „Brīvprātīgais darbs” (45 punkti) dimensija ir līdzīgi novērtēta kā dimensija „Sociālā iekļaušana” (48 punkti); ievērojami zemāki vērtējumi ir dimensijās „Jaunatne un pasaule” (38 punkti) un „Līdzdalība” (26 punkti). Savukārt „Izglītības un apmācības” (57 punkti), „Jaunrades un kultūra” (59 punkti), „Veselības aizsardzības un labklājība” (62 punkti) un „Nodarbinātības un uzņēmējdarbība” (71 punkts). dimensijās vērtējumi ir ievērojami augstāki, kā rezultātā var norādīt, ka situācija šajās situācijās tiek uzskatīta par pozitīvāku.

Vērtējums dimensijā **„Jaunrade un kultūra”** ir vidējs (59 punkti no 100 punktiem). Sākotnēji izvirzītais dimensijas kopējais jautājums ir:

[Cik aktīvi ir jaunieši iesaistoties dažādās kultūras aktivitātēs?](#)

Kopumā sniegums šajā kategorijā ir salīdzinoši augsts, un šāds kategorijas rezultāts norāda, ka kopumā jaunieši ir salīdzinoši aktīvi, iesaistoties dažādās kultūras aktivitātēs, un jauniešiem kopumā ir interese par šādām aktivitātēm.

Dimensijas vērtējums (59 punkti) ir uzskatāms par augstāku nekā vidējo indeksa rādītāju Latvijā, kā rezultātā ir iespējams teikt, ka situācija šajā jomā tiek kopumā no jauniešu skatupunkta vērtēta pozitīvāk.

Salīdzinoši ar citām dimensijām, „Jaunrade un kultūra” (59 punkti) dimensija ir līdzīgi novērtēta kā dimensija „Veselības aizsardzība un labklājība” (62 punkti) un „Izglītība un apmācība” (57 punkti). Salīdzinoši pozitīvāk tiek vērtēta tikai situācija dimensijā „Nodarbinātība un uzņēmējdarbība” (71 punkts), savukārt salīdzinoši zemāk tiek novērtētas dimensijas „Sociālā aizsardzība” (48 punkti), „Brīvprātīgais darbs” (45 punkti), „Jaunatne un pasaule” (38 punkti) un „Līdzdalība” (26 punkti).

Vērtējums dimensijā **„Nodarbinātība un uzņēmējdarbība”** ir drīzāk augsts (71 punkts no 100 punktiem). Sākotnēji izvirzītais dimensijas kopējais jautājums ir:

[Kā jaunieši novērtē savu iegūto prasmju kvalitāti saistībā ar iekļaušanos darba tirgū?](#)

Kopumā šāds rezultāts norāda, ka jaunieši savu iegūto prasmju kvalitāti saistībā ar iekļaušanos darba tirgū novērtē salīdzinoši augstu.

Šīs dimensijas vērtējums ir ievērojami augstāks kā vidējo indeksa rādītāju Latvijā, kā rezultātā ir iespējams teikt, ka situācija šajā jomā tiek kopumā no jauniešu skatu punkta vērtēta ievērojami pozitīvāk.

Salīdzinoši ar visām citām dimensijām, arīdzan, dimensija „Nodarbinātība un uzņēmējdarbība” tiek novērtēta ievērojami augstāk.

Vērtējums dimensijā **„Veselības aizsardzība un labklājība”** ir drīzāk augsts (62 punkti no 100 punktiem). Sākotnēji izvirzītais dimensijas kopējais jautājums ir:

[Kāds ir vispārējais jauniešu fiziskās veselības un labklājības līmenis?](#)

Kopumā šāds rādītājs atklāj, ka kopējais jauniešu fiziskās veselības un labklājības līmenis ir salīdzinoši augsts. To, ka situācija kopumā ir pozitīva, norāda arī dimensijas vērtējums (62 punkti), kas ir uzskatāms par augstāku rādītāju kā Latvijā vidēji.

Salīdzinoši ar citām dimensijām, „Veselības aizsardzība un labklājība” (62 punkti) dimensija ir līdzīgi novērtēta kā dimensija „Jaunrade un kultūra” (62 punkti). Salīdzinoši pozitīvāk tiek vērtēta tikai situācija dimensijā „Nodarbinātība un uzņēmējdarbība” (71 punkts), savukārt salīdzinoši zemāk tiek novērtētas dimensijas „Sociālā aizsardzība” (48 punkti), „Brīvprātīgais darbs” (45 punkti), „Jaunatne un pasaule” (38 punkti) un „Līdzdalība” (26 punkti).

Vērtējums dimensijā **„Sociālā iekļaušana”** ir viduvējs (48 punkti no 100 punktiem). Sākotnēji izvirzītais dimensijas kopējais jautājums ir:

Kāda ir jauniešu pašizjūta apkārtējā sociālajā vidē?

Šāds rādītājs atklāj, ka kopumā jaunieši jūtas drīzāk vidēji labi apkārtējā sociālajā vidē. Kopumā situācija saistībā ar šo dimensiju ir vērtējama kā viduvēja. Salīdzinoši ar Latvijas vidējo indeksa rādītāju, atšķirību nav.

Salīdzinoši ar citām dimensijām, „Sociālās iekļaušanas” (48 punkti) dimensija ir līdzīgi novērtēta kā dimensija „Brīvprātīgais darbs” (45 punkti); ievērojami zemāki vērtējumi ir dimensijās „Jaunatne un pasaule” (38 punkti) un „Līdzdalība” (26 punkti). Savukārt „Izglītības un apmācības” (57 punkti), „Jaunrades un kultūra” (59 punkti), „Veselības aizsardzības un labklājība” (62 punkti) un „Nodarbinātības un uzņēmējdarbība” (71 punkts). dimensijās vērtējumi ir ievērojami augstāki.

Vērtējums dimensijā „**Jaunatne un pasaule**” ir drīzāk zems (38 punkti no 100 punktiem). Sākotnēji izvirzītais dimensijas kopējais jautājums ir:

Kā jaunieši izjūt savas iespējas ietekmēt lēmumu pieņemšanu un cik lielā mērā jaunieši aktīvi interesējas par dažāda līmeņa notikumiem?

Kopumā jaunieši drīzāk vāji izjūt savas spējas ietekmēt lēmumu pieņemšanu sabiedrībā. Tāpat arīdzan aktivitāte interesējoties par dažāda līmeņa notikumiem ir drīzāk zema.

Dimensijas vērtējums ir uzskatāms par zemāku kā vidējo indeksa rādītāju Latvijā, kā rezultātā ir iespējams teikt, ka situācija šajā jomā tiek kopumā no jauniešu skatu punkta vērtēta negatīvāk.

Salīdzinoši ar citām dimensijām, „Jaunatne un pasaule” (38 punkti) dimensija ir novērtēta augstāk kā dimensija „Līdzdalība” (26 punkti); pārējās dimensijās - „Brīvprātīgais darbs” (45 punkti), „Sociālā iekļaušana” (48 punkti), „Izglītības un apmācības” (57 punkti), „Jaunrades un kultūra” (59 punkti), „Veselības aizsardzības un labklājība” (62 punkti) un „Nodarbinātības un uzņēmējdarbība” (71 punkts) – tiek vērtētas ievērojami augstāk.

JAUNATNES POLITIKAS ĪSTENOŠANAS INDEKSS

REZULTĀTI REĢIONĀLĀ LĪMENĪ: Gadījuma izpēte Jelgavā

Lai identificētu kā indekss darbojas atsevišķā teritoriālajā vienībā, ne Latvijā, tika veikta gadījuma izpēte vienā no valsts līmeņa pilsētām – Jelgavā. Aptauja norisinājās vienlaicīgi un tādā pašā veidā kā Latvijas līmenī, tomēr papildus tika sekots līdzī Jelgavas jauniešu izlasei.

Pētījuma metodoloģija

Mērķa grupa: Jelgavas jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem.

Aptaujas metode: Pētījums tika veikts kvantitatīvas aptaujas veidā. Primāri intervijas ar respondentiem tikai veiktas ar interneta palīdzību, izmantojot datorizētās tiešsaistes aptaujas metodes. Tāpat tika pielietota tiešo papīra interviju metode atsevišķās demogrāfiskajās grupās. Aptaujas valoda - latviešu vai krievu-pēc respondenta izvēles.

Ģeogrāfiskais pārklājums: Jelgavas pilsēta

Izlases lielums: 100 Jelgavas jauniešu

Izlases metode: pētījuma izlase tika veidota, izmantojot kombinēto izlases veidošanas metodi – stratificētās nejaušās izlases un kvotu metodi.

Pētījuma norise: Aptaujas dalībnieki anketu tiešsaistes režīmā aizpildīja laikā no 2012. gada 1. – 23. novembrim. Tiešās intervijas ar respondentiem tika veiktas no 2012.gada 19.-23.novembrim.

Vidējais aptaujas aizpildīšanas laiks: ~15-25 minūtes

Kvalitātes kontrole: tika veikta visās pētījuma stadijās (programmas pārbaude, datu tīrīšana un kontrole).

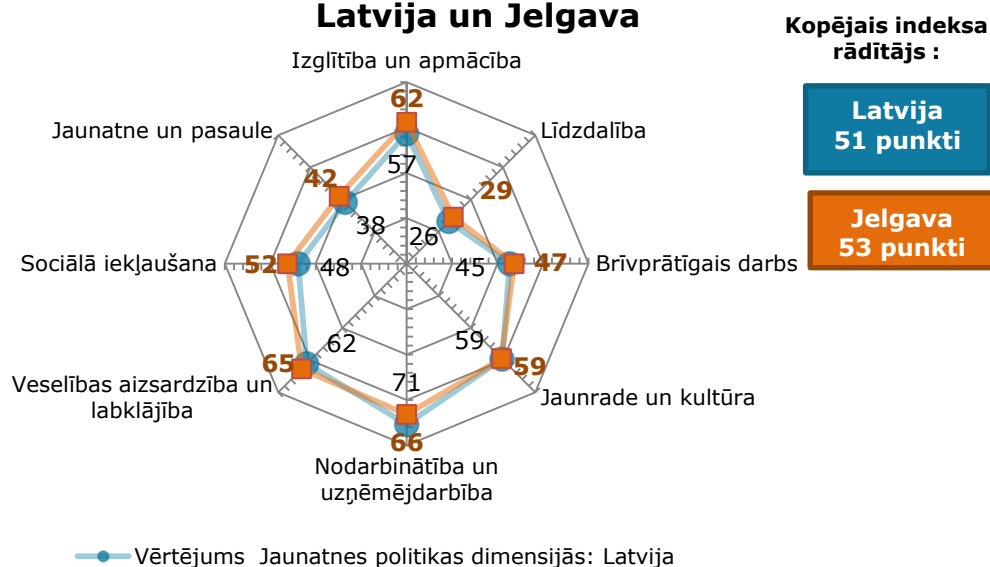
Rezultātu precizitāte: pie izlases apjoma ($n = 100$) pētījuma kopējā kļūda ir +/-9,08% ar 95% varbūtības līmeni.

Rezultātu apstrāde

Rezultātu apstrāde tika veikta tādā pašā veidā kā kopējo Latvijas līmeņa rezultātu apstrāde – tā formā, kas ir aprakstīta indeksa svaru kartē.

Indeksa kopējais rādītājs Latvijas situācijai ir izteikti viduvējs – 53 punkti no 100 punktiem. Tas nozīmē, ka arīdzan Jelgavas jaunieši savas iegūtās prasmes, vēlmes un dažādu iespēju pieejamību, sagatavojoties patstāvīgai un kvalitatīvai dzīvei sabiedrībā vērtē kā viduvējas. Kopumā gan situācija ir nedaudz labāka kā Latvijā kopumā, jo indeksa rezultāts no vēlamā atpaliek par 28 punktiem.

Jaunatnes politikas īstenošanas indekss: Latvija un Jelgava

Tā kā starp Latvijas kopējo indeksa rādītāju (51 punkti) un Jelgavas kopējo indeksa rādītāju (53 punkti) ir nelielas atšķirības, divu punktu apmērā, tiek uzskatīts, ka, lai gan abās teritoriālajās vienībās indeksa rādītāji ir uzskatāmi par viduvējiem, iezīmējas tendence, ka kopumā Jelgavas ir pozitīvāks. Jelgavas indeksa rezultāts (53 punkti) no vēlamā (vismaz 81 punkts) atpaliek par 28 punktiem.

Rezultātu salīdzinājums dimensiju vidū: Jelgava un Latvija.

Dimensija	Izglītība un apmācība	Līdzdalība	Brīvprātīgais darbs	Jaunrade un kultūra
Jelgava	62 ↑	29	47	59
Latvija	57	26	45	59

Dimensija	Nodarbinātība un uzņēmējdarbība	Veselības aizsardzībai un labklājība	Sociālā iekļaušana	Jaunatne un pasaule
Jelgava	66 ↓	65	52 ↑	42 ↑
Latvija	71	62	48	38

- ↓ Rezultāts ir nozīmīgi zemāks kā vidējais Latvijas indeksa rādītājs
 ↑ Rezultāts ir nozīmīgi augstāks kā vidējais Latvijas indeksa rādītājs

Salīdzinot Jelgavas gadījuma izpētes rezultātus ar Latvijas vidējo rezultātu pa atsevišķām dimensijām, redzams, ka Jelgavas pilsētā ir salīdzinoši augstāks vērtējums dimensijās „Izglītība un apmācība” (Jelgavā – 62 punkti, Latvijā - 57 punkti), „Sociālā iekļaušana” (Jelgavā – 52 punkti, Latvijā – 48 punkti), kā arī „Jaunatne un pasaule” (Jelgavā – 42 punkti, Latvijā - 38 punkti), bet salīdzinoši zemāks vērtējums nekā Latvijā kopumā ir dimensijā „Nodarbinātība un uzņēmējdarbība” (Jelgavā – 66 punkti, Latvijā - 71 punkts).

Rezultātu salīdzinājums dimensiju vidū: Jelgava.

Dimensija	Izglītība un apmācība	Līdzdalība	Brīvprātīgais darbs	Jaunrade un kultūra
	62 ↑	29 ↓	47 ↓	59 ↑

Dimensija	Nodarbinātība un uzņēmējdarbība	Veselības aizsardzība un labklājība	Sociālā iekļaušana	Jaunatne un pasaule
	66 ↑	65 ↑	52	42 ↓

↓ Rezultāts ir nozīmīgi zemāks kā vidējais indeksa rādītājs

↑ Rezultāts ir nozīmīgi augstāks kā vidējais indeksa rādītājs

Kopumā salīdzinot Jelgavas gadījuma izpētes rezultātus savā starpā ir novērojamas līdzīgas tendences kā Latvijas situācijā – dimensijas „Izglītība un apmācība” (62 punkti), „Jaunrade un Kultūra” (59 punkti), „Nodarbinātība un uzņēmējdarbība” (66 punkti) un „Veselības aizsardzība un labklājība” (65 punkti) tiek vērtētas augstāk kā vidējais indeksa novērtējums Jelgavā (53 punkti). Savukārt salīdzinoši zemāk tiek vērtētas dimensijas „Līdzdalība” (29 punkti), „Brīvprātīgais darbs” (47 punkti) un „Jaunatne un pasaule” (42 punkti). Nozīmīgu atšķirību ar vidējo novērtējumu Jelgavā nepastāv dimensijā „Sociālā aizsardzība” (52 punkti).

Vērtējums dimensijā **„Izglītība un apmācība”** ir drīzāk augsts (62 punkti no 100 punktiem). Sākotnēji izvirzītais dimensijas kopējais jautājums ir:

Kādas ir jauniešu iespējas iegūt viņiem vēlamu izglītības un apmācības pakalpojumu apmēru?

Tas nozīmē, ka jauniešiem tiek noteiktā līmenī nodrošinātas iespējas iegūt viņiem vēlamu izglītības un apmācības pakalpojumu apmēru.

Kopumā dimensijas vērtējums ir uzskatāms par augstāku kā vidējo indeksa rādītāju Jelgavā, kā rezultātā ir iespējams teikt, ka situācija šajā jomā tiek kopumā no jauniešu skatu punkta vērtēta pozitīvāk.

Salīdzinoši ar citām dimensijām, „Izglītības un apmācības” (62 punkti) dimensija ir līdzīgi novērtēta kā dimensija „Jaunrade un kultūra” (59 punkti) un dimensija „Veselības aizsardzība un labklājība” (65 punkti). Ievērojami augstāk ir novērtēta dimensija „Nodarbinātība un uzņēmējdarbība” (66 punkti); savukārt salīdzinot, ievērojami zemāki vērtējumi ir dimensijās „Sociālā aizsardzība” (48 punkti), „Brīvprātīgais darbs” (45 punkti), „Jaunatne un pasaule” (38 punkti) un „Līdzdalība” (26 punkti).

Vērtējums dimensijā **„Līdzdalība”** ir drīzāk zems (29 punkti no 100 punktiem). Sākotnēji izvirzītais dimensijas kopējais jautājums ir:

[Cik aktīvi ir jaunieši kopumā un kādi līdzdalības veidi ir jauniešiem aktuālākie?](#)

Tas nozīmē, ka jaunieši kopumā nav aktīvi dažādos līdzdalības veidos, un nozīmīga daļa līdzdalības veidu jauniešiem vispār nav aktuāli.

Kopumā dimensijas vērtējums ir uzskatāms par zemāku nekā vidējais indeksa rādītājs Jelgavā, kā rezultātā ir iespējams teikt, ka situācija šajā jomā tiek kopumā no jauniešu skatu punkta vērtēta ievērojami negatīvāk.

Šī dimensijas novērtējums, salīdzinot ar citām dimensijām, ir viszemākais, jo citas dimensijas ir novērtētas ievērojami augstāk – „Jaunatne un pasaule” (42 punkti), „Brīvprātīgais darbs” (47 punkti), „Sociālā aizsardzība” (52 punkti), „Izglītības un apmācības” (62 punkti), „Jaunrade un kultūra” (59 punkti), „Veselības aizsardzība un labklājība” (65 punkti) un „Nodarbinātība un uzņēmējdarbība” (66 punkti).

Vērtējums dimensijā **„Brīvprātīgais darbs”** ir vidējs (47 punkti no 100 punktiem). Sākotnēji izvirzītais dimensijas kopējais jautājums ir:

[Cik lielā mērā jaunieši ir ieinteresēti brīvprātīgā darba veikšanā?](#)

Šāds rezultāts nozīmē, ka kopumā jaunieši ir daļēji ieinteresēti brīvprātīgā darba veikšanā. Tomēr kopumā dimensijas vērtējums ir uzskatāms par zemāku nekā vidējais indeksa rādītājs Jelgavā, kā rezultātā ir iespējams teikt, ka situācija šajā jomā tiek kopumā no jauniešu skatu punkta vērtēta negatīvāk.

Salīdzinoši ar citām dimensijām, „Brīvprātīgais darbs” (47 punkti) dimensija ir nedaudz augstāk novērtēta kā dimensija „Jaunatne un pasaule” (42 punkti) un „Līdzdalība” (29 punkti). Savukārt „Izglītības un apmācības” (62 punkti), „Jaunrades un kultūra” (59 punkti), „Veselības aizsardzības un labklājība” (65 punkti) un „Nodarbinātības un uzņēmējdarbība” (66 punkti) dimensijās vērtējumi ir ievērojami augstāki, kā rezultātā var norādīt, ka situācija šajās situācijās tiek uzskatīta par pozitīvāku.

Vērtējums dimensijā **„Jaunrade un kultūra”** ir vidējs (59 punkti no 100 punktiem). Sākotnēji izvirzītais dimensijas kopējais jautājums ir:

[Cik aktīvi ir jaunieši iesaistoties dažādās kultūras aktivitātēs?](#)

Kopumā sniegums šajā kategorijā ir salīdzinoši augsts, un šāds kategorijas rezultāts norāda, ka kopumā jaunieši ir salīdzinoši aktīvi, iesaistoties dažādās kultūras aktivitātēs, un jauniešiem kopumā ir interese par šādām aktivitātēm.

Dimensijas vērtējums (59 punkti) ir uzskatāms par augstāku kā vidējo indeksa rādītāju Jelgavā, kā rezultātā ir iespējams teikt, ka situācija šajā jomā tiek kopumā no jauniešu skatpunkta vērtēta pozitīvāk.

Salīdzinoši ar citām dimensijām, „Jaunrade un kultūra” (59 punkti) dimensija tiek vērtēta pozitīvāk kā dimensijas „Sociālā aizsardzība” (52 punkti), „Brīvprātīgais darbs” (47 punkti), „Jaunatne un pasaule” (42 punkti) un „Līdzdalība” (29 punkti).

Salīdzinoši pozitīvāk tiek vērtēta tikai situācija dimensijā „Nodarbinātība un uzņēmējdarbība” (66 punkti), „Izglītība un apmācība” (62 punkti), „Veselības aizsardzība un labklājība” (65 punkti).

Vērtējums dimensijā **„Nodarbinātība un uzņēmējdarbība”** ir drīzāk augsts (66 punkti no 100 punktiem). Sākotnēji izvirzītais dimensijas kopējais jautājums ir:

[Kā jaunieši novērtē savu iegūto prasmju kvalitāti saistībā ar iekļaušanos darba tirgū?](#)

Kopumā šāds rezultāts norāda, ka jaunieši savu iegūto prasmju kvalitāti saistībā ar iekļaušanos darba tirgū novērtē salīdzinoši augstu.

Šīs dimensijas vērtējums ir augstāks nekā vidējais indeksa rādītājs Latvijā, kā rezultātā ir iespējams teikt, ka situācija šajā jomā tiek kopumā no jauniešu skatu punkta vērtēta ievērojami pozitīvāk.

Salīdzinoši ar visām citām dimensijām, Jelgavas līmenī dimensija „Nodarbinātība un uzņēmējdarbība” tiek novērtēta ievērojami augstāk.

Vērtējums dimensijā **„Veselības aizsardzība un labklājība”** ir drīzāk augsts (65 punkti no 100 punktiem). Sākotnēji izvirzītais dimensijas kopējais jautājums ir:

[Kāds ir vispārējais jauniešu fiziskās veselības un labklājības līmenis?](#)

Kopumā šāds rādītājs atklāj, ka kopējais jauniešu fiziskās veselības un labklājības līmenis ir salīdzinoši augsts. To, ka situācija kopumā ir pozitīva,

norāda arī dimensijas vērtējums (65 punkti), kas ir uzskatāms par augstāku rādītāju kā Jelgavā vidēji.

Salīdzinoši ar citām dimensijām, „Veselības aizsardzība un labklājība”(65) dimensija ir līdzīgi novērtēta kā dimensija „Nodarbinātība un uzņēmējdarbība” (66) un „Izglītība un apmācība” (62). Salīdzinoši zemāk tiek novērtētas dimensijas „Sociālā aizsardzība” (52), „Brīvprātīgais darbs” (47), „Jaunatne un pasaule” (42) un „Līdzdalība” (29).

Vērtējums dimensijā **„Sociālā iekļaušana”** ir viduvējs (52 punkti no 100 punktiem). Sākotnēji izvirzītais dimensijas kopējais jautājums ir:

[Kāda ir jauniešu pašizjūta apkārtējā sociālajā vidē?](#)

Šāds rādītājs atklāj, ka kopumā jaunieši jūtas drīzāk vidēji labi apkārtējā sociālajā vidē. Kopumā situācija saistībā ar šo dimensiju ir vērtējama kā viduvēja. Salīdzinoši ar Jelgavas vidējo indeksa rādītāju, atšķirību nav.

Salīdzinoši ar citām dimensijām, „Sociālās iekļaušanas” (52 punkti) dimensija novērtēta augstāk kā dimensijas „Brīvprātīgais darbs” (47 punkti), „Jaunatne un pasaule” (42 punkti) un „Līdzdalība” (29 punkti). Salīdzinoši augstāki vērtējumi ir dimensijām „Nodarbinātība un uzņēmējdarbība” (66 punkti), „Veselības aizsardzība un labklājība” (65 punkti), un „Izglītība un apmācība” (62 punkti).

Vērtējums dimensijā **„Jaunatne un pasaule”** ir vidējs (42 punkti no 100 punktiem). Sākotnēji izvirzītais dimensijas kopējais jautājums ir:

[Kā jaunieši izjūt savas iespējas ietekmēt lēmumu pieņemšanu un cik lielā mērā jaunieši aktīvi interesējas par dažāda līmeņa notikumiem?](#)

Kopumā jaunieši drīzāk vāji izjūt savas spējas ietekmēt lēmumu pieņemšanu sabiedrībā. Tāpat arī izpauž aktivitāti interesējoties par dažāda līmeņa notikumiem ir drīzāk zema.

Dimensijas vērtējums ir uzskatāms par zemāku kā vidējo indeksa rādītāju Jelgavā, kā rezultātā ir iespējams teikt, ka situācija šajā jomā tiek kopumā no jauniešu skatu punkta vērtēta negatīvāk.

Salīdzinoši ar citām dimensijām, „Jaunatne un pasaule” (42 punkti) dimensija ir novērtēta augstāk kā dimensija „Līdzdalība” (28 punkti); pārējās dimensijās - „Brīvprātīgais darbs” (47 punkti), „Sociālā iekļaušana” (52 punkti), „Izglītības un apmācības” (62 punkti), „Jaunrades un kultūra” (59 punkti), „Veselības aizsardzības un labklājība” (65 punkti) un „Nodarbinātības un uzņēmējdarbība” (66 punkti) – tiek vērtētas ievērojami augstāk.

PĒTĪJUMA SECINĀJUMI UN IETEIKUMI¹⁷

Jaunatnes politikas īstenošanas indekss

- Jaunatnes politikas īstenošanas indekss Latvijā ir izstrādāts pirmo gadu. Lai izstrādātu šo indeksu tika veikta Eiropas līmeņa un Latvijas likumdošanas izpēte, kā arī citu valstu pieredzes izpēte jaunatnes situācijas monitoringu veidošanā. Kopumā jaunatnes politikas galvenās darbības jomas, un galvenie izpētes virzieni pārklājas dažādu valstu monitoringos - šie 8 virzieni ir pieņemti arī kā indeksa dimensijas Latvijas jaunatnes politikas īstenošanas indeksā.
- Indeksā, aptverot noteikto tēmu loku, skaitliskā formā tiek attēlots tas, kā jaunieši kopumā izjūt savas iegūtās prasmes, vēlmes un dažādu iespēju pieejamību sagatavoties patstāvīgai un kvalitatīvai dzīvei sabiedrībā. Indeksa rezultāts ir izteikts formā no 0 līdz 100 punktiem, kurā par augstu un vēlamu rezultātu tiek uzskatīti rezultāti, kas ir augstāki par 81 punktu. Šajā gadā Latvijas kopējā situācija tiek vērtēta kā viduvēja – indeksa skaitlis ir 51 punkts.
- Latvijas līmenī augstākie rezultāti ir jautājumos par jauniešu pašvērtējumu par izglītības procesā iegūto prasmju kvalitāti, lai iekļautos darba tirgū, un jautājumā par jauniešu fiziskās veselības un labklājības līmeni.
- Salīdzinoši zemāki vērtējumi ir dimensijās, kas norāda kāda ir jauniešu kopējā aktivitāte un kādi līdzdalības veidi ir jauniešiem aktuālākie, kā arī dimensijā, kas norāda jauniešu pašizjūtu par savām iespējām ietekmēt dažādu lēmumu pieņemšanu un to, cik lielā mērā jaunieši aktīvi interesējas par dažādu līmeņu notikumiem.
- Veicot jaunatnes politikas indeksa aprēķinu, turpmākajos gados varēs izvērtēt snieguma izmaiņas jaunatnes politikas galvenajās ietekmes sfērās, kā arī, balstoties uz rezultātiem, būs iespējams izstrādāt konkrētus risinājumus jaunatnes situācijas uzlabošanai.

¹⁷ Pētījuma izlase ir veidota reprezentatīvi, līdz ar to pētījuma rezultāti var tikt attiecināti uz visiem Latvijas jauniešiem vecumā no 13 līdz 25 gadiem. Sīkāk par pētījuma izlases veidošanas nosacījumiem skatīt 5.lpp.

PIELIKUMS

**APTAUJAS ANKETA LATVIEŠU VALODĀ
JAUNATNES POLITIKAS ĪSTENOŠANAS INDEKSA JAUTĀJUMI**

Izglītība un apmācība

Q1.1. Vai Tev ir pieejami (finansiālā un/vai ģeogrāfiskā ziņā (attālums)) šādi pulciņi/aktivitātes?

Q1.2. Vai Tu vēlētos tuvākā gada laikā piedalīties šādos pulciņos/aktivitātes?

(Norādi, lūdzu, savu viedokli neatkarīgi no tā vai jau piedalies kādā pulciņā/aktivitātē vai ne).

Atzīmē, lūdzu, atbilstošu variantu, kas vislielākā mērā atbilst Tavam viedoklim.

		Q1.1.		Q1.2.		Grūti pateikt/ NA
		Jā	Nē	Jā	Nē	
1	Komandu sporta aktivitātes (basketbols, volejbols, florbols, utt.)	1	2	1	2	8
2	Valodu apguves kursi	1	2	1	2	8
3	Deju pulciņš/grupa	1	2	1	2	8
4	Ar muzicēšanu saistītas aktivitātes (ansamblis, orķestris, koris, utt.)	1	2	1	2	8
5	Vizuālās mākslas pulciņš/grupa	1	2	1	2	8
6	Dažādas radošās un tematiskās grupu aktivitātes (piem. teātra mākslas grupas, tehniskās jaunrades grupas, folkloras pulciņi, vides izglītības pulciņi, u.c.)	1	2	1	2	8
7	Dažādas tematiskās neformālās izglītības aktivitātes (nometnes, apmācības, pieredzes apmaiņa, izglītojošie semināri, iesaiste projektā, utt.)	1	2	1	2	8

Paskaidrojums: Neformālā izglītība – aktivitātes/izglītojoša darbība, kas organizēta ārpus skolas vai augstskolas. Neformālā izglītība attīsta dažādas jauniešu interesēm atbilstošas prasmes, kas var nodēt darba tirgū – piemēram, darbošanās projektos, lai veicinātu saskarsmes spējas un laika plānojumu, attīstītu līderības spējas, u.c.

Q1.3. Vai Tavas dzīvesvietas tuvumā ir pieejami karjeras konsultantu pakalpojumi?

- 1) Jā
- 2) Nē
- 3) Nezinu tādu profesiju
- 4) Nezinu vai manas dzīvesvietas tuvumā ir pieejami šādi pakalpojumi

Q1.4. Vai Tavas dzīvesvietas tuvumā ir pieejams Jaunatnes lietu speciālists/jaunatnes darbinieks?

- 1) Jā
- 2) Nē
- 3) Nezinu tādu profesiju
- 4) Nezinu vai manas dzīvesvietas tuvumā ir pieejami šādi pakalpojumi

Q1.5. Kā Tu novērtētu

Ja esi pabeidzis mācības, lūdzu sniedz atbildi par pēdējo izglītības iestādi.

		Ļoti pozitīvi	Drīzāk pozitīvi	Drīzāk negatīvi	Ļoti negatīvi	Grūti pateikt/ NA
1	Savas izglītības kvalitāti kopumā	1	2	3	4	8
2	Izglītības iestādes piedāvāto aktivitāšu/pulciņu daudzumu/dažādību	1	2	3	4	8
3	Kopējo attieksmi pret skolēniem/studentiem savā izglītības iestādē	1	2	3	4	8
4	Kopējo sociālo vidi/atmosfēru savā izglītības iestādē	1	2	3	4	8

Filtrs: Jaunieši D5.1.2. (pārtraukuši mācības)

Q1.6. Kādēļ Tu pārtrauci mācības?

Lūdzu, ieraksti.....
...

Filtrs: Jaunieši D5.1.2. (pārtraukuši mācības)

Q1.7. Vai Tu plāno tuvākā gada laikā atsākt mācības?

- 1) Jā
- 2) Nē
- 3) Grūti pateikt

Līdzdalība

Q2.1. Vai Tev ir iespēja (finansālā un/vai ģeogrāfiskā ziņā (attālums)) līdzdarboties šādās aktivitātēs?

Q2.2. Vai Tu vēlētos tuvākā gada laikā līdzdarboties šādās aktivitātēs?

Atzīmē, lūdzu, atbilžu variantu, kas vislielākā mērā atbilst Tavam viedoklim.

		Q2.1.		Q2.2.		Grūti pateikt/ NA
		Jā	Nē	Jā	Nē	
1	Tematiskajās domubiedru grupās internetā	1	2	1	2	8
2	Tematiskajās domubiedru grupās klātienē (ārpus skolas/studijām)	1	2	1	2	8
3	Nevalstiskajās organizācijās	1	2	1	2	8
4	Jauniešu centros vai jaunatnes organizācijās	1	2	1	2	8
5	Dažādās sociālajās un sabiedriskajās aktivitātes Tavas dzīvesvietas tuvumā	1	2	1	2	8
6	Dažādas politiskajās aktivitātes/ politiskā viedokļa paušanā	1	2	1	2	8

Q2.3. Vai Tu pašlaik līdzdarbojies kādā jaunatnes organizācijā?

- 1) Jā
- 2) Nē
- 3) Grūti pateikt

Q2.4. Kādas jaunatnes organizācijas Tu zini?

- 1) Ieraksti, lūdzu, to nosaukumus.....
- 2) Nezinu nevienu jaunatnes organizāciju

Jautājums no Jaunatnes politikas monitoringa 2011.gada aptaujas.

Filtrs: Tiem, kas mācās D5.1. atb. 1-4 uzdot visus jautājumus; tiem, kam D5.1. – 5 (nemācās) uzdot 2-5 jautājumu)

Q2.5. Cik bieži Tu pēdējā gada laikā esi iesaistījies/-usies šādās aktivitātēs?

Rotēt jomas	12 Reizes vai biežāk	6-11 reizes	1-5 reizes	Ne reizes	Grūti pateikt /NA
1 Skolas aktivitātes (skolēnu/ studentu pašpārvalde, skolas pasākumi)	1	2	3	4	5
2 Interesu aktivitātes (pulciņi, interešu klubi un grupas ārpus skolas)	1	2	3	4	5
3 Sabiedriskās un sociālās aktivitātes (dalība nevalstiskajās organizācijās, vides sakopšana, talkas, brīvprātīgais darbs ar cilvēkiem vai dzīvniekiem, labdarības pasākumi u.c.)	1	2	3	4	5
4 Politiskās aktivitātes (diskusijas par politiku, vēlēšanas, dalība partiju darbībā)	1	2	3	4	5
5 Kultūras un izklaides aktivitātes (koncerti, sporta sacensības, festivāli, kino u.c.)	1	2	3	4	5

Jautājums no Jaunatnes politikas monitoringa 2011.gada aptaujas.

Q2.6. Ar kādiem šķēršļiem Tu esi saskāries/saskārusies, lai iesaistītos dažādās sabiedriskās, sociālās, politiskās vai cita veida aktivitātēs?

VAIRĀKATBILŽU JAUTĀJUMS

- 1) Man nebija interese piedalīties
- 2) Man nebija pietiekami daudz informācijas
- 3) Man nebija laika
- 4) Man bija slinkums
- 5) Esmu pārāk kautrīgs/ kautrīga
- 6) Neticu, ka varēšu kaut ko mainīt
- 7) Man nepietika naudas, lai piedalītos
- 8) Cita atbilde (lūdzu, ieraksti): _____
- 9) Neesmu saskāries/ saskārusies ar šķēršļiem

Jautājums no Jaunatnes politikas monitoringa 2011.gada aptaujas.

Filtrs: *Tiem, kas mācās D5.1. atb. 1-4 uzdot visus jautājumus; tiem, kam D5.1. – 5 (nemācās) uzdot 2-5 jautājumu)*

Q2.7. Novērtē, cik lielā mērā Tev ir pieejama informācija par iespējām iesaistīties...

Rotēt jomas	Ir pietiekoši daudz informācijas	Ir par maz informācijas	Nav nemaz informācijas	Neinteresē šāda informācija
1 ...savas skolas/ augstskolas aktivitātēs?	1	2	3	4
2 ... savas pašvaldības darbībā?	1	2	3	4
3 ... nevalstisko un sabiedrisko organizāciju darbībā?	1	2	3	4
4 ... reliģisko organizāciju darbībā?	1	2	3	4
5 ... jaunatnes organizāciju darbībā?	1	2	3	4
6 ... jauniešu pulciņu, klubu, interešu grupu aktivitātēs?	1	2	3	4
7 ... politisko organizāciju darbībā?	1	2	3	4

Brīvprātīgais darbs

Q3.1. Vai Tu zini, kas ir „Brīvprātīgais darbs“?

- 1) Jā, esmu labi informēts
- 2) Jā, esmu kaut ko dzirdējis
- 3) Nē, neesmu informēts, nezinu

Paskaidrojums: Brīvprātīgais darbs ir visā pasaulē atzīts darbs bez atlīdzības, lai iesaistītos sabiedriskajā dzīvē, pārveidotu un uzlabotu savu un apkārtējo dzīves kvalitāti, palīdzētu citiem. Jauniešu brīvprātīgais darbs ir orientēts uz sabiedriskā labuma darbību un veicina viņu zināšanu, prasmju, iemaņu un attieksmju attīstību, kā arī brīvā laika lietderīgu izmantošanu.

Jautājums no Jaunatnes politikas monitoringa 2011.gada aptaujas.

Q3.2. Cik bieži Tu esi veicis/veikusi brīvprātīgo darbu pēdējā gada laikā?

- 1) Veicu regulāri, vairākas reizes gadā (4 un vairāk reizes)
- 2) Veicu dažas reizes gadā (2-3 reizes)
- 3) Veicu vienu reizi gadā
- 4) Pēdējā gada laikā brīvprātīgo darbu neesmu veicis/veikusi

Jautājums no Jaunatnes politikas monitoringa 2011.gada aptaujas.

Q3.3. Vai Tu vēlies nākamā gada laikā veikt brīvprātīgo darbu?

- 1) Noteikti vēlos veikt brīvprātīgo darbu
- 2) Drīzāk vēlos veikt brīvprātīgo darbu
- 3) Drīzāk nevēlos veikt brīvprātīgo darbu
- 4) Noteikti nevēlos veikt brīvprātīgo darbu

Q3.4. Kā Tu kopumā vērtētu informācijas pietiekamību par iespējām veikt brīvprātīgo darbu?

- 1) Informācija ir pilnīgi pietiekama
- 2) Informācija ir drīzāk pietiekama
- 3) Informācija drīzāk nav pietiekama
- 4) Informācija pilnībā nav pietiekama
- 5) Grūti pateikt

Q3.5. Kā, Tavuprāt, brīvprātīgā darba veikšana kopumā ietekmē jauniešu...

	Ļoti pozitīvi	Drīzāk pozitīvi	Drīzāk negatīvi	Ļoti negatīvi	Neietekmē nekādā veidā	Grūti pateikt/ NA
1 nākotnes karjeras iespējas	1	2	3	4	5	8
2 personības izaugsmi	1	2	3	4	5	8
3 prasmes un iemaņas (sociālās, komunikatīvās, pilsoniskās u tml.)	1	2	3	4	5	8

Jaunrade un kultūra

Q4.1. Cik lielā mērā Tavai rīcībai atbilst katrs no šiem apgalvojumiem? Lūdzu, novērtē savu atbildi skalā „pilnībā atbilst”, „drīzāk atbilst”, „drīzāk neatbilst” vai „pilnībā neatbilst”.

		Pilnībā atbilst	Drīzāk atbilst	Drīzāk neatbilst	Pilnībā neatbilst	Grūti pateikt / NA
1	Es bieži iesaistos dažādu kultūras pasākumu organizēšanā	1	2	3	4	8
2	Es regulāri organizēju dažādus pasākumus saviem draugiem	1	2	3	4	8
3	Man patīk radīt un izdomāt jaunas un interesantas lietas un aktivitātes	1	2	3	4	8
4	Es bieži aicinu savus draugus un ģimenes locekļus piedalīties dažādās sociālās aktivitātēs	1	2	3	4	8

Q4.2. Vai Tev ir iespēja (finansiālā un/vai ģeogrāfiskā ziņā (attālums)) izmantot šādus pakalpojumus?

Q4.3. Vai Tu vēlētos nākamā gada laikā izmantot šādus pakalpojumus?

Atzīmē, lūdzu, atbilstošu variantu, kas vislielākā mērā atbilst Tavam viedoklim.

		Q4.2.		Q4.3.		Grūti pateikt/N A
		Jā	Nē	Jā	Nē	
1	Kultūras pasākumu apmeklējums (opera, teātris, klasiskās mūzikas koncerts, izstādes u.c.)	1	2	1	2	8
2	Populārās/masu kultūras pasākumu apmeklējums (pasaules slavenu dziedātāju uzstāšanās, dažādi vasaras festivāli)	1	2	1	2	8
3	Kultūras objektu apmeklējums (pilis, pieminekļi, u.c.)	1	2	1	2	8
4	Ceļojums uz citu valsti	1	2	1	2	8

Nodarbinātība un uzņēmējdarbība

Q5.1. Ja Tev šodien vajadzētu izvēlēties starp dažādiem iespējamiem nodarbošanās veidiem nākotnē, kuram no tiem Tu dotu priekšroku?

- 1) Būt par darba ņēmēju (darbinieks kādā uzņēmumā)
- 2) Būt par pašnodarbināto (individuāls uzņēmējs, kas pats rada un pārdod preces un pakalpojumus)
- 3) Būt par darba devēju (persona, kas vada uzņēmumu un nodarbina citas personas)
- 4) Cits (lūdzu, norādi) _____
- 5) Grūti pateikt

Q5.2. Tavuprāt, cik lielā mērā, šīs Tavas prasmes ... Tev palīdzētu (palīdzēja) veiksmīgi iekļauties darba tirgū? Tiem, kuri šobrīd nemācās jautājumi, tiek uzdoti pagātnes formā – vai iepriekš apgūtās lietas palīdzēja utt.

		Sniegtu /(sniedza) man ievērojamas priekšrocības	Nodrošinātu /(nodrošināja), ka esmu vienādā/līdzīgā līmenī kā citi	Nesniegtu /(nesniedza) man nekādas priekšrocības /drīzāk kavētu /(kavēja)	Grūti pateikt/ NA
1	Zināšanas, ko apgūstu/-uvu skolā/studijās	1	2	3	8
2	Prasmes un zināšanas, ko apgūstu/-uvu interešu vai neformālā izglītības ceļā	1	2	3	8
3	Apgūtās svešvalodu zināšanas	1	2	3	8
4	Ģimenes un draugu atbalsts	1	2	3	8
5	Apgūtās saskarsmes un komunikatīvās prasmes (Tās ir prasmes, kas demonstrē Tavu spēju efektīvi komunicēt, spēju strādāt komandā, izprast citu cilvēku noskaņojumu, kā arī spēju uzņemties vadību un līdera lomā u.c.)	1	2	3	8

Q5.3. Vai, Tavuprāt, Tava izglītības pieredze kopumā (zināšanas, saskarsmes spējas, kontakti, u.c.) ir piemērota, lai veiksmīgi iekļautos darba tirgū?

- 1) Noteikti jā
- 2) Drīzāk jā
- 3) Drīzāk nē
- 4) Noteikti nē
- 5) Grūti pateikt

Veselības aizsardzība un labklājība

Jautājums no Jaunatnes politikas monitoringa 2011.gada aptaujas.

Q6.1. Lūdzu, novērtē kāda ir Tava dzīve (dzīves kvalitāte) pašlaik: izglītības iespējas, hobiju un brīvā laika iespējas, finanses, veselība, drošība (skolā, uz ielas, mājās)?

- 1) Esmu pilnībā apmierināts/-a ar savu dzīvi
- 2) Esmu drīzāk apmierināts/-a ar savu dzīvi
- 3) Esmu drīzāk neapmierināts/-a ar savu dzīvi
- 4) Esmu pilnībā neapmierināts/-a ar savu dzīvi

Jautājums no Jaunatnes politikas monitoringa 2011.gada aptaujas.

Filtrs: uzdot tiem, kuriem Q6.1=2,3 un 4 – kaut kādā mērā neapmierināti ar dzīvi.

Q6.2. Kas ir galvenie iemesli, kādēļ neesi pilnībā apmierināts/-a ar savu dzīvi?

Lūdzu, ieraksti _____

Q6.3. Ja Tev šodien būtu jāuzsāk patstāvīga dzīve (atsevišķa mājvieta, budžets, ikdienas organizēšana), vai Tu justos...

- 1) Ļoti pārliecināts par sevi un savām spējām uzsākt patstāvīgu dzīvi
- 2) Drīzāk pārliecināts par sevi un savām spējām uzsākt patstāvīgu dzīvi
- 3) Drīzāk nepārliecināts par sevi un savām spējām uzsākt patstāvīgu dzīvi
- 4) Pilnībā nepārliecināts par sevi un savām spējām uzsākt patstāvīgu dzīvi
- 5) *Esmu jau uzsācis patstāvīgu dzīvi*
- 6) *Grūti pateikt*

Q6.4. Kā Tu pats (pati) novērtē savu pašreizējo veselības stāvokli?

- 1) labs
- 2) diezgan labs
- 3) vidējs
- 4) diezgan slikts
- 5) slikts

Q6.5. Kurš no šiem apgalvojumiem vislielākā mērā atbilst Tavai situācijai? Tev/Tavas..?

Paskaidrojums: Fiziskās aktivitātes ir aktivitātes, kas izraisa elpošanas paātrināšanos. Fiziskās aktivitātes nav mājas uzkopšanas darbu veikšana

- 1) nav bijušas sporta vai fiziskās aktivitātes pēdējo 7 dienu laikā
- 2) sporta vai fiziskās aktivitātes pēdējo 7 dienu laikā kopumā nepārsniedz 2,5 stundas nedēļā
- 3) sporta vai fiziskās aktivitātes pēdējo 7 dienu laikā nepārsniedz 5 stundas nedēļā
- 4) sporta vai fiziskās aktivitātes pēdējo 7 dienu laikā kopumā ir vairāk nekā 5 stundas nedēļas laikā
- 5) *Grūti pateikt*

Q6.6. Vai Tev ir iespējams (finansiālā un/vai ģeogrāfiskā ziņā (attālums)) nodarboties ar šādām fiziskajām aktivitātēm?

Q6.7. Vai Tu vēlētos tuvākā gada laikā nodarboties ar šādām fiziskajām aktivitātēm?

Atzīmē, lūdzu, atbilžu variantu, kas vislielākā mērā atbilst Tavam viedoklim.

		Q6.6		Q6.7		Grūti pateikt/NA
		Jā	Nē	Jā	Nē	
1	Skriešanu	1	2	1	2	8
2	Peldēšanu	1	2	1	2	8
3	Komandu sportu (basketbols, futbols, volejbols)	1	2	1	2	8
4	Cīņas sportu	1	2	1	2	8
5	Apmeklēt sporta zāli	1	2	1	2	8

Jautājums no Jaunatnes politikas monitoringa 2011.gada aptaujas.

Q6.8. Lūdzu, novērtē savas iespējas pavadīt brīvo laiku tā, kā Tu to vēlies!

- 1) Man ir visas iespējas
- 2) Man ir lielas iespējas
- 3) Man ir nelielas iespējas
- 4) Man nav nekādu iespēju

Jautājums no Jaunatnes politikas monitoringa 2011.gada aptaujas.

Filtrs: Q6.9. uzdot tiem, kuriem Q6.8.=2, 3 un 4

Q6.9. Kādas iespējas pavadīt brīvo laiku Tu vēlētos, lai Tev būtu pieejamas?

Lūdzu, ieraksti! _____

Sociālā iekļaušana

Q7.1. Kur Tu vērstos, ja Tev būtu nepieciešama palīdzība sarežģītā situācijā (emocionāls vai materiāls atbalsts)?

VAIRĀKU ATBILŽU JAUTĀJUMS

- 1) Pie ģimenes locekļiem,
- 2) Pie radniekiem
- 3) Pie draugiem
- 4) Pie kolēģiem, studiju vai mācību biedriem
- 5) Nevalstiskajā organizācijā
- 6) Baznīcā, draudzē
- 7) Pie kādas vecākas, daudz pieredzējušākas uzticības personas (skolotājs, padomnieks)
- 8) Pie sociālā darbinieka
- 9) Pie skolas psihologa
- 10) Pašvaldībā
- 11) Pie kādas citas personas (*ieraksti, lūdzu _____*)
- 12) *Nevērstos nekur (mēģinātu pats tikt galā)/ Man nav bijusi šāda vajadzība*
- 13) *Grūti pateikt*

Filtrs: Tiem, kas mācās D5 ir 1-4 uzdot visus; tiem, kam D5 ir 5 (nemācās) uzdot 1;2;4;5

Q7.2. Kā Tu vērtē, cik lielā mērā Tev personīgi ir iespējas ietekmēt lēmumu pieņemšanu...

		Lielā mērā (mans viedoklis vienmēr tiek ņemts vērā)	Nedaudz (Mans viedoklis dažreiz tiek ņemts vērā)	Nemaz (mans viedoklis nekad netiek ņemts vērā)	Grūti pateikt/ NA
1	Tavā ģimenē	1	2	3	8
2	Tavā draugu kompānijā	1	2	3	8
3	Tavā izglītības iestādē	1	2	3	8
4	Pašvaldībā, kurā Tu dzīvo	1	2	3	8
5	Latvijā	1	2	3	8

Q7.3. Cik lielā mērā Tu kopumā uzticies cilvēkiem?

- 1) Pilnībā uzticos
- 2) Drīzāk uzticos
- 3) Drīzāk neuzticos
- 4) Nemaz neuzticos
- 5) Grūti pateikt

Jaunatne un pasaule

Q8.1. Cik lielā mērā Tu seko līdzī informācijai par notiekošo...

		Regulāri sekoju līdzī	Dažreiz sekoju līdzī	Nesekoju līdzī nemaz	Grūti pateikt/ NA
1	Tavā dzīvesvietā (pilsētā, pagastā)	1	2	3	8
2	Tavā reģionā	1	2	3	8
3	Latvijā	1	2	3	8
4	Eiropā	1	2	3	8
5	Citur pasaulē	1	2	3	8

Q8.2. Kā Tu vērtē, cik lielā mērā jauniešiem kopumā ir iespējas ietekmēt dažādu valsts un sabiedrības līmeņa lēmumu pieņemšanu...

		Lielā mērā (jauniešu viedoklis vienmēr tiek ņemts vērā)	Nedaudz (jauniešu viedoklis dažreiz tiek ņemts vērā)	Nemaz (jauniešu viedoklis vispār netiek ņemts vērā)	Grūti pateikt/ NA
1	Tavā dzīvesvietā (pilsētā, pagastā)	1	2	3	8
2	Tavā reģionā	1	2	3	8
3	Latvijā	1	2	3	8
4	Eiropā	1	2	3	8
5	Citur pasaulē	1	2	3	8

Q8.3. Kā Tu vērtē, cik lielā mērā jauniešiem kopumā ir iespējas ietekmēt dažādu lēmumu, kas tieši attiecas uz viņu dzīvi, pieņemšanu?

		Lielā mērā (jauniešu viedoklis vienmēr tiek ņemts vērā)	Nedaudz (jauniešu viedoklis dažreiz tiek ņemts vērā)	Nemaz (jauniešu viedoklis vispār netiek ņemts vērā)	Grūti pateikt/ NA
1	Tavā dzīvesvietā (pilsētā, pagastā)	1	2	3	8
2	Tavā reģionā	1	2	3	8
3	Latvijā	1	2	3	8
4	Eiropā	1	2	3	8
5	Citur pasaulē	1	2	3	8

Jautājums no Jaunatnes politikas monitoringa 2011.gada aptaujas.

Q8.4. Kur Tev būtu visērtāk saņemt informāciju par dažādiem projektiem, jauniešu iespējām, jaunatnes politiku valstī?

VAIRĀKATBILŽU JAUTĀJUMS

- 1) No draugiem
- 2) No masu medijiem (TV, žurnāliem, avīzēm, radio)
- 3) Skolā
- 4) No vecākiem
- 5) No portāla www.jaunatneslietas.lv
- 6) Citur internetā (Lūdzu, ieraksti) _____
- 7) Nevalstiskajās organizācijās, no NVO koordinātoriem
- 8) E-pastā, ziņu listēs
- 9) Citur (Lūdzu, ieraksti) _____
- 10) Nevēlos saņemt šādu informāciju

Jautājums no Jaunatnes politikas monitoringa 2011.gada aptaujas.

Q8.5. (NO MONITORINGA Q11.)Lūdzu, ieraksti, TRĪS galvenos jautājumus, kurus Latvijas valdībai būtu jārisina tieši jauniešu jomā.

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____

Sociāldemografiskie rādītāji

D1. Ieraksti, lūdzu, kāds ir Tavs vecums?

I ___ I ___ I gadi

Filtrs: D1 ir 13 – 25 gadi; pārējiem aptauju beigt.

D2. Atzīmē savu dzimumu

- 1) Vīrietis
- 2) Sieviete

D3. Kuras valsts pilsonis Tu esi?

- 1) Latvijas Republikas pilsonis
- 2) Citas valsts pilsonis
- 3) Nepilsonis

D4. Kāda ir Tava tautība?

- 1) Latvietis
- 2) Krievs
- 3) Cita

D5. Kur Tu pašlaik mācies?

- 1) pamatskola
- 2) vidusskola, ģimnāzija
- 3) arodskola, arodvidusskola, tehnikums
- 4) universitāte, koledža
- 5) *Nekur nemācos/nestudēju*

Filtrs: Tie, kas D5 atbildei izvēlējās variantu 5 „Nekur nemācos/nestudēju”

D5.1. Kādēj Tu pašreiz nemācies/nestudē?

- 1) Esmu ieguvis nepieciešamo izglītības līmeni
- 2) Esmu pašlaik pārtraucis mācības/studijas mācību iestādē

D6. Kāda ir Tava augstākā iegūtā izglītība?

- 1) Sākumskola vai nepabeigta pamatizglītība (līdz 8-9 klasēm)
- 2) Pamatizglītība (8- 9 klases)
- 3) Vidējā (pabeigta vidusskola, ģimnāzija)
- 4) Profesionālā vidējā (pabeigta arodskola, arodvidusskola, tehnikums)
- 5) Augstākā (iegūta akadēmiskā augstākā vai profesionālā augstākā izglītība (bakalaurs), tai skaitā arī pabeigta koledža, maģistratūra, doktorantūra)

D7. Kurā Latvijas pilsētā/novadā Tu dzīvo?

Lūdzu, ieraksti _____

Uzdot no 15 gadu vecuma

D8 Vai Tu pašlaik strādā algotu darbu?

- 1) Jā, pašlaik strādāju
- 2) Nē, pašlaik nestrādāju, un nekad neesmu strādājis
- 3) Nē, pašlaik nestrādāju, bet vasarās, brīvlaikā strādāju

Filtrs: Tiem, kam D8 kods 1; Jā, pašlaik strādā

D9 Savā pamatdarbā tu strādā:

- 1) pilna laika darba dienu
- 2) daļēju/nepilna laika darba dienu (uz pusslodzi utml.)
- 3) strādāju dažādus gadījuma darbus (neregulāri)

Filtrs: Tiem, kam D8 kods 1; Jā, pašlaik strādā

D10 Kādā nodarbinātības sektorā Tu strādā?

- 1) Valsts sektorā (valsts sektoros vai uzņēmumos ar valsts kapitālu)
- 2) Privātajā sektorā (uzņēmumos ar privāto kapitālu)
- 3) Nevalstiskajā sektorā (nevalstiskajās organizācijās)

PALDIES PAR ATSAUCĪBU!

**APTAUJAS ANKETA KRIEVU VALODĀ
JAUNATNES POLITIKAS ĪSTENOŠANAS INDEKSA JAUTĀJUMI**

Izglītība un arpmācība

Q1.1. Доступны ли Тебе (в финансовом и/или географическом (расстояние) плане) такие кружки/ мероприятия?

Q1.2. Хотел/-а бы Ты в ближайший год участвовать в таких кружках/мероприятиях?
(Norādi, lūdzu, savu viedokli neatkarīgi no tā vai jau piedalies kādā pulciņā/aktivitātē vai ne).

Отметь, пожалуйста, вариант ответа, который больше всего соответствует Твоему мнению.

		Q1.1.		Q1.2.		Трудно сказать /Нет ответа
		Да	Нет	Да	Нет	
1	Командные виды спорта (баскетбол, волейбол, футбол и т.д.)	1	2	1	2	8
2	Курсы по изучению языков	1	2	1	2	8
3	Танцевальный кружок/группа	1	2	1	2	8
4	Мероприятия, связанные с музыкой (ансамбль, оркестр, хор и т.д.)	1	2	1	2	8
5	Кружок/группа по изобразительному искусству	1	2	1	2	8
6	В различных творческих и тематических групповых мероприятиях (например, театральные художественные группы, группы технического творчества, фольклорные кружки, кружки, в которых изучают окружающую среду и др.)	1	2	1	2	8
7	В различных тематических неформальных образовательных мероприятиях (лагеря, обучения, обмен опытом, обучающие семинары, участие в проекте и т.д.)	1	2	1	2	8

Paskaidrojums: Неформальное образование – мероприятия/образовательная деятельность, которая организована вне школы или высшего учебного заведения. Неформальное образование у разных юношей и девушек развивает соответствующие навыки, которые могут пригодиться на рынке труда – например, участие в проектах, чтобы развить навыки общения и планирование времени, развить навыки лидерства и др.

Q1.3. Доступны ли вблизи Твоего места жительства услуги консультантов по карьере?

- 1) Да
- 2) Нет
- 3) Не знаю такую профессию
- 4) Не знаю доступны ли такие услуги вблизи моего места жительства

Q1.4. Доступны ли вблизи Твоего места жительства специалист по делам молодежи/по работе с молодежью?

- 1) Да
- 2) Нет
- 3) Не знаю такую профессию
- 4) Не знаю доступны ли такие услуги вблизи моего места жительства

Q1.5. Как бы Ты оценил/-а ...

Ja esi pabeidzis mācības, lūdzu sniedz atbildi par pēdējo izglītības iestādi.

		Очень положи тельно	Скорее положи тельно	Скорее отрица тельно	Очень отрица тельно	Трудно сказать /Нет ответа
1	Качество своего образования в целом	1	2	3	4	8
2	Предлагаемые образовательными учреждениями мероприятия/количество кружков /разнообразность	1	2	3	4	8
3	Общее отношение к ученикам/студентам в своем учебном заведении	1	2	3	4	8
4	Общую социальную среду/атмосферу в своем учебном заведении	1	2	3	4	8

Filtrs: Jaunieši D5.1.2. (pārtraukuši mācības)

Q1.6. Почему Ты прекратил/-а учебу?

Пожалуйста, впиши.....

Filtrs: Jaunieši D5.1.2. (pārtraukuši mācības)

Q1.7. Планируешь ли Ты в течение ближайшего года возобновить учебу?

- 1) Да
- 2) Нет
- 3) Трудно сказать

Līdzdalība

Q2.1. Есть ли у Тебя возможность (в финансовом и/или географическом (расстояние) плане) участвовать в таких мероприятиях?

Q2.2. Хотел/-а бы Ты в ближайший год участвовать в таких мероприятиях?

Отметь, пожалуйста, вариант ответа, который больше всего соответствует Твоему мнению.

		Q2.1.		Q2.2.		Трудно сказать /Нет ответа
		Да	Нет	Да	Нет	
1	Тематические группы единомышленников в интернете	1	2	1	2	8
2	Тематические группы единомышленников в живую (вне школы/учебы)	1	2	1	2	8
3	В негосударственных организациях	1	2	1	2	8
4	В молодежных центрах или молодежных организациях	1	2	1	2	8
5	В различных социальных и общественных мероприятиях вблизи Твоего места жительства	1	2	1	2	8
6	В различных политических мероприятиях / в выражении политического мнения	1	2	1	2	8

Q2.3. Участвуешь ли Ты в какой-либо молодежной организации?

- 1) Да
- 2) Нет
- 3) Трудно сказать

Q2.4. Какие молодежные организации Ты знаешь?

- 1) Впиши, пожалуйста, их названия
- 2) Не знаю ни одну молодежную организацию

Jautājums no Jaunatnes politikas monitoringa 2011.gada aptaujas.

Filtrs: Tiem, kas mācās D5.1. atb. 1-4 uzdot visus jautājumus; tiem, kam D5.1. – 5 (nemācās) uzdot 2-5 jautājumu)

Q2.5. Как часто Ты за последний год Ты вступил/-ла в такой вид деятельности...?

Rotēt jomas	12 раз и чаще	6-11 раз	1-5 раз	Ни разу	Трудно сказать /Нет ответа
1 Школьные мероприятия (школьные/ студенческие самоуправления, школьные мероприятия)	1	2	3	4	5
2 Мероприятия по интересам (кружки, клубы и группы по интересам вне школы)	1	2	3	4	5
3 Общественные и социальные мероприятия (участие в негосударственных организациях, уборка окружающей среды, субботники, добровольная работа с людьми или животными, благотворительные мероприятия и др.)	1	2	3	4	5
4 Политические мероприятия (дискуссии о политике, выборы, участие в работе партий)	1	2	3	4	5
5 Культурные и развлекательные мероприятия (концерты, спортивные соревнования, фестивали, кино и др.)	1	2	3	4	5

Jautājums no Jaunatnes politikas monitoringa 2011.gada aptaujas.

Q2.6. С какими препятствиями Ты сталкивался/-лась, чтобы вступить в различную общественную, социальную, политическую или какую-либо другую деятельность?

VAIRĀKATBILŽU JAUTĀJUMS

- 1) Мне не было интересно участвовать
- 2) У меня не было достаточно много информации
- 3) У меня не было времени
- 4) Мне было лень
- 5) Я слишком скромн/-на
- 6) Не верю, что смогу что-то изменить
- 7) У меня не хватило денег, чтобы участвовать
- 8) Другой ответ (пожалуйста, впиши): _____
- 9) Не сталкивался/-лась ни с какими препятствиями

Jautājums no Jaunatnes politikas monitoringa 2011.gada aptaujas.

Filtrs: Tiem, kas mācās D5.1. atb. 1-4 uzdot visus jautājumus; tiem, kam D5.1. – 5 (nemācās) uzdot 2-5 jautājumu)

Q2.7. Оцени, насколько Тебе доступна информация о возможности вступить...

Rotēt jomas		Достаточно информации	Мало информации	Нет совсем информации	Такая информация не интересует
1	...в деятельность своей школы/ высшего учебного заведения?	1	2	3	4
2	... в работу своего самоуправления?	1	2	3	4
3	... в работу негосударственных и общественных организаций?	1	2	3	4
4	... в работу религиозных организаций?	1	2	3	4
5	... в работу молодежных организаций?	1	2	3	4
6	... в деятельность молодежных кружков, клубов, групп по интересам?	1	2	3	4
7	... в работу политических организаций?	1	2	3	4

Brīvprātīgais darbs

Q3.1. Ты знаешь, что такое „добровольная работа“?

- 1) Да, я хорошо информирован
- 2) Да, я что-то слышал
- 3) Нет, я не информирован, не знаю

Paskaidrojums: Добровольная работа – является всемирно признанной неоплачиваемой работой, чтобы приобщиться в общественную жизнь, изменить и улучшить качество своей жизни и жизни окружающих, чтобы помочь другим. Добровольная работа молодежи ориентирована на общественно полезную деятельность и способствует развитию их знаний, умений, навыков и отношения, а также для эффективного использования свободного времени.

Jautājums no Jaunatnes politikas monitoringa 2011.gada aptaujas.

Q3.2. Как часто в течение последнего года Ты выполнял/-а добровольную работу?

- 1) Выполнял/-а регулярно, несколько раз в год (4 раза и больше)
- 2) Выполнял/-а несколько раз в год (2-3 раза)
- 3) Выполнял/-а один раз в год
- 4) В течение последнего года добровольную работу не выполнял/-а

Jautājums no Jaunatnes politikas monitoringa 2011.gada aptaujas.

Q3.3. Хочешь ли Ты в следующем году выполнять добровольную работу?

- 1) Определенно хочу выполнять добровольную работу
- 2) Скорее хочу выполнять добровольную работу
- 3) Скорее не хочу выполнять добровольную работу
- 4) Определенно не хочу выполнять добровольную работу

Q3.4. Как Ты в целом оценил/-а бы достаточность информации о возможностях выполнять добровольную работу?

- 1) Информации полностью достаточно
- 2) Информации скорее достаточно
- 3) Информации скорее не достаточно
- 4) Информации полностью не достаточно
- 5) Трудно сказать

Q3.5. По-Твоему, как в целом выполнение добровольной работы влияет на ... молодежи

		Очень положи тельно	Скоре е полож итель но	Скорее отрицате льно	Очень отрицат ельно	Neietekmē nekādā veidā	Трудно сказать /Нет ответа
1	возможности будущей карьеры	1	2	3	4	5	8
2	рост личности	1	2	3	4	5	8
3	умение и навыки (социальные, коммуникационные, гражданские и т.п.)	1	2	3	4	5	8

Jaunrade un kultūra

Q4.1. Насколько Твоему поведению соответствует каждое из этих утверждений? Пожалуйста, оцените свой ответ по шкале «полностью соответствует», «скорее соответствует», «скорее не соответствует» или «полностью не соответствует».

		Полно стью соотве тствует	Скорее соотве тствует	Скорее не соответ ствует	Полнос тью не соответ ствует	Трудн о сказать /Нет ответа
1	Я часто участвую в организации различных культурных мероприятий	1	2	3	4	8
2	Я регулярно организую различные мероприятия для своих друзей	1	2	3	4	8
3	Мне нравится создавать и придумывать новые и интересные вещи и мероприятия	1	2	3	4	8
4	Я часто приглашаю своих друзей и членов семьи участвовать в различных социальных мероприятиях	1	2	3	4	8

Q4.2. Есть ли у Тебя возможность (в финансовом и/или географическом (расстояние) плане) использовать такие услуги?

Q4.3. Хотел/-а бы Ты в течение ближайшего года использовать такие услуги?

Отметь, пожалуйста, вариант ответа, который больше всего соответствует Твоему мнению.

		Q4.2.		Q4.3.		Трудно сказать/Н ет ответа
		Да	Нет	Да	Нет	
1	Посещение культурного мероприятия (опера, театр, концерт классической музыки, выставки и др.)	1	2	1	2	8
2	Посещение популярных/массовых культурных мероприятий (выступления известных мировых певцов, различные летние фестивали)	1	2	1	2	8
3	Посещение культурных объектов (замки, памятники и др.)	1	2	1	2	8
4	Путешествие в другую страну	1	2	1	2	8

Nodarbinātība un uzņēmējdarbība

Q5.1. Если бы Тебе сегодня надо было бы выбирать между различными возможными видами деятельности в будущем, кому из них Ты отдал/-а бы предпочтение?

- 1) Быть наемным работником (работник на каком-нибудь предприятии)
- 2) Быть самозанятым (индивидуальный предприниматель, который сам производит и продает товары и услуги)
- 3) Быть работодателем (человек, который руководит предприятием и устраивает на работу других людей)
- 4) Другое (пожалуйста, укажи) _____
- 5) Трудно сказать

Q5.2. По-Твоему, насколько Твои навыки ... Тебе помогли бы (помогли) удачно выйти на рынок труда? *Tiem, kuri šobrīd nemācās jautājumi, tiek uzdoti pagātnes formā – vai iepriekš apgūtās lietas palīdzēja utt.*

		Дали бы /(дали) мне значительно е преимущес т во	Обеспечили бы /(обеспечили) мне одинаковый /равный уровень с другими	Не дал бы /(не дал) мне никакие преимущес т ва/скорее притормозил бы/(приторм озил)	Трудно сказать/ Нет ответа
1	Знания, которые получаю/-ил в школе/ учебе	1	2	3	8
2	Умения и навыки, которые получаю/-ил через интересы или неформальное обучение	1	2	3	8
3	Полученные знания иностранных языков	1	2	3	8
4	Поддержка семьи и друзей	1	2	3	8
5	Полученные навыки общения и коммуникации (<i>Это навыки, которые демонстрируют Твое умение эффективно общаться, умение работать в команде, понять настроение других людей, а также умение взять на себя управление и роль лидера и т.д.</i>)	1	2	3	8

Q5.3. По-Твоему, Твой образовательный опыт в целом (знания, умение общаться, контакты и др.) подходит для того, чтобы удачно выйти на рынок труда?

- 1) Определенно да
- 2) Скорее да
- 3) Скорее нет
- 4) Определенно нет
- 5) Трудно сказать

Veselības aizsardzība un labklājība

Jautājums no Jaunatnes politikas monitoringa 2011.gada aptaujas.

Q6.1. Пожалуйста, оцени какая Твоя жизнь (уровень жизни) на данный момент: возможности образования, возможности хобби и свободного времени, финансы, здоровье, безопасность (в школе, на улице, дома)?

- 1) Я полностью доволен/-а своей жизнью
- 2) Я скорее доволен/-а своей жизнью
- 3) Я полностью не доволен/-а своей жизнью
- 4) Я полностью не доволен/-а своей жизнью

Jautājums no Jaunatnes politikas monitoringa 2011.gada aptaujas.

Filtrs: uzdot tiem, kuriem Q6.1=2,3 un 4 – kaut kādā mērā neapmierināti ar dzīvi.

Q6.2. Какие основные причины, почему Ты не полностью доволен/-а своей жизнью?

Пожалуйста, впиши _____

Q6.3. Если бы Тебе сегодня надо было бы начать самостоятельную жизнь (отдельное жилье, бюджет, организация повседневности), чувствовал/-а бы Ты себя...

- 1) Очень уверенно за себя и свои возможности начать самостоятельную жизнь
- 2) Скорее уверенно за себя и свои возможности начать самостоятельную жизнь
- 3) Скорее не уверенно за себя и свои возможности начать самостоятельную жизнь
- 4) Очень не уверенно за себя и свои возможности начать самостоятельную жизнь
- 5) Я уже начал/-а самостоятельную жизнь
- 6) Трудно сказать

Q6.4. Как Ты сам (сама) оцениваешь свое нынешнее состояние здоровья?

- 1) хорошее
- 2) достаточно хорошее
- 3) среднее
- 4) достаточно плохое
- 5) плохое

Q6.5. Какое из этих утверждений наиболее соответствует Твоей ситуации? У Тебя...?

Paskaidrojums: Физическая активность – это деятельность, которая вызывает учащенное дыхание. Физическая активность – это не работа по уборке дома.

- 1) не было спорта или физической активности за последние 7 дней
- 2) спортивная или физической активность за последние 7 дней не привысила 2,5 часа в неделю
- 3) спортивная или физической активность за последние 7 дней не привысила 5 часов в неделю
- 4) спортивная или физической активность за последние 7 дней в целом больше, чем 5 часов в неделю
- 5) Трудно сказать

Q6.6. Есть ли у Тебя возможность (в финансовом и/или географическом (расстояние) плане) заниматься такими физическими занятиями?**Q6.7. Хотел/-а бы Ты в течение ближайшего года заниматься такими физическими занятиями?**

Atzīmē, lūdzu, atbilžu variantu, kas vislielākā mērā atbilst Tavam viedoklim.

		Q6.6		Q6.7		Трудно сказать/ Нет ответа
		Да	Нет	Да	Нет	
1	Бег	1	2	1	2	8
2	Плавание	1	2	1	2	8
3	Командный спорт (баскетбол, футбол, волейбол)	1	2	1	2	8
4	Борьба	1	2	1	2	8
5	Посещать спортзал	1	2	1	2	8

Jautājums no Jaunatnes politikas monitoringa 2011.gada aptaujas.

Q6.8. Пожалуйста, оцени свои возможности проводить свободное время так, как Ты этого хочешь!

- 1) У меня есть все возможности
- 2) У меня есть большие возможности
- 3) У меня есть небольшие возможности
- 4) У меня нет никаких возможностей

Jautājums no Jaunatnes politikas monitoringa 2011.gada aptaujas.

Filtrs: Q6.9. uzdot tiem, kuriem Q6.8.=2, 3 un 4

Q6.9. Какие возможности проводит свободное время Ты бы хотел/-а, чтобы были для Тебя доступны?

Пожалуйста, впиши! _____

Sociālā iekļaušana**Q7.1. Куда бы Ты обратился/-ась, если бы Тебе была необходима помощь в сложной ситуации (эмоциональная или материальная поддержка)?**

VAIRĀKU ATBILŽU JAUTĀJUMS

- 1) К членам семьи
- 2) К родственникам
- 3) К друзьям
- 4) К коллегам, однокурсникам или одноклассникам
- 5) В негосударственную организацию
- 6) В церковь, приход
- 7) К какому-нибудь более старшему, более опытному доверенному лицу (учитель, советник)
- 8) К социальному работнику
- 9) К школьному психологу
- 10) В самоуправление
- 11) К кому-нибудь другому (пожалуйста, впиши _____)
- 12) Никуда бы не обратился (сам попытался бы справиться)/ У меня не было такой необходимости
- 13) Трудно сказать

Filtrs: Tiem, kas mācās D5 ir 1-4 uzdot visus; tiem, kam D5 ir 5 (nemācās) uzdot 1;2;4;5

Q7.2. Как Ты оцениваешь, насколько лично Ты можешь влиять на принятие решений ...

		В большой степени (мое мнение всегда учитывается)	Немного (мое мнение иногда учитывается)	Нисколько (мое мнение никогда не учитывается)	Трудно сказать/ Нет ответа
1	В Твоей семье	1	2	3	8
2	В компании Твоих друзей	1	2	3	8
3	В Твоем учебном заведении	1	2	3	8
4	В самоуправлении, в котором Ты живешь	1	2	3	8
5	В Латвии	1	2	3	8

Q7.3. Насколько в целом Ты доверяешь людям?

- 1) Полностью доверяю
- 2) Скорее доверяю
- 3) Скорее не доверяю
- 4) Совсем не доверяю
- 5) Трудно сказать

Jaunatne un pasaule

Q8.1. Насколько Ты следишь за информацией о происходящем...

		Регулярно слежу	Иногда слежу	Совсем не слежу	Трудно сказать/Не т ответа
1	В Твоем месте жительства (в городе, в волости)	1	2	3	8
2	В Твоем регионе	1	2	3	8
3	В Латвии	1	2	3	8
4	В Европе	1	2	3	8
5	В мире	1	2	3	8

Q8.2. Как Ты оцениваешь, насколько у молодежи в целом есть возможность влиять на принятие некоторых решений государственного и общественного уровня...

		В большой степени (мнение молодежи всегда берется во внимание)	Немного (мнение молодежи иногда берется во внимание)	Нисколько (мнение молодежи вообще не берется во внимание)	Трудно сказать/ Нет ответа
1	В Твоем месте жительства (в городе, в волости)	1	2	3	8
2	В Твоем регионе	1	2	3	8
3	В Латвии	1	2	3	8
4	В Европе	1	2	3	8
5	В мире	1	2	3	8

Q8.3. Как Ты оцениваешь, насколько у молодежи в целом есть возможность влиять на принятие некоторых решений, которые имеют непосредственное отношение к их жизни?

		В большой степени (мнение молодежи всегда берется во внимание)	Немного (мнение молодежи иногда берется во внимание)	Нисколько (мнение молодежи вообще не берется во внимание)	Трудно сказать/ Нет ответа
1	В Твоем месте жительства (в городе, в волости)	1	2	3	8
2	В Твоем регионе	1	2	3	8
3	В Латвии	1	2	3	8
4	В Европе	1	2	3	8
5	В мире	1	2	3	8

Jautājums no Jaunatnes politikas monitoringa 2011.gada aptaujas.

Q8.4. Где Тебе было бы удобнее получать информацию о различных проектах, возможностях молодежи, молодежной политике в стране?

VAIRĀKATBILŽU JAUTĀJUMS

- 1) От друзей
- 2) Из СМИ (ТВ, журналы, газеты, радио)
- 3) В школе
- 4) От родителей
- 5) Из портала www.jaunatneslietas.lv
- 6) В интернете, но в другом месте в (Пожалуйста, впиши) _____
- 7) От негосударственных организаций, от координаторов негосударственных организаций
- 8) По электронной почте, в листовках
- 9) В другом месте (Пожалуйста, впиши) _____
- 10) Не хочу получать такую информацию

Jautājums no Jaunatnes politikas monitoringa 2011.gada aptaujas.

Q8.5. Пожалуйста, напишите ТРИ главных вопроса, которые Латвийское правительство должно решить именно в сфере молодежи.

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____

Sociāldemografiskie rādītāji

D1. Впиши, пожалуйста, свой возраст

I _____ I _____ I лет

Filtrs: D1 ir 13 – 25 gadi; pārējiem aptauju beigt.

D2. Отметь свой пол

- 1) Мужчина
- 2) Женщина

D3. Гражданином какой страны Ты являешься?

- 1) гражданин Латвийской Республики
- 2) гражданин другой страны
- 3) не гражданин

D4. Твоя национальность?

- 1) Латыш
- 2) Русский
- 3) Другая

D5. Где Ты сейчас учишься?

- 1) основная школа
- 2) средняя школа, гимназия
- 3) профтехучилище, техникум
- 4) университет, колледж
- 5) Нигде не учусь

Filtrs: Tie, kas D5 atbilžu variants 5 „Нигде не учусь“

D5.1. Почему Ты сейчас не учишься?

- 1) Я получил необходимый уровень образования
- 2) В данный момент я прервал учебу в учебном заведении

D6. Какой Твой наивысший полученный уровень образования?

- 1) Начальное или неоконченное основное образование (до 8-9 класса)
- 2) Основное образование (8-9 классов)
- 3) Среднее образование (окончена средняя школа, гимназия)
- 4) Среднее специальное (окончен техникум, училище)
- 5) Высшее образование (академическое высшее, профессиональное высшее (бакалавр), а также оконченный колледж, магистратура, докторантура)

D7. В каком городе/округе Латвии Ты живешь?

Впиши, пожалуйста, _____

Uzdot no 15 gadu vecuma

D8 Работаешь ли Ты сейчас по найму?

- 1) Да, в данный момент работаю
- 2) Нет, в данный момент не работаю и никогда не работал
- 3) Нет, в данный момент не работаю, но работаю летом, на каникулах

Filtrs: Tiem, kam D8 kods 1; Jā, pašlaik strādā

D9 На своем основном рабочем месте Ты работаешь:

- 1) полный рабочий день
- 2) частичный/неполный рабочий день (на полставки и т.п.)
- 3) выполняю некоторые случайные работы (нерегулярно)

Filtrs: Tiem, kam D8 kods 1; Jā, pašlaik strādā

D10 В каком секторе занятости Ты работаешь?

- 1) В государственном секторе (в государственных секторах или предприятиях с государственным капиталом)
- 2) В частном секторе (на предприятиях с частным капиталом)
- 3) В негосударственном секторе (в негосударственных организациях)

СПАСИБО ЗА УДЕЛЕННОЕ ВРЕМЯ!